

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204354

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. T 81-6 A61A Accession No. T 3746

Author B S 2 ~~25~~ 82

Title B 7th Ed 1.0 3 1/2 w, 1952

This book should be returned on or before the date
last marked below.

Editor :—Prof. P. V. Ramanujaswami, M.A.

తాళ్ల పాకవారి గేయరచనములు

IX. సంపుటము

అధ్యాత్మ సంక్రీర్తనలు

అన్నమాచార్యరచితములు

శ్రీవేంకటేశ్వరప్రాచ్యపరిశోధనాలయములో సంగీతవాఙ్మయ పరిశోధకుఁడగు

రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మచే

బరిశోధింపఁబడినవి.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం చోర్థ అండ్ ప్రెస్సీస్‌వారి తరపున

విజ్ఞానరూపిన్ అఫీసరువారగు

శ్రీ చెలికాని అన్నారావు, B. A. వారియనుమతిని

ముద్రకరింపఁబడినది.

తిరుపతి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల ముద్రాక్షరశాల

1952

పీఠిక

ఈ తొమ్మిదవ సంపుటమున ౨౫౧-వ తేకు మొదలు ౨౯౯-వ తేకు వఱకును గల ౨౮౮ అన్నమాచార్యుల అధ్యాత్మసంకీర్తనలు ప్రకటింపఁబడినవి. ఒక్కొక్క సంపుటముందు ౫౦ తేకుల సంకీర్తనములను క్రమముగా ప్రచురించుట యీవల సేమవలంబించిన పద్ధతి. ౩౦౦-వ తేకు మాకు లభింపమిచే ౪౯ తేకుల సారస్వతము మాత్రమే ఇందు చేర్చఁబడినది. ౮-వ సంపుటమునఁగూడ ౨౧౬-వ తేకు లభింపమిచే ఇట్లే ౪౯ తేకులకే సంపుటము ముగింపఁబడినది ఈ సంపుటమున ౨౯౬-వ తేకును పేర్కొనక పోవుట పొరఁబాటు. ౨౬౫-వ సంకీర్తనము మొదలు ఆఱు పదములు ఆ సంఖ్యగల తేకులోనివి.

౧౮౪-వ సంకీర్తనకు 'ఆరీతిఁ దాశ్చర్యక' అన్న ముఖ్య పురుషాడాయ — వారివారమై నేను వహితి నెక్కితిని' అని ముగియుటచే, ౮-వ సంపుటముందలి ౧౨౬, ౧౨౭ సంఖ్యల సంకీర్తనములవలె, ఇదియు అన్నమాచార్యుల రచన కాదనియు, పుత్రపౌత్రులలో ఏవరో రచించినదనియు, సంకలనముచేసినవారి పొరఁబాటున ఇందు చేరినదనియు ఊహింపవలసియున్నది.

యథాపూర్వముగా శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్యపరిశోధనాలయ మందలి గ్రంథభాండాగారపండితులు శ్రీ అర్చకం ఉదయగిరి శ్రీనివాసాచార్యులు ఈ సంపుటమును సిద్ధపఱచుటయందు నాకు చేసిన తోడ్పాటు శ్రీ శ్రీనివాసుని పరమానుగ్రహమునకుఁ బ్రాత్యమైనది.

తప్పాప్పుల పట్టిక యావశ్యకత లేకుండవలెనను సంకల్పముతో
 చిత్తులు దిద్దుట జరిగినది. ఐనను అందందు కొన్ని చిఱుతప్పులు
 కన్నుమీఱి నిలిచినవి. సహృదయులు వానిని సులభముగా సవరించు
 కొందురు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రాచ్యవిద్యా
 పరిశోధనాయము, తిరుపతి.

18—6—1952

రాళ్ళపల్లి ఆనంతకృష్ణశర్మ.

సంగీతవాఙ్మయ పరిశోధకుడు.

శుభమస్తు

శ్రీ తాళ్ల పాక

అన్నమాచార్యుల అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు

స్వస్తిశ్రీ జయాభ్యుదయ శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౩౪౬
అగు నేటి క్రోధి సంవత్సరమందు తాళ్లపాక అన్నమాచార్యులు అవతరిం
చిన పదారుయెండ్రకు తిరువేంగళనాథుండు ప్రత్యక్షమైతేను అదిమొదలు
గాను శాలివాహన శకవరుషంబులు ౧౪౨౪ అగు నేటి దుందుభి
సంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౧౨ నిరుధానకు (నిరోధానకు ? తిరోధానానకు) తిరు
వేంగళనాథుని మీఁదను అంకితముగాను తాళ్లపాక అన్నమాచార్యులు
విన్నపముచేసిన అధ్యాత్మ సంకీర్తనలు.

251-వ తేకు.

ముఖారి

హేయము తనవాసన లేలమానును
చీ యన్న మాన దిదే చెప్పరాని మాయ.

॥పల్లవి॥

జంగిలి మనుజునకు సరుసఁ బాపహే చవి
అంగవించ వలదంటే నగ్గలమాను
ముంగిట నిల్లా టుండఁగ ముట్టఁగోరుఁ బరస్త్రీల
యెంగిలికిరెండు సరే యిదివో మాయ.

॥హేయ॥

వరగిన జీవునికి పంచేంద్రియాలే సుఖము
ధర నెంతగాలమైన తనివి లేదు
సిరులు దనకుండినాఁ జేయి చాఁచుఁ బరులకు
ఘోరపులెరఁగరాదు యిదివో మాయ,

॥హేయ॥

శ్రీతాళ్ల పాక అన్నమాచార్యుల

శ్రీవెంకటేశ్వరుడు చేరి యాత్మలో నుండఁగ
భావించు నితనికృప ఫలించునాఁడు
పూవువంటి సంసారము పొదుగుక వుండఁగాను
ఆవటించుఁ బుణ్యఫలా లదివో మాయ.

॥హేయ॥ 1

రామక్రియ

ఆతఁడు సేసేచేత లన్యులు సేయఁగలరా
జాతుల మనుజు లెల్లా సతమయ్యేరా.

॥పల్లవి॥

దిక్కులేనివారి కెల్లా దేవుఁ డొక్కఁడే దిక్కు-
చిక్కినవారికి నెల్లా శ్రీపతే గతి
తక్కినఅనాథులకు దై వమే రక్షకుఁడు
యెక్కడా నాతఁ డుండఁగా నేటి కింక చింత.

॥ఆత॥

బలిమిలేనివారికి పరమాత్ముఁడే బలిమి
కలిమిచాలనివారి కలిమి హారే
యిల నేరనివారికి నిందిరానాథుఁడే నేర్పు
వెలసీతనికే విన్నవించు టింతే కాక.

॥ఆత॥

పొందులేనివారి కెల్లాఁ బురుషోత్తముఁడే పొందు
విందును వేడుకయు శ్రీవెంకటేశుఁడే
యెందరెందరుండినాను యాతఁడు గలఁడు మాకు
సందడి నాతఁడే అన్ని చక్కఁబెట్టే బనులు.

॥ఆత॥ 2

సామంతం

ధ్రువవిభీషణాదులు సాక్షి
వివరపుజీవులు వెదకేదిది.

॥పల్లవి॥

దేవేంద్రసంపద దిక్కులకెక్కుడు

కావినది యొక కాలముది

తావున శ్రీహరిదాసులసంపద

తేవల నెన్నఁడుఁ దీరనిది.

॥ధ్రువ॥

బలువుగ నడచేటి బ్రహ్మపట్టమును

తొలుబ్రహ్మాండముతోడిది

జలజాక్షుని నిజశరణాగతి యిది

కలకాలమునకుఁ గాణాచి.

॥ధ్రువ॥

వై కుంతమునకివ్వలి లోకంబులు

రాకల పోకల రచన లవి

యీకడ శ్రీవెంకటేశ్వరుసన్నిధి

పైకొని దొరకిన బ్రదికేదిది.

॥ధ్రువ॥ 3

వరాళి

బయల్దించీ నదివో ప్రాణులను హరిమూయ

క్రియ దెలుసుకొనేటి కీలింతే కాని.

॥నల్లవి॥

పెక్కు పురుషులలోన బెరసాకసతి యుంటే

యిక్కువై యందే నాటు నిందరిచూపు

దక్కి యందరికొఁగిల్ల తరుణి యుండుట లేదు

గక్కన వట్టియాసలఁ గరఁగుటే కాని.

॥బయ॥

చింతకాయ కజ్జాయము చేరి యిసుమంత వుంటే

అంతటనే నోరూరు నందరికిని

పొంతనే నాలుకలకు పులుసై యుండుటే లేదు

కొంత భావించి మింగేటి గుటుకలే కాని.

॥బయ॥

శ్రీవేంకటేశుతేరు దీసేటి మనుజు లెల్లాను
 సేవగా నేమే తీసితి మందురు
 ఆవల నాతడే తమ అంతరాత్మయై యుండి
 కావించుట యెరఁగరు గర్వములే కాని.

॥బయ॥ 4

పూర్వగౌళ

ఏమని చెప్పినో కాక యిలఁ గల శాస్త్రాలు
 కామించి వాదించేవారి కడమేదో.

॥పల్లవి॥

అంచెల జగములకు హరియే ఆధారము
 యెంచఁగ నాధారము యితిని కేదో
 పొందిన వేదార్థముల పురుషార్థమీతఁడు
 నిందిన యర్థము యీతనికి నేదో.

॥ఏమ॥

పొందినప్రాణులకెల్లా పుట్టుగె నాడితఁడు
 యెందును తనకుఁ బుట్టుగిక నేదో
 చందపుఁగర్మములకు సాధనమీదేవుఁడు
 మందలించ సాధనము మరి తనకేదో.

॥ఏమ॥

కలయన్నిమాయలకుఁ గారణమీమూరితి
 తలపఁగ కారణము తనకేదో
 యెలమి శ్రీవేంకటేశుఁ డితఁడే సర్వసాక్షి
 ములసి యీతనికిఁక మరి సాక్షి యేదో.

॥ఏమ॥ 5

సామంతం

ఏక్కడఁ గడచేరీ నరులు
 తక్కులఁ బెట్టేరు తరుణులు భువిని.

॥పల్లవి॥

కన్నుల చూపులు గాలపు చిలుకులు
వెన్నెల నవ్వులే వెలి తెరలు
మిన్నక పురుషామృగములవేటలు
వన్నక యాడేరు పడతలు భువిని.

॥ఎక్క॥

ముంచిన మాటలే మోహనఘంటలు
మంచి యధరములే మచ్చులవి
మించిన పురుషామృగములవేటలు
అంచెల నాడేరు అతివలు భువిని.

॥ఎక్క॥

కట్టువగట్లు కందువకుచములు
పట్టు శ్రీవెంకటపతిమాయ
మెట్టుగ పురుషామృగములవేటలు
నెట్టన నాడేరు నెలతలు భువిని.

॥ఎక్క॥ 6

252-వ తేకు.

మలహరి

ఇన్నిటిమూలం బీశ్వరుఁ డాతని
మన్ననకొలఁదినె మలయుట గాక.

॥పల్లవి॥

మాయామయమై మనియెడి జగమిది
చాయల నిందు నిజము గలదా
కాయము సుఖదుఃఖములకుఁ బొత్తిది
రేయిఁ బగలు నొకరీతే కలదా.

॥ఇన్ని॥

దై వాధీనము తగు సంసారము
పావిరి జీవుల వసమవునా
ధావతి మనసిది తన కర్మమూలము
వేవేలై నా విడువఁగ వశమా.

॥ఇన్ని॥

పంచేంద్రియములఁ బరగేటి బ్రదుకిది
చంచలంబు నిశ్చల మవునా
యొంచగ శ్రీవెంకటేశ్వరుకృపతో
సంచయమయితే సతమవుఁగాక.

॥ఇన్ని॥ 7

ధన్నాసి

ఎందుకుఁ బని గొందము యేమి సేతమివి యెల్లా
చెందిన మా కిఁక బుద్ధి చెప్పవే నారాయణా.

॥పల్లవి॥

హరినామమొకటనే అణఁగెఁ బాపములు
వారసి యన్ని నామములూరకున్నవి
సిరు లిచ్చెఁ గలవెల్లా శ్రీపతినామ మొకటే
పెరనామము లెల్లా పెట్టెలలో నున్నవి.

॥ఎందు॥

గోవిందనామ మొకటే కూడపోసెఁ బుణ్యములు
వేవేలు నామములకు వెలలున్నవా
శ్రీవిష్ణునామ మొకటే చేతికిచ్చె వై కుంఠము
తాపై యున్న నామములు తమకించినివికి (?) .

॥ఎందు॥

యిత్రల కేశవునామ మియ్యఁగల వెల్లా నిచ్చె
పొత్తులనామము లెల్లాఁ బొంచుకున్నవి
చిత్తమున నిన్నుఁ జూపె శ్రీవెంకటేశనామమే
హత్తి నామము లెల్లా నందులోనే వున్నవి.

॥ఎందు॥ 8

భూపాలం

వేకున్గ దిరువళచ్చి విష్ణునికిఁ జేయరో
ఆకటి కొదగిన్నట్టి ఆరగింపులు.

॥పల్లవి॥

అతిబ్రహ్మాండాలు గుఱి నటు ధరించినయట్టి

అతనికిఁ జేయరో ఆరగింపులు

ప్రతిలేని క్షీరాబ్ధిఁ బవళించి లేచినట్టి

చతురునికిఁ జేయరో చవి నారగింపులు.

॥వేఁకు॥

యేడు దినములదాఁకా నెత్తెను గోవర్ధనము

ఆడి వచ్చెబాలునికి నారగింపులు

మేడెపు గోవికలతో మిక్కిలిఁ బెనఁగినట్టి

వేడుకకానికిఁ దేవో విందులారగింపులు.

॥వేఁకు॥

పట్టపుదేవుల్లుఁ దాను బంతి సాగి వున్నవాఁడు

అట్టె సేయరో పులుగమారగింపులు

నెట్టన శ్రీవేంకటాద్రినిలయుఁడారగించీని

మట్టులేక వడ్డించరో మంచి యారగింపులు.

॥వేఁకు॥ 9

దేసాక్షి

ఏ పొద్దు చూచిన దేవుఁ డిట్లానె యారగించు

రూపులతోఁ బదివేలు రుచులై నట్లుండెను.

॥వల్లవి॥

వేరుమందరాలవలె మెరయు నిడెనలు

సూరియ చంద్రులవంటి చుట్టుఁ బళ్ళేలు

ఆరని రాజాన్నాలు అందుపై వడ్డించఁగాను

బోరన చుక్కలు రాసిపోసినట్లుండెను.

॥ఏపా॥

పలు జలధులవంటి పైఁడివెండిగిన్నెలు

వెలి గొండలంతలేసి వెన్నముద్దలు

బలసిన చిలుపాలు పంచదార గుప్పఁగాను

అలరు వెన్నెలరసమందించినట్లుండెను.

॥ఏపా॥

పండిన పంటలవంటి పచ్చభృగ్ గూరలును
 వండి యలసేలువంగ వడ్డించఁగా
 అండనే శ్రీ వెంకటేశుఁ డారగించి మిగులఁగ
 దండిగా దాసులకెల్ల దాచినట్లుండెను.

॥పపా॥ 10

గుండక్రియ

జయ జయ రామా సమరవిజయ రామా
 భయహర నిజభక్తపారీణ రామా

॥పల్లవి॥

జలధి బంధించిన సౌమిత్రి రామా
 సెలవిల్లు విరచిన సీతారామా
 అల సుగ్రీవు నేలిన అయోధ్యరామా

కలిగి యజ్ఞము గాచే కౌసల్యరామా

॥జయ॥

అరిరావణాంతక ఆదిత్యకులరామా
 గురు మానులను గాచే కోదండరామా
 ధర నహల్యపాలిటి దశరథరామా
 హరురాణిసుతుల లోకాభిరామా.

॥జయ॥

అత్రిప్రతాపముల మాయామృగాంతక రామా
 సుతకుశలవప్రియ సుగుణ రామా
 వితతమహిమల శ్రీ వెంకటాద్రిరామా
 మతిలోనఁ బాయని మనువంశ రామా.

॥జయ॥ 11

సాశంగనాట

మొక్కరో మొక్కరో వాఁడె ముందర నిలుచున్నాఁడు
 యెక్కువ రామునిబంటు యేకాంగవీరుఁడు,

॥పల్లవి॥

పెట్టిన జంగతోడి పెద్ద హనుమంతుడు
పట్టెను యెడమచేతి బలుముప్పి
మెట్టినాడు పాదముల మించు రాకాశితలలు
కొట్టె ననుచు నెత్తె గొప్ప వలకేలు.

॥మొక్క॥

పంచెను శీరసుమీద వాలుగాఁ దనతోక
పెంచెను మిన్నులు మోవ పెనుదేహము
నించినాడు రాద్రము నిడుపాటి దవడల
కాంచనపు పట్టుకాశ కడు బిగియించెను.

॥మొక్క॥

పెనచి తొడలు దాఁక పెద్ద పదకము వేసె
తనువుపై వేలాడే దండలతోడ
అనయము శ్రీవెంకటాద్రి దేవునిబంటు
వెనుబలమై యున్నాడు విట్టలములోనను.

॥మొక్క॥ 12

253-వ తేకు.

గుండక్రియ

ఘను డాతఁడా యితఁడు కలశాపురముకాడ
హనుమంతుఁ డితఁడా అంజనాతనయుఁడు.

॥పల్లవి॥

పెడచేత లోచేత బెరసి కొందరి గొట్టె
అడరి దానవుల హనుమంతుఁడు
బెడిదంపుఁ బెనుదోఁక బిరబిరఁ దిప్పి మొత్తె
అడఁగ మాల్కవంతు హనుమంతుఁడు.

॥ఘను॥

దాకాల మోకాలఁదాటించె గొందరి
ఆకాశవీధినుండి హనుమంతుఁడు
పైకొని భుజములఁ బడదాకె గొందరి
ఆకడ జలధిలోను హనుమంతుఁడు,

॥ఘను॥

ఆరుపుల నూరుపుల నందరిఁ బారఁగఁ దోలె
 బౌరా సంజీవికొండ హనుమంతుఁడు
 వేరతో శ్రీవెంకటాద్రిమీది దేవునిబంటు
 ఆరితేరినబిరుదు హనుమంతుఁడు.

॥ఘను॥ 13

బాళి

హరి దగ్గరనే వున్నాఁ డందాఁకాఁ బారసీదు
 కురుచలోనే మగుడు గోవిందుమాయ.

॥పల్లవి॥

చెనకి పంచేంద్రియపు చెరువులై దింటికి
 మనసనెడిదొకటి మహాప్రవాహము
 దినముఁ బారుచు నుండు దిగువకు వెళ్ల లేదు
 తనలోనే తానిగురు డై వమాయ.

॥హరి॥

తూలని పంచభూతాలతోటలై దింటికి
 కాలమనియెడి దొక్క కాలువ వారుచు నుండు
 నేలాఁ దడియదు నీరూఁ దివియదు
 తోలుఁదిత్తికే కొలది దొరకొన్నమాయ.

॥హరి॥

ముట్టి పంచప్రాణముల మొలకలై దింటికి
 పుట్టుగులనియేటి యేరు పొదలి పారుచు నుండు
 చెట్టు చెట్టుకే కొలది శ్రీవెంకటేశ్వరుఁడు
 నట్టనడుమ నున్నాఁడు నాననీదు మాయ.

॥హరి॥ 14

పాడి

రామభద్ర రఘువీర రవివంశతిలక
 నామనే కామధేనువు నమో నమో.

॥పల్లవి॥

కౌనల్యానందవర్ధన ఘన దశరథసుత
భాసురయజ్ఞరక్షక భరతాగ్రజ
రాసికైక్కు (కు ?) కోదండరచన విద్యాగురువ
వాసితో సురలు నిను వడి మెచ్చేరయ్యా.

॥రామ॥

మారీచసుబాహుమర్దన తాటకాంతక
దారుణవీరశేఖర ధర్మపాలక
కారుణ్యరత్నాకర కాకాసురవరద
సారెకు వేదవిదులు జయవెట్టేరయ్యా.

॥రామ॥

సీతారమణ రాజశేఖరశిరోమణి
భూతలపుటయోధ్యాపురనిలయా
యీతల శ్రీవెంకటాద్రి నిరవయిన రాఘవ
ఘాత నీప్రతాపమెల్లాఁ గడు నిండెనయ్యా.

॥రామ॥ 15

బాళి

ఎట్టువలసినాఁ జేయు మేమీ నననేరమయ్య
వొట్టిన నామనసు నీ కొప్పన సుమ్మయ్యా.

॥పల్లవి॥

అదిగో శ్రీహరి నీవంపిన యింద్రియాలకు
చెదరక నేము పంపు సేతుమయ్యా
వెదకి యాసలకెల్లా వెట్టియుఁ జేతుమయ్యా
మది మది నేసీమాయకు లోనయ్యా.

॥ఎట్టు॥

దేవ నీవిచ్చినయట్టి దేహపుటూరిలోన
చేవమీరఁ గాఁపురము సేసేమయ్యా
ఆవల నీకర్మముల కప్పనము నత్తుమయ్యా
అవటించి కామాదుల కొన మీరమయ్యా.

॥ఎట్టు॥

నిన్ను దలచుటకంటే నీవు చెప్పినపనులే
 యెన్నికఁ జేసినదే యెక్కుడయ్యా
 అన్నిటా శ్రీవేంకటేశ ఆత్మలో నున్నాఁడవు
 విన్నపము లేల యిది విడువ మయ్యా.

॥పల్లవి॥ 16

గుజ్జరి

ఇతని మఱచితిమి యెదుటనే యుండఁగ యిన్నాళ్లును నే మెరఁగక
 ప్రతిలే దితనికి జీవకోట్లకుఁ బ్రాణబంధుఁ డితఁడు.

॥పల్లవి॥

ముందు నేను ఘనగర్భనరకమున మునిగి యున్ననాఁడు
 బొందితోడనే సుఖదుఃఖంబులఁ బొరయు తోడునీడితఁడు
 అంది స్వర్గనరకాదులు చొచ్చిన అక్కడఁ దా వెనువెంటనే
 చందపు నాయూతుమలోఁ బాయని సర్వాత్మకుఁడితఁడే.

॥ఇత॥

ఆనిపట్టి నేఁ బాపపుణ్యములు అనుభవించవలె నన్నప్పుడు
 మానిప నొల్లఁడు తాఁ బెరఁచును మతికనుకూలంబితఁడు
 నానావిధులను బొరలి యలపుతో నలి నే నిద్రించేటప్పుడు
 తానును ఆఁరిణామంబులకు తగులై వుండును యీతఁడు.

॥ఇత॥

తలఁచిన దగ్గరుఁ దడవక యుండిన దవ్వయి వుండు నితఁడు
 కలసి మెలసి యిహపరములొనంగఁగఁ గాచుక వుండునుయీతఁడు
 మెలఁగుచు సాకారముతో నున్నాఁడు మేటి శ్రీవేంకటపతి
 వలసిన పాపుల రూపులు దాల్చినవాఁడొకఁడేవో యీతఁడు. ॥ఇత॥ 17

గుండక్రియ

కడనుండి రావు కానివి నై నవి
 వుడుగని దయ నీదొకటే కలది.

॥పల్లవి॥

హరి నీచక్రం బంటినయపుజే
సారిది నసురలే సురలై రి
నిరతపు చీకటి నిండినమింటను
వెరవున రవిచే వెలుగై నట్లు.

॥కడ॥

తతి నీనామము దలచిన వారి
అతిపాపమె పుణ్యం బాయ
గతియై పరుసముఁ గదిసినలోహమె
ప్రతి లేక ధరణిఁ బసిండి యైనట్లు.

॥కడ॥

కొంకక నిను నిటు గొలిచినమునుజులె
అంకెల శుకాదులై నారు
యింతను శ్రీమైకటేశ నీజగము (?)
సంకల్పమె మోక్షంబై నిలిచె.

॥కడ॥ 18

254-వ తేకు.

లలిత

ఇవ్వల వెదకితేనే యేమి లేదు
అవ్వలికి దాటి మీరు అందుకోరో శుభము

॥పల్లవి॥

కనురెప్పలతుదలఁ గట్టువడఁ గాలము
ఘనమై చేతులతుదఁ గర్మమున్నది
మనసుకొట్టఁగొననే మరి దై వ మున్నాఁడు
చెనకి యింక నెన్నఁడు సేయరో పుణ్యములు.

॥ఇవ్వ॥

కనకము దాటితేనే ఘనసుఖ మున్నది
వెనక చీకటికొన వెలుగున్నది
వనితల అవ్వలనే వరవిజ్ఞాన మున్నది
పనిగొని యితవై తే బ్రదుకరో శివులు.

॥ఇవ్వ॥

కాయముకొట్టగొననే ఘనవై కుంఠమున్నది
బాయట శ్రీవేంకటపతి వున్నాఁడు
మాయలకొనల నెల్లా మనమున్నారము
పాయక తెలుసుకొని పట్టచో యీ తెరువు.

॥ఇవ్వ॥ 19

దేసాళం

ఇంతగా మన్నించి నన్ను నేలకొంటివిలలోన
వితగా నెవ్వరినిడ వేడఁబోయ్యే నయ్యా.

॥పల్లవి॥

కలవారిలోన నీవు గలవాఁడ (వని) నేను
కలసి లేనివారిలో కర్మములేనివాఁడను
బలువులలో నీదాస్యబలవంతుఁడ నేను
యెలమి మాకీకఁ జూడ నేమి గడమయ్యా.

॥ఇంత॥

నమ్మదిలోనివారిలోనీ కుక్షిలోపలివాఁడ
నమ్మని వెలివారిలో నా స్తికుల వెలివాఁడ
పమ్మి పదస్థులలోన పరమపదమువాఁడ
యిమ్మని నిన్నడిగేది యిక నేటిదయ్యా.

॥ఇంత॥

ధర్మపువారిలో నీదయాధర్మపువాఁడ
మర్మపువారిలో నీమాయలమర్మము వాఁడ
అర్మిలి శ్రీమైకటేశ అంతర్యామివి నీవు
నిర్మించినవాఁడ నేను నెలకొంటి నయ్యా.

॥ఇంత॥ 20

గుండక్రియ

అంధాఁకా వైష్ణవ మటకటకే
నిండకుఁ బొసిన నిర్మలుఁ డగును.

॥పల్లవి॥

పాపపురాసులు పరిహర మైతే
దీపించు హరిభక్తి వొడమును
చేపట్టి పుణ్యము చేరువలయితే
శ్రీపతిదాసులసేవే దొరకు.

॥అందా॥

కొట్టగొనకు మతి గోరి పారితే
జట్టిగ హరికథ చవి గలుగు
పట్టిన జన్మము పావన మైతే
మట్టలేని తిరుమంత్రము దొరకు.

॥అందా॥

గురుకటాక్ష మొకకొంత సోకితే
శరణాగతి నిశ్చల మవును
యిరవుగ శ్రీవెంకటేశ్వరుఁ గొలిచితే
పరమపదమునకుఁ బాత్రుం డవును

॥అందా॥ 21

ఆహిరి

సేయరానిచేత లెల్లా జేసితి నేను నీ
గా(కా?)యగంటివాఁడ నేను గతి చూపవయ్యా.

॥వల్లవి॥

శరణాగతులఁ గూడి జ్ఞానము దొంగిలినాఁడ
అరిది నీకర్మపుత్రా నాజ్ఞలు మీరినవాఁడ
సరిఁ బ్రపంచకులముజాడ వాసినవాఁడ
ధరిణి నీతప్పులకు దండన యేదయ్యా.

॥సేయ॥

బహుసంసారము లెల్లఁ బంచలఁ దోసినవాఁడ
సహజసిద్ధియముల జూరినవాఁడ
మహి నాపుట్టుగులకే మరి బాహ్మజెట్టినాఁడ
విహిత మిందుకు నేది విధి చెప్పవయ్యా.

॥సేయ॥

గురుమంత్రమునకుఁ గొండము చెప్పినవాఁడ
పరకాంతఁ గూడే లోకభయము మానినవాఁడ
సిరుల మించినయట్టి శ్రీవేంకటేశ నిన్ను
మరిగి శరణంటిని మన్నించవయ్యా.

॥సేయ॥ 22

గుండక్రియ

ఇది గాదది గాదిన్నియు నింతే
పదిబది హరి నీపదమే నిజము.

॥పల్లవి॥

సురలును నసురలు చూపట్టు రాజులు
అరసి కనక(గ?)గతమగువారే
సిరుల వీరిఁ గొలిచేద మంటే మఱి
కెరలి పరుల రక్షింపఁగఁ గలరా.

॥ఇది॥

పదునాలుగవది బ్రహ్మలోకమును
కదిసి నీరుముచకలపాలము
చెదరక యింకఁ దముఁజేరినవారల
వుడుటున నిముడుక వుండఁగఁ గలరా(దా?).

॥ఇది॥

అచ్చుతుండవు నీయచ్చుతపద మాది
యిచ్చట శ్రీవేంకటేశుండవు
చొచ్చిరి నీశరణ శుకసనకాదులు
మచ్చిక నిదిగని మరిగితి మయ్యా.

॥ఇది॥ 23

వరాళి

పెట్టినదై వ మెరుగు బీరకాయలోని చిక్కు-
దిట్ట కూళప్రాణులమై తిరుగుత గాకా,

॥పల్లవి॥

కాయము మోచి పుట్టి కర్మమున కొడిగట్టి
రోయబోతే మేనిలోనిరోత వోయినా
పాయపు వలఁ దగిలి పాపపుణ్యములఁ జిక్కి-
తీయబోతే వచ్చునా తెగరాని బంధము.

॥పెట్టి॥

జగములోఁ గట్టువడి సంసారదుఃఖముంది
నగఁబోతేఁ గొంతై నా నవ్వు వచ్చినా
చిగురుటాసఁ దగిలి చింతాజలధిఁ బడి
యెగదిగఁ జూడఁబోతే యెందుకు నెక్కినది.

॥పెట్టి॥

పరమాత్మమతిఁ గని భవములెల్లఁ గడచి
ధరణి మాయలతోడితగులున్నదా
సిరుల మించినయట్టి శ్రీవెంకటేశ్వరుని
మరిగి కొల్పిన మాకు మరి చింత లేలా.

॥పెట్టి॥ 24

255-వ తేకు.

లలిత

ఏల వెట్టి నేయించే విందున నీకేమి వచ్చె
కాలముఁ గర్మముచేతఁ గప్పేవు లోకులను.

॥పల్లవి॥

బద్ధుల మాటలాడి భ్రమయించి రేపల్లెలో
ముద్దులు చూపి వెన్నలు ముచ్చిలినట్టు
కొద్దిమాలినకర్మము కొంత మాఁ గడియించి
వద్ద నిన్ను గానివాని (?) వలె దాఁగవలెనా.

॥ఏల॥

మఱి పాండవులకు నెమ్మది వాపులటు చెప్పి
మొఱుగి యిందరిలోన మెక్కినయట్టు
కుఱకుఱ దై వాలఁ గొందరను గడియించి
యెఱిగి నెఱఁగనట్టె యేమి నేనవయ్యా.

॥ఏల॥

వరమడుగఁగఁ బోయి వడి ఘంటాకర్ణునికీ
యిరవుగ మోక్షవరమిచ్చినయట్టు
తిరమై శ్రీవెంకటాద్రి దిరువారాధన గొని
వరుస నీదాసులకు వరమిచ్చేవయ్యా.

॥పల॥ 25

ధన్నాసి

తగు మునులు ఋషులు తపములు నేయఁగ
గగనము మోచియుఁ గర్మము దెగదా.

॥పల్లవి॥

ధరణిధర మందరధర నగధర
చిరకౌస్తుభధర శ్రీధరా
కరిఁ గాచితి కాకముఁ గాచితి నీ
కరుణకుఁ బాత్రము గలదిదియా.

॥తగు॥

భవహర మురహర భక్తపాపహర
భువనభారహర పురహరా
కవిసినపురుతను గద్దను మెచ్చితి
వివల నీదయకు నినియా గురుతు.

॥తగు॥

శ్రీ వెంకటపతి శేషగరుడపతి
భూవనితాపతి భూతపతి
గోవుల నేలితి కోతుల నేలితి
పావనపుఁ గృపకుఁ బాత్రము లివియా.

॥తగు॥ 26

శంకరాభరణం

ఎవ్వరుఁ గాననివాఁడు యశోద గనె నట్టె
పవ్వళించే బ్రహ్మతండ్రి బాలుఁ డయ్యె నట్టె.

॥పల్లవి॥

ఘనయోగీంద్రులమతిఁ గట్టువడనట్టివాఁడు
పనిలేక రోలఁ గట్టువడినాఁ డట్టె
తనియ సురలకు పాదము చూపనట్టివాఁడు
మొనసి బండిమీఁద మోపినాఁ డట్టె.

॥ఎవ్వ॥

అమృతము చేతఁ దచ్చి అందరికిచ్చినవాఁడు
తమితో వెన్న దొంగిలెఁ దానె యట్టె
గుమురై దేవదానవకోటికిఁ జిక్కనివాఁడు
భ్రమసి గోపికలపాలఁ జిక్కినాఁ డట్టె.

॥ఎవ్వ॥

యిందుఁ గలఁ డిందు లేఁడ నెంచి చూపరానివాఁడు
అందమై రేపల్లెవాడ నాడినట్టె
అంది కృష్ణావతారమయినట్టి దేవుఁడే
యిందున శ్రీ వెంకటాద్రి యెక్కి నిలిచె నట్టె.

॥ఎవ్వ॥ 27

రామక్రియ

పెరిగి పెద్దఁ గాను మరి పిన్నవాఁడఁ గాను
యిరవుగ నే బుద్ధరిగెడి దెవుడు.

॥పల్లవి॥

కంకిగ బహునరకంబులు చొచ్చితి
నింకా భయము మది యెరఁగను
జంకెనలనె పలు చదువులు చదివితి
మంకుడనం బిది మానదు.

॥పెరి॥

తియ్యక కడుఁ బెనుదేహాలు మోచితి
నయ్యో యింకా నలయును
నయ్యపు హేయము నిచ్చును గడిగెడ
చియ్యని రోయను సిగ్గుఁ బడను.

॥పెరి॥

ధర్మము నేసితి దానము లొసంగితి

కర్మము లింకాఁ గడవను

అర్మిలి శ్రీవెంకటాధిప నీకృప

నిర్మల మైతిని నే నిపుడు.

॥పరి॥ 28

పౌళి

కన్న దేటిదో విన్న దేటిదో కాఁగలదికి నేదో

నన్నుం గానను నిన్నుం గానను నడుము బట్టబయలు.

॥పల్లవి॥

సీమాయమహిమో నే నేరనికడమో

భూమిలోన నీవున్నాడవు నా పుట్టుగులుం గలవు

యేమి గాఁగలనో యింకా మీఁదట నిటక తొల్లి యే మైతినో

సోమార్థుల వుదయాస్తమయంబులు చూచుచు నున్నాడను నేను. ॥కన్న॥

జ్ఞానము నీవో అజ్ఞానంబే బలువో

సీనామంబులు అనంతకోట్లు నిలుకడగాఁ గాను

కానఁగల యీ ప్రపంచమెల్ల కలయో యిది నిజమో

కానరాని యీ ముక్కున నూర్పులు కాలముఁ గొలిచేటి కుంచములు. ॥

నీకు నీవే నను దయ దలఁచితివో నేనాచార్యుని నమ్మితివో

కై కొని నాయంతర్యామివి, న్నినుఁ గంటి నిపుడే నేను

శ్రీకాంతుడవో శ్రీవెంకటేశ్వర శ్రీవై కుంఠమే యీజగము

యేకడ చూచిన నీదాసులు నా యెదుటనే వున్నారు.

॥కన్న॥ 29

దేసాక్షి

కానరు నాలుగుకరముల పానిని

శ్రీనాథుం డని చేరఁగ వలదా.

॥పల్లవి॥

ఘనచక్రముతో గరుడని నెక్కుక
కినిసి మెరయు నల కృష్ణునిని
ఘనులై యిప్పటికాలపు మనుజులు
మునుప విష్ణుఁ డని మొక్కఁగ వలదా.

॥కాన॥

పలుదేవతలకు భయములు మాన్పుచు
అల విశ్వరూప మైనపుడు
చలము మాని యచ్చటి కారవులును
తెలిసి దేవుఁ డని కొలువఁగ వలదా.

॥కాన॥

చెప్పిన యితఁడే శ్రీవేంకటమున
యెప్పుడు వరములు యియ్యఁగను
తప్పక యీతని దాసులవలెనే
యిప్పటివారలె యెఁగఁగ వలదా.

॥కాన॥ 30

256-వ తేకు.

బౌళి

నిండుమనసే నీపూజ
అండఁ గోరకుండుటదియు నీపూజ.

॥పల్లవి॥

యిందీ హరి గలఁ డందు లేఁ డనేటి
నిందకుఁ బాయుటే నీపూజ
కొందరు చుట్టాలు కొందరు పగనే
అందదుకు మాను టదియే నీపూజ.

॥నిండు॥

తిట్టులు గొన్నని దీవెన గొం తని
నెట్టుకోనిదే నీపూజ
పెట్టినబంగారుపెంకును నినుమును
అట్టే సరి యను టదియు నీపూజ

॥నిండు॥

సర్వము నీ వని స్వతంత్ర ముడిగి
నిర్వహించుటే నీపూజ
పర్వ శ్రీవేంకటపతి నీదాసుల
పూర్వ మనియెడి బుద్ధి నీపూజ.

॥నిండు॥ 31

రామక్రియ

పలుడెరువులు నీకుఁ బాటించఁ జెల్లును
వాలిసి మీదాసు లవు టాక్షటే మా తెరువు.

॥పల్లవి॥

హరి నీకు జీవరాసులందరును సరియే
సురల కెక్కుడు నీవు చూడ మాకై తే
యిరవులు గలవు నీ కెక్కడ చూచినను
అరిది నీ శ్రీపాదాలందె మాయరవు.

॥పలు॥

నందగోపాదుల కెల్ల నందనుడవు నీవు
యిందరికిఁ దండ్రివి మా కిటు నీ వై తే
అందిన శబరివిందు అఖిలభాగ్యము నీకు
చిందిన నీప్రసాదమే సిరు లిచ్చెమాకును.

॥పలు॥

అచ్చుగ మునులు ఋషు లందరును నీబంట్లే
తచ్చిన యేలికలు నీదాసులు మాకు
యిచ్చుల శ్రీవేంకటేశ యిహపరమెల్లా నీవు
చొచ్చితిమి నీమరఁగు సూదివెంట దారమై.

॥పలు॥ 32

శుద్ధవసంతం

భక్తి నీపై దొకటె పరమసుఖము
యిత్తిచూచిన నిజం భాక్షటే లేదు.

॥పల్లవి॥

కుల మెంత గలిగె నది కూడించు గర్వంబు
చల మెంత గలిగె నది జగడమే రేచు
తలఁ పెంత పెంచినాఁ దగిలించు కోరికలు
యెలమి విజ్ఞానంబు యేమిటా లేదు.

॥భక్తి॥

ధన మెంత గలిగె నది దట్టమా లోభంబు
మొనయుఁ జక్తందనంబు మోహములు రేచు
ఘనవిద్య గలిగినను కప్పుఁ బైపై మదము
యెనయంగఁ బరమపద మించుకయు లేదు.

॥భక్తి॥

తరుణు లెందరు అయిన తాపములు సమకూడు
సిరు లెన్ని గలిగినను చింతలే పెరుగు
యిరవయిన శ్రీవేంకటేశ నినుఁ గొలువఁగా
పెరిగె నానందంబు బెళుకు లిఁక లేవు.

॥భక్తి॥ 33

లలిత

ఇంత గాల మాయ నన్ను యేమీ నన్నవారు లేరు
చింతసంసారపు మాయఁ జిక్కించనే కాని.

॥పల్లవి॥

యెందరు బ్రహ్మలో నన్ను యిటు వుట్టించినవారు
యెందరు యములో పారియించినవారు
యిందుకు నందుకే కాని యిల నేఁ జేసినపాప
మంది వహించుక కాచినట్టివారు లేరు.

॥ఇంత॥

తల్లిదండ్రు లెందరో తనువు వెంచినవారు
కొల్లగా సతు లెందరో కూడినవారు
చిల్లర పనికే కాని చేరఁ బిలిచి వైకుంఠ
ముల్లసాన నిచ్చేవారు వొకరూ లేరు.

॥ఇంత॥

కాలమును వీటిఁబోయె కర్మమును దెగ దాయ
మూలనుండి యెవ్వరికి మొర వెట్టెను
అలిచి శ్రీవెంకటేశ అంతరాత్మవై నన్ను
నేలితివి యింతపని కెవ్వరును లేరు.

॥ఇంత॥ 34

సాళంగనాట

పంచేంద్రియములనే పట్టణస్వాములాల
తెంచి బేర మాడుతోని దించరో బరవు.

॥పల్లవి॥

తగిన సంసారసముద్రములోనఁ దిరిగాడి
బిగువు దేహపుటోడ బేహరివాఁడ
జగతిఁ బుణ్యపాపపు సరకులు దెచ్చినాఁడ
దిగితి బూతురేవునఁ దీరుచరో సుంకము.

॥పంచే॥

అడరి గుణత్రయము లనేటి తెడ్డలచేత
నడుమ నిన్నాళ్ళదాఁకా నడపినాఁడ
కడుఁడంచలములనే గాలిచాపలై తినాఁడ
వెడ మాయపు సరకు వెలకియ్యరో.

॥పంచే॥

ఆతుమ యనేటి కంభ మంతరాత్ముఁ డెక్కి- యుండి
నీతితో మమ్ముఁ గాచుక నిలుచున్నాఁడు
ఆతఁడే శ్రీవెంకటేశుఁ డటు మాకు మీకుఁ గర్త
ఘాత మాని యింక మాకు కడు గుణ మియ్యరో.

॥పంచే॥ 35

పాడి

ఏడే జేనలు యీదేహంబును
యేడా నిక మరి యెరఁగము నేము,

॥పల్లవి॥

నిండను జలధులు నిమిషమాత్రమున
నిండియు నిండదు నెఱి మనసు
పండును భువిగల పంట లన్నియును
పండదు నాలోఁ బాపపు మనసు.

॥పదే॥

పట్టవచ్చు నల పారెటి పామును
పట్టరాదు నాపాయము
అట్టే ఆరును అనలము నీటను
యెత్తైన నారదు యీకోపంబు.

॥పదే॥

కానవచ్చు నదే ఘనపాతాళము
కానరాదు నాకాలము
శ్రీనగవిహార శ్రీవేంకటేశ్వర
సోనలఁ బుట్టిన సుద్దులు నివిగో.

॥పదే॥ ౩6

257-వ తేకు

సాశంగనాట

ఎక్కడిది వివేక మెంతవారికిని యిన్నియు నీమాయఁ దోయక లేదు
పక్కన అజ్ఞానపు జీవుల యీ పాప మిట్లనే వుండఁగను. ॥పల్లవి॥

విచ్చనవిడి నటు కారవులెదుటను విశ్వరూపు చూపినయపుడు
యిచ్చల నిను నమ్మఁగ లేకే కా యింద్రజాల మని
తచ్చన నిప్పటి నాస్తికజనులును తగు నీ సాకారము చూచి
నిచ్చలుఁ గల్గని నిరాకారము నిజ మని తర్కించక మానుదురా. ॥ఎక్క॥

గరుడవాహనము శంఖచక్రములు కని యుండియు ద్వాపరజనులు
ధరలో నిను హరి మూర్తిని తెలియక తమ యాదవుఁ డొకఁ డితఁ డనిరి
సగున దేవతాంతరములఁ గొలిచెటి చంచలచిత్తులు యింక నిన్నే
పరదైవం బన నేరరు సరిగా బ్రహ్మాదులలో నొకఁడ వందురు. ॥ఎక్క॥

యెఱిగిన దాసులు యెఱుంగుదురు నీ నెక్కు డనుచు యేకాలమును
 యెఱుగని పామరు లెఱుగరు నిను మతి నెఱై నా నాఁడు నేఁడును
 లక్షితో శ్రీవైకటేశ్వర నిను గని తగు శరణాగతు లున్నట్లు
 మఱుగున నుండిన ప్రాప్తితులకు సహఃహిమలు గానఁగఁ దరమవునా. ||ఎ|| 37

లలిత

పుట్టినమొదలు నేను పుణ్య మేమీఁ గాన నై తి
 యెట్టు గాచేవయ్య నన్ను యిందిరానాథా. ||వల్లవి||

కామినులఁ జూచి చూచి కన్నులఁ గొంత పాపము
 వేమరు నిందలు విని వీనులఁ గొంత పాపము
 నామువారఁ గల్లలాడి నాలికఁ గొంత పాపము
 గోమునఁ బాపము మేనఁ గుప్ప లాయ నివిగో. ||పుట్టి||

కానిచోట్లకు నేఁగి కాఁగిళ్ళఁ గొంత పాపము
 సేనదానా లందుకొని చేతులఁ గొంత పాపము
 మానని కోపమే పెంచి మతిఁ గొంత పాపము
 పూని పాపములే నాలోఁ బోగు లాయ నివిగో. ||పుట్టి|| 38

చేసిపట్టివాడ గాన చెప్ప నీకుఁ జోటు లేదు
 దాసుడ నే నై తిఁ గొన దయ దలఁచితివయ్య
 యీసరిపు లెల్లఁ జూచి యేమని నుతింతు నిన్ను
 ఆసల శ్రీవైకటేశ ఆయఁబోయఁ బనులు. ||పుట్టి|| 39

వరాళి

కలిమిలేములెల్లా కాలమన్వభావము
 లలఁపులో జ్ఞానము దక్కెడి దొకితే. ||పల్లవి||

పుట్టుగులు జీవునికి పూచినస్వభావము
వాటి యిదె సారెసారె వోమ నేల
పట్టి నానాటిబ్రదుకు ప్రపంచముస్వభావము
కొట్ట గొన హరి ముక్తి గోరెటి దొకటే.

॥కలి॥

మక్కువ సంసారము మాయలస్వభావము
చిక్కి కన్నవారికెల్లా మొక్కుకో నేల
తక్కుక రక్షించేది దైవముస్వభావము
నిక్కపు వైరాగ్యము నిలుచుట వొకటే.

॥కలి॥

కప్పిన భోగము లెల్లా కర్మము స్వభావము
తప్పక ప్రియము చెప్పే దైవ్యమేల
యెప్పుడు శ్రీమెకటేశ యెవలో నాకుఁ గలవు
చప్పుడు సేయక నీకు శరణనే దొకటే.

॥కలి॥ 39

కన్నడగౌళ

ఏమి సేయఁగల యెంతాశకుండను
తామసపు మనసు తనియదు నాకు.

॥పల్లవి॥

యిలలోపల నూరేండ్ల బ్రదుకే
కలవుద్యోగము కల్పాంతంబులు
నిలిచినవాడను నేనొక్కడనే
పలుసంసారము బండ్లకొలది.

॥ఏమి॥

ఆరయఁ బట్టెడు అన్నమువాడను
కోరిన కోర్కెలు కోటానగోట్లు
నారవంటిదే నల్లెడు నాలుక
తీరవు రుచు లివె తెప్పల కొలది.

॥ఏమి॥

నిరతరతిసుఖము నిమిషముతోనిడె
విరహపు వేదలు వేవేలు
యిరవుగ శ్రీవేంకటేశ నీమఱుగు
చొరఁగా నాకివి సులభములాయ.

॥ఏమి॥ 40

లలిత

ఎవ్వరివాఁడఁ గాను యిదె పిరువీకులై
నవ్వుచు నీశరణంటి నన్నుఁ గావవయ్యా.

॥పల్లవి॥

తగఁ బంచేంద్రియములు తమవాఁడ ననేరు
వగఁ దల్లిదల్గిడి తమవాఁడ ననేరు
చిగురుఁ గర్మాలు తమసీమవాఁడ ననేరు
తెగదీ తగవు నీవే తిద్దవయ్యా.

॥ఎవ్వ॥

కొందరు నరకమందు కొంత వళకు వేసేరు
కొందరు స్వర్గమువారు కొంత వళకు వేసేరు
యిందుకు నందుకుఁ బోసిరిహలోకమందువారు
దిందుపడని వళకు తీరుచవయ్యా.

॥ఎవ్వ॥

కాంతలు తమవాఁడంటఁ గనుచూపులఁగట్టేరు
చెంతలఁ గాంచనములు చేయి వట్టుకొనె నన్ను
యింతటా శ్రీవేంకటేశ యెదలో నున్నాఁడవు
వంతు కీ తగవు నీవే వహించుకో వయ్యా.

॥ఎవ్వ॥ 41

258-వ తేకు

సామంతం

ఇంకనైన హరిఁ జేరు యింతే చాలు
సుకె లెల్లా బెడ బాళి చొక్కఁజేసీ నతఁడే.

॥పల్లవి॥

యెఱుగక పుట్టితివి యిన్ని యోనులందుఁ దొల్లి
తఱి నాఁటికాయఁ బోయ దాని కేమి
నెఱి నెఱకములో నానితివియుఁ గొన్నాళ్ళు
తఱవాయి దెలుసుకో దాని కేమి.

॥ఇంక॥

పాపపుణ్యములు నేసి పరులఁ గొలిచి తొల్లి
తాపములఁ బొందితివి దాని కేమి
పూపనఁసారము నమ్మి పుంగుఁడై యిన్నాళ్ళదాఁకా
దాపు లేక బ్రతికీతి దాని కేమి

॥ఇంక॥

జగములో వారిఁ జూచి సారె సారె నాసలనే
దగదొట్టె నీకుఁ దొల్లి దాని కేమి
జగి శ్రీవెంకటపతి చిత్తములో నున్నవాఁడు
తగ వెంచుకో జీవుడ దాని కేమి.

॥ఇంక॥ 42

ముఖారి

గోవిందాది నామోచ్చారణ కొల్లలు దొరకెను మనకిపుడు
ఆవల నీవల నోరఁ గుమ్ములుగ నాడుద మీతనిఁ భాడుదము ॥పల్లవి॥

నత్యము నత్యము నకలసురలలో
నిత్యుఁడు శ్రీహరి నిర్మలఁడు
ప్రత్యక్ష మిదే ప్రాణులలోపల
అత్యంతము శరణనరో యితని.

॥గోవిం॥

చాటెడి చాటెడి నకలవేదములు
పాటించినహరి పరమ మని
కూటస్థుఁ డితఁడు గోపవధూపతి
కోటికి యీతనిఁ గొలువరో జనులు.

॥గోవిం॥

నిలుచున్నాఁ డిదె నేడును నెదుటను
కలిగిన శ్రీవేంకటవిభుఁడు
వలసినవారికి వరదుం డీతఁడు
కలఁడు గలఁ డితనిఁ గని మనరో.

॥గోవిం॥ 43

దేసాక్షి

ఒక్క డెవ్వఁడో వుర్వికి దైవము
యెక్కువ నాతని నెరఁగవొ మనసా.

॥పల్లవి॥

వొట్టిన జీవుల కొక బ్రహ్మ గలఁడు
పట్టిన విప్రులు బ్రహ్మల మందురు
నట్టవడుమ వారే వ్రబ్రహ్మలు
జట్టిగ బ్రహ్మల సం తాయ జగము.

॥ఒక్క॥

కైలాసంబునఁ గలఁ డొక రుద్రుఁడు
తాలిని నేకాదశరుద్రులు మరి
కాలరుద్రుఁడును కడపట నదివో
చాలిన రుద్రుల సం తాయ జగము.

॥ఒక్క॥

అవతారంబున నలరిన విష్ణువు
అవల విష్ణుమయ మనియెడి విష్ణువు
భువి శ్రీవేంకటమున నున్నాఁ డిదె
జవళివరంబుల సం తాయ జగము.

॥ఒక్క॥ 44

దేవగాంధారి

ఇంకనై నా రోయ రాదా యీపాటి వార మింతే
మంకుడన మేల మామాట విసరాదా.

॥పల్లవి॥

తోలుబాంత గట్టుకొన్నదొర నింతే నన్ను నీవు
కూశసంసారమా యేల కొననేవు
యీలకొన్న యొముకలయింటిలో కాపుర మింతే
యేల మాయ వెంటఁబెట్టే వేమి గద్దు నీకును.

॥ఇంక॥

పంచభూతపుచుట్టాల బదుకులోవాఁడ నింతే
యెంచ కింద్రియయాచకు లేల వచ్చేరు
కంచపుగాలావటించే కలిమిలోవార మింతే
చంచలపుటాసలు చేయి చాచ నేటికి.

॥ఇంక॥

నెత్తురుజలదుర్గాన నిలిచినవాఁడ నింతే
జాతుఁబాపములు యేల చో టడిగేరు
హత్తిన శ్రీవెంకటేశుఁ డాత్మలోన నున్నవాఁడు
మత్తపుటజ్ఞానమా మ ప్నేమి చూచేవు.

॥ఇంక॥ 45

మలహరి

తమయెఱుక తమకుఁ దగినంతే
నెనుకిన మాకును నీకృప యింతే.

॥పల్లవి॥

పొసఁగ నీనాభినిఁ బుట్టినబ్రహ్మలు
యెసఁగిరి నీపూర్వ మెఱిఁగేరా
వెస నీముఖమున వెడలినవేదము
దెసల నీమహిమ తెలియఁగఁ గలదా.

॥తమ॥

నగుచు నీమాయల నడచే జగములు
సాగసి నీమూరితి చూపెడినా
తగ నిను గానఁగ తపించు మునులును
పొగరుల మము నిక బోధించేవా,

॥తమ॥

అంతేసివారల కలువలె నుండఁగ
 వింతజీవులకు వివేక మెట్లాఁకో
 యింతట శ్రీవేంకటేశ నీవే మము
 చెంతఁ జేరి దయ నేయఁగదే

॥తమ॥ 46

శంకరాభరణం

ఎన్నఁడు దెలిసే మెచ్చరి కెపుడో
 యిన్నియుఁ గన్నవె యెఱింగీ నెఱఁగ.

॥పల్లవి॥

నిన్నయాఁకలి నేఁడూ నున్నది
 కన్నదినంబే కడ చనెను
 పన్ని నిదుర మాపటికి నున్న దదె
 యెన్నఁగ రాతిరి యెందో పోయ.

॥ఎన్న॥

కాయపు సుఖములు గంపల నున్నవి
 పాయనే కై వాలి పండె నదే
 యీయెడ సంసార మింటనె నున్నది
 చేయును నోరును చెనటై నిలిచె.

॥ఎన్న॥

విడువనిజన్మములు వెంటనే వచ్చి
 తడవేటిమోక్షము దవ్వాయ
 యెడపక శ్రీవేంకటేశ నీమఱఁగు
 బడిఁ జొచ్చితి నాభారము నీదే.

॥ఎన్న॥ 47

ముఖారి

259వ తేకు

పుణ్యమున నన్ను గాచి పురుషార్థి వాడుగాక
 గణ్యమా నే నీకు నాకత యెంత వున్నది.

॥పల్లవి॥

వెలయ నిన్ను బొగడేవేదము లనంతములు
యెలమి నిన్ను బొగడ నంతవాఁడను
యిల నిన్ను బూజించేరు ఋషులు కోటానఁగోటి
అలరి నిన్ను బూజించేయంతవాఁడనా.

॥పుణ్య॥

శరణు నీకుఁ జొచ్చిన జంతువు లనంతములు
వరుస నే నందులో నెవ్వరిఁబోలుదు
సొరిది నిన్ను గొలిచేసురలు సేనాసేన
పరగ నే గొలిచేటిపని నీకు నంత.

॥పుణ్య॥

కాల మెంతైనాఁ గద్దు కర్మములు వేవేలు
ఆలించ నందులో నేనణుమాత్రము
తాలిమి శ్రీవెంకటేశ దయాధర్మము నీది
పాలించవే నీవు నన్ను బలుకు లేమిటికి.

॥పుణ్య॥ 48

లలిత

నాలో నున్నాఁడవు నన్ను గావ నీకుఁ బోదు
యీలీలఁ బట్టుచీరెరవిచ్చివనివలె.

॥పల్లవి॥

చుట్టుకొంటిఁ గర్మములు సొరిదిఁ బసిరికాయ
నట్టనడిమి పురువునడకవలె
వట్టిజాలిఁ దిరిగితి వడి బంచేంద్రియముల
పట్టిననీటిలో జలభ్రమణమువలెను ?.

॥నాలో॥

ధరలోనఁ బుట్టి పుట్టి తగ వచ్చినందే వచ్చి
వరుస రాట్నపుగుండ్రవలె నై తిని
అరసి నే నటుకొంటి అంగనలపొందులను
చొరఁబారి వేలుకాడే సూదిరాతివలెను.

॥నాలో॥

అంతటను సర్వసరకాదిలోకాలు మెట్టితి
 బంతిగట్టి నురిపెడి పసురమునై
 చెంతల శ్రీవేంకటేశ చేరితి నీవద్ద నేడు
 వంతుకుఁ గామధేనువువద్ది దూడవలెను.

॥నాలో॥ 49

సామంతం

జననమరణములు జంతురాసులకు
 వెనక ముందరను విడువని కొలలు.

॥పల్లవి॥

తలఁచినచోటను తగు దేహములై
 పొలసి పోయినాఁ బోసేవు
 వెలుపల లోపల వెలయ భోగములు
 కలలోపలివలెఁ గం (ని ?) నది తెలివి.

॥జన॥

పూఁచినచోటుల పుత్రమిత్రులై
 కాఁచి కిరఁచినాఁ గరఁగవివి
 తూఁచిన నిరుడెస దుఃఖసుఖంబులు
 వూఁచి విడుచుటే వోసినతెలివి.

॥జన॥

అనాదివాసన లంటినజగురులు
 మనోగుణములై మానవి
 వినోదములు శ్రీవేంకటేశుని
 కనేవునా యఁగు కందువతెలిసి.

॥జన॥ 50

ధన్వాసి

అక్కడ నెక్కడిసరకము ఆమాటే కల్లా
 దిక్కుల ని (నిం ?) దె యిన్ని యు దీరుచుకొంటి మయ్యా. ॥పల్లవి॥

తనువిది మలమూత్రంబుల దాకొనియుండిన పట్టము
దినదినము వుచ్చిష్టపు దిక్లం దూరెదము
జననము నెత్తురు నెమ్ములు సారెను నూరెడిసుతలు
మని మని సరకము చొచ్చిన మనుజుల మిదె నేము. ||అక్క||

మదనజలంబుల కాలువ మాపెద్దలపూర్వంబులు (?)
పొదలిన పుత్రుల యిసిగ్గపుట్టలు వెట్టెదము
యెదుటనె సంసారంబులు యెడయని కారాగృహములు
మది మది సరకము చవిగొను మనుజుల మిదె నేము. ||అక్క||

పుట్టినదే నగ్నత్వము బూతోబఁడో యెరఁగము
చిట్టంట్ల వాచవులగు జిహ్వా మ్రుంగెదము
నెట్టన శ్రీమొక టేర్వర సేతో గూడఁగ జగములు
మట్టినచోట మట్టే మనుజుల మిదె నేము. ||అక్క|| 51

దేసాక్షి

తప్పులు వొప్పులు దేహి తనమూలమే
రెప్పలతుద నివిగో రేపులు మాపులును. ||పల్లవి||

తనలోనిపాపములే తగిలి యెదిటివారి
నినుపు నేరములై నిందింపించు
మనసులో పుణ్యములే మహిఁ గన్నవారిమోఁద
పొనుఁగని నేరుపులై పొగడింపించును. ||తప్పు||

తొల్లిటి మరణములు తోడనే పుట్టినపుడే
యెల్లవారుఁ జూడఁగాను యేడుపించును
పెల్లరేఁగి తాఁ జేసే పెనుఁగర్మబంధములే
మెల్లనే నానాటికి మేను గొప్ప చేసును. ||తప్పు||

సావిఁ దననడకలే స్వర్గనరకములై
జీవులకు మాయగప్పి చిక్కించించు
శ్రీవేంకటేశ్వరునేవ చేతిలోని మోక్షమై
కేవలపు ప్రపంచము గెలుపించును.

॥తప్ప॥ 52

శ్రీరాగం

నడుము రెంటికిని నామేను
వడఁబడె యెందలివాఁడనొ నేను.

॥పల్లవి॥

కంటిమి జగ మిది కన్నుల యెదుటను
అంటి యిదియు నిజమనరాదు
వింటిమి స్వర్గము వేరే కలదని
కంటగించి అదిగాదనరాదు.

॥నడు॥

కట్టుకొంటి మిదె ఘనసంసారము
గట్టిగ నిఁకఁ దొలఁగఁగరాదు
పట్టుకొంటి మిదె పాపపుణ్యములు
తెట్టఁడెరువునె దించాలేము.

॥నడు॥

చగితి నొక సెలవి నానాటిబదుకు
మొగి నొకచే నిను మొక్కితిని
అగపడె శ్రీవేంకటాధిప నీకృప
నిగుడి గురుచే నినుఁ గనఁగలిగె.

॥నడు॥ 53

260-వ తేజు

భూపాలం

వెట్టి దెలిసి జగము వెన రోకలి చుట్టెను
వొట్టి దేవతలవరా లొగి నెందు కక్కునో.

॥పల్లవి॥

శగిలీ సంపదలచేఁ దనిసినవారు లేరు
అగపడి దై వమానుషాలందును
వాగరుసంసారభార మోషనన్నవారు లేరు
వగవఁగఁ జదువు లెవ్వరికిఁ జెప్పెనో.

॥వెట్టి॥

జడిసి ఆయుష్యము చాలు నన్నవారు లేరు
పొడమీటి పదునాల్గు భువనాలందు
తడవి తనముదిమితా రోసేవాఁడు లేఁడు
యెడయని తపముల యెవ్వరిఁ దెచ్చెనో(?).

॥వెట్టి॥

నడుమనే తిరిగాడి నానాధర్మములు
పడని పాట నేము పడఁ గను
తడవి శ్రీవెంక టేశుదాసులు మమ్ముఁ గాచిరి
బడిబడి నిత్యకర్మఫలము లెన్నటికో.

॥వెట్టి॥ 54

రాయగౌళ

ఇంతగాల మాయను యేడ నున్నారో వీరు
వీంతలై యడవిఁ గాసేవెన్నె లాయ బ్రదుకు.

॥పల్లవి॥

యేలేవారి దూరితి యెడరుపుట్టినవేళ
కాలమును దూరితిని కలఁగేవేళ
తాలిమిలేనివేళ తగుఁ గర్మము దూరితి
యేలాగని కాచేవారి నెవ్వరిఁ గానము.

॥ఇంత॥

దై వమును దూరితి తమకించినట్టివేళ
కావించి నన్నె దూరితిఁ గాఁగినవేళ
సోవగాఁ గోపపువేళ చుట్టల దూరితిమి
యీవలఁ దోడ్త నవారి నెవ్వరిఁ గానము.

॥ఇంత॥

పుట్టుగు దూరితిమి పోరానియట్టివేళ
కట్టగడ నెందు వంకగాన మైతిమి
జట్టి శ్రీవెంకటేశుడు శరణంతునే కాచె
యిట్టై యింతటివారు యెవ్వరును లేరు.

||ఇంత|| 55

నాట

తల మొలూ నొక్కనరా తను వొక్కఁడఁ గాక
కొలది యెరిగతనిఁ గొలువనో మీరు.

||పల్లవి||

బొడ్డున బ్రహ్మఁ గనినపురాణపురుషుడే
దొడ్డుగాక ఆతనితోడివాఁడా
వొడ్డిన కైలాసమేలే వ్రమావతిగడుపులో
వెడ్డువెట్టి పెంచేవాఁడు వీరితోవాఁడా.

||తల||

చక్కని కన్నుల సూర్యచంద్రులుగాఁ గలవాఁడు
యెక్కుడుగా కిందరిలో నీడు వెట్టేదా
అక్కర యీదేవతలకాపద మానిపేవాఁడు
వెక్కననే కాక యెంచ వీరిలోనే వొకఁడా.

||తల||

అందరు నితనియందే అయితే నాదురుగాక
యెందును శ్రీపతితోడి యీడు వారా
కందువ శ్రీవెంకటాద్రి ఘనవరము లొసఁగి
దిందు పడ్డలోకులకు ద్రిష్ట మిదే కాదా.

||తల|| 56

పాడి

సమి చెప్పెడినొ శాస్త్రరహస్యము యేమి చెప్పెడినొ వేదములు
తామనమై బహునాయక మాయను తత్వమెఱంగఁగఁ దర మేదయ్యా ||

కొన్ని జంతువులు రోసిన హేయము కొన్ని జంతువుల కమ్మతము
కొన్ని జంతువుల దివములె రాత్రులు కొన్ని జంతువులకు
అన్నియు నిట్లనె వొక్క టొక్కటికి అన్యోన్యవిరుద్ధములు
పన్నినజీవుల కేకసమ్మతము భావించఁగ మరె యిక నేదయ్యా. ||పమి||

కొందరు విడిచినసంసారము మరికొందరికి నది భోగ్యంబు
కొందరి వ్రుసుకులు పూర్ణస్థలోకములు కొందరి వ్రుసుకులు పాతాళంబు
అందరు నందరె వారి వారి రుచు లవి గా దిది (వి ?) యనగాదు
కందువ జీవులు విచారించేటి కార్యాకార్యము, లిడ నేదయ్యా. ||పమి||

కొంత భూమి నటు చీకటి నిండినఁ గొంత భూమి వెన్నెల గాయు
కొంతట సురలును కొంతట నసురలు కోరికై కొనిరి జగ మెల్లా
యింతట శ్రీవేంకటేశ్వర నీవే యిందరి యంతర్యామిని
చింతలు వాయపు యెవ్వరిమనసునఁ జేరి నీకు శరణంతుఁ గాని ||పమి|| 57

సామంతం

అణుమాత్రపుడేహి నంతే నేను
ముణిఁగెద లేచెద నుందర గానను. ||పల్లవి||

తగు సంసారపు తరంగలు నీమాయ
నిగమముల యడవి నీమాయ
పగలు నిద్రలుపుచ్చే భవములు నీమాయ
గగనపు నీమాయఁ గడవఁగ వశమా. ||అణు||

బయలు వ దిగి నిర్మబంధములు నీమాయ
నియమపుఁ బెనుగాలి నీమాయ
క్రియ నిసుకపాతర కెల్లాళ్తు నీమాయ
జయమంది వెడలఁగ జనులకు వశమా, ||అణు||

కులధనములతోఁ జగురుఁగండె నీమాయ
నిలుపు నిపురగాయ (?) నీమాయ
యెలమితో శ్రీవేంకటేశ నీకు శరణని
గెలుచుట గాక యిది గెలువఁగ వశమా.

॥అణ॥ 58

జాళి

ఎన్నఁడు దీరపు యీపనులు
పన్నిన నీమాయ బహుళం బాయ.

॥సల్లవి॥

పెక్కు మతంబుల పెద్దలు నడచిరి
వొక్క సమ్మతై వొడఁబడరు
పెక్కు దేవతలు పేరు వాడెదరు
తక్కక ఘనులము తామే యనుచు.

॥ఎన్న॥

పలికెటి చదువులు బహుమార్గంబులు
కలసి యేకవాక్యత గాదు
చ (ఛ?) ల వాడుంబులు జనులును మానరు
పలు తిర్కంబులె పచరించెరు.

॥ఎన్న॥

శరణాగతులకు శ్రీవేంకటేశ్వర
తిరముగ నీవే తీర్చితివి
పరమవైష్ణవులు పట్టిరి వ్రతము
యింపుగ నాచార్యు లెరుఁగుదురు.

॥ఎన్న॥ 59

261.వ తేకు.

జాళి

ఇంతలోనే యెచ్చరేది యింతలో మోసపోయేది
చెంత వలసినట్లఁ జేసుకొంట (?) దేహికి.

॥పల్లవి॥

నిమిషములోనిది నింగిఁ దిరిగాడేది
జమళిలోను వెలికి సరి తూఁగేది
సమతై వుంటే నుండు చాలించి పోతే బోవు
భ్రమవంటిది ప్రాణము పట్టరాదు దేహికి.

॥ఇంత॥

నీరుబుగ్గవంటిది నిచ్చకొత్త లై నది
పోరచి పంచభూతాల పొరుగై నది
తీరితేనే తీరును తీరకుండితే నిలుచు
నారువంటిది మేను నమ్మరాదు దేహికి.

॥ఇంత॥

రేపు మాపులై నది రెండు మొక్కలై నది
పై పై శ్రీవెంకి కేశుభార మైనది
రూపై దగ్గరి యుండు రుచులై యెదుట నుండు
తీపువంటిది కాలము తెగదెండు దేహికి.

॥ఇంత॥ 60

దేవగాంధారి

పాపము పాపము ప్రజలాలా
పై పై నిటువలె పలుకకురో.

॥పల్లవి॥

హరియందుఁ బుట్టినజాడను శివుఁడును
హరితో సరివీరను పెట్టు
పారిఁ గొండలందుఁ బుట్టినశిల లివి
సరుసఁ బెట్టితే సరియకానా.

॥పాప॥

యిదిరాధిపుని విలఁగల సిరు లివి
అంది మరొకరిని అను పెట్లు
కొందరము యేరు గుడిచి కాలువలఁ
బొంది పొగడితే బొసఁగినా,

॥పాప॥

శ్రీవేంకటపతిసేవకులకు సరి
 ఆవల మరి కల రను తెట్లు
 కావించిన యల కామధేనువుల
 కేవి యూరఁబను లీడవునా.

॥పాప॥ 61

గుజ్జరి

చెప్పఁగా నెఱఁగరా చేరి వేదవ్యాసులు
 తప్పక చేతు లెత్తి దైవమితఁ డన్నది.

॥పల్లవి॥

యిరవుగా నెఱఁగరా యెల్ల దేవతలలో
 పొరిఁ గృష్ణుఁడు అగ్రపూజ గొన్నది
 తిరమై తెలియరా యీదేవునిపాదపూజ
 హరుని శిరసుమీఁద నమరి వుండినది.

॥చెప్ప॥

యింకా నెఱఁగరా యితని రామమంత్రము
 తెంకినుండి హరుఁడుపదేజించేది
 పొంకమిదెఱఁగరా భువిమీఁద శరభము
 మంకుదనఁమెల్లఁ దీర మానవివేసినది.

॥చెప్ప॥

చూచియు నెఱఁగరా సారిది శ్రీవేంకటాద్రి
 నేచినవరము తెల్లఁ నియ్యఁగాను
 కాచేదెఱఁగరా ఘనుడితఁ డెవ్వరె నా
 చేచేత శరణంటే జేకొనే బిరుదు.

॥చెప్ప॥ 62

వసంతవరాళి

పెఱుగఁగ పెఱుగఁగ బెల్లల మైలిమి నేము
 కఱకఱలే కాని కడగంట లేదు,

॥పల్లవి॥

సరి నిన్న భుజించి చాలు సన్నయన్నవే
అరిది నేడప్పటిని నాస రేచీని
ధరలో రాతిరి గూడి తనిసినతులే
వరగ నప్పటిని విభ్రాంతి రేచీని.

॥పెలు॥

మాయఁ గట్టినిడిదిన మలినపుఁ గోకలు
యాయెక నుదికితేనే లచ్చ రేచీని
కాయముపై మోచి పెట్టె గట్టివేసిన సొమ్ములు
మాయలై దినదినము మమతి రేచీని.

॥పెలు॥

నీవు వట్టిన చలమో నేను నేసికట్టి తప్పో
శ్రీవేంకటేశ్వరుడ చిక్కితి మిందు
మోపరాని మోపయి ములుగనియ్యదు మమ్ము
చేవనంసారముపైఁ జమ్మి రేచీని.

॥పెలు॥ 63

జౌళి

ఇంకా నేలా తర్కవాదములు యిన్నియు నిందునే ముగిసెను
యింకా నేలా కొందరు మోక్షం బెవ్వరికిని లేదనుమాటా ॥పల్లవి॥
సరయువుపొంతను సకలజీవులకు
సిరుల మోక్ష మిచ్చితి వని విన్నపుడే
మరలుచు నాయచుమానము వాసెను
ధరనీ వొకడవే దై వమవని కంటి నయ్యా.

॥ఇంకా॥

తగిన లంకవౌద్దను రాక్షసులను
తెగ నడిచి ముక్తితెరువు చూపినపుడే
వగలఁ బెక్కు దేవతల వరంబులు
జగతి నీవగు సరిగా వయ్యా.

॥ఇంకా॥

యేమని చెప్పుదు నిట్టి నీమహిమ
 వేమరుఁ బురాణపిఠి విన్న పుడు
 శ్రీమంతుఁడవు శ్రీవేంకటేశ్వర
 కామింప నీకంటే ఘనము లేదు గదవో యయ్యా. ||ఇంకా|| 64

సామంతం

అన్నియుఁ బదివీతిఁగా ఆహా నేను
 నున్నని మాటల నోరు నుడిగెడి దేదో. ||వల్లవి||

వొద్దనుండే నాజన్మ మోహో మఱచితిఁగా
 చద్దినంటి మాతల్లిచర్ను మఱచితిఁగా
 ముద్దుతోఁ బొరిలే మలమూత్రము మఱచితిఁగా
 యెద్దవంటివాఁడ నేను యెఱిగేటి దేదో. ||అన్ని||

యిప్పటిచవి రేపటి కెంచి తనియలేఁగా
 తప్పక కాంతలఁ జూచి తలఁపు దనియలేఁగా
 ముప్పిరిఁ బెక్కుకాలము ముదిసిఁ దనియలేఁగా
 పిప్పివంటివాఁడ నేను పెఱిగేటి దేదో. ||అన్ని||

యేడదో యీదేహ మాత యే నేను నెఱిగఁగా
 కూడినమరు వెక్కడో గురుతూ నెఱిగఁగా
 యీడనే శ్రీవేంకటేశుఁ డిట్టె నన్నుఁ గాచెగా
 నీడవంటివాఁడ నేను నేరుపింకి నేదో. ||అన్ని|| 65

262-వ తాళం

దేవగాంధారి

వినరో భాగ్యము విష్ణుకథ
 వెనుబల మిదివో విష్ణుకథ. ||వల్లవి||

అదినుండి సంధ్యాదివిధులలో
వేదం బయినది విష్ణుకథ
నాదించినదె నారదామలచే
వీదివిధులనే విష్ణుకథ.

॥విన॥

వదలక వేదవ్యాసులు నుడిగిన
విదితపావనము విష్ణుకథ
సదశంబైనది సంక్షేపము
వేదకినదోటనే విష్ణుకథ.

॥విన॥

గొల్లెతలు చల్లలుగొనకొని చిలుకఁగ
వెల్లవిరి యాయ విష్ణు కథ
యిల్లదే శ్రీవేంక ఓశ్వరునామము
వెల్లగొలిపె నీ విష్ణుకథ.

॥విన॥ 66

సాశంగనాట

భవరోగవైద్యుడవు పాటించ నీవొకఁడవే
నవనీతదోర నీకు నమో నమో.

॥పల్లవి॥

అతివ అనెడి సర్పాలసరాలు గఱచిన
తతి మడనవిహాలు తల కెక్కిను
మితలేనిరతులఁ దిమ్మిరి వట్టె దేహాలు
మతి మఱచె నిందుకు మందేదొకో.

॥భవ॥

పాలఁతులనెడి మహాభూతాలు సోకిన
తలమొలలు విడి బిత్తలై యున్నారు
అలరు చెనకులచే సంగములు జీర లాయ
మలసి యిందుకు నిరక ముద్ర వేదొకో.

॥భవ॥

తరుణులకొంగి లనే తాపజ్వరాలు వట్టి
కరంగి మేనెల్ల దిగఁ గారఁ జొచ్చెను
నిరతి శ్రీవెంకటేశ నీవే లోకులకు దిక్కు-
అరుదు సుఖాననుండే యంత్ర మేదొక్కో.

||భవ|| 67

సామంతం

కలిగిననాడే చుట్టరికంబులఁ దిరుగు నివి
నలుగడ నివి సత మని మనీ నగ్గుట పాపమయ్య. ||వల్లవి||

దేహముతోడనే పెరుగుచు తీరని యీ యింద్రియములు
దేహముతోడనే ముదియును తేటతెల్లమిగను
ఆహా పుట్టిననాడును అంతమునొందిననాడును .
శ్రీహరిమాయలఁ దగులుక జీవునిఁ దడవ నివి. ||కలి||

తెలిసున్నపుడే తగులును తియ్యని యీసంసారము
తెలివికిఁ బాసినయప్పుడు దిగఁబడుఁ దా నెందో
మలయక నింద్రించునప్పుడు మత్తుడై యున్నప్పుడు
చలమరి జీవునితోడుత సమ్మతమే లేదు. ||కలి||

కన్నులు దెరచినయప్పుడే కాన్పించును యీలోకము
కన్నులు మూసినయప్పుడే కడ కడఁ దా నణుగు
అన్నిట శ్రీవెంకటేశ్వరుఁ డాత్మను వెలిగెడివేళను
పున్నతి జీవులఁ దగులవు వొందుగుచుఁ దిరుగు నివి. ||కలి|| 68

దేసాళం

ఆతఁడే బ్రహ్మణ్యుడై వ మాదిమూలమైనవాఁడు
ఆతని మాచట తెల్లా నవిధిపూర్వకము.

||వల్లవి||

యెవ్వనిపేర బిలుతురిలఁ బుట్టిన జీవుల
సవ్వచు మాసనక్షత్రనామములను
అవ్వల నెవ్వని కేశవాదినామములే
రవ్వగా నాచమనాలు రచియింతురు.

||అత||

అచ్చునేదేవుని నారాయణనామనే గతి
చచ్చేటి వారికి సన్యాసము వారికి
యిచ్చ నెవ్వని దలఁచి యిత్తురు పితృశ్శకు
ముచ్చట నెవ్వనినామములనే సంకల్పము.

||అత||

నారదుఁడు దలఁచేటి నామమది యెవ్వనిది
గారి నుడిగేటి నామకథ యేడది
తారకమై బ్రహ్మరుద్రతతి కెవ్వనినామము
యిరీతి శ్రీవేంకటాద్రి నెవ్వఁ డిచ్చి వరము.

||అత|| 69

దేవగాంధారి

పంటల భాగ్యులు వీరా బహువ్యవసాయులు
అంటి ముట్టి యిట్లఁ గాపాడుదురు ఘనులు.

||పల్లవి||

పొత్తుల పాపమనేటి పోడు నఱకివేసి
చిత్త మనియెడు చేను చేనుగా దున్ని
మత్తిలి శాంతమనే మంచి వానపదనున
విత్తుదురు హరిభక్తి వివేకులు.

||పంట||

కామక్రోధాదులనే కలుపు దర్శివేసి
వేమరు నై రాగ్యవనే వెలుగు వెట్టి
దోమటి నాచారవిధుల యెరుపు వేసి
వోముచున్నారు జ్ఞానపుఁబై రుద్యోగజనులు.

||పంట||

యెందు చూచిన శ్రీవెంకటేశుఁ డున్నాడనియెడి
అందినచేనిపంట లనుభవించి
సందడించి తమవంటి శరణాగతులుఁ దాము
గొంది నిముడుకొందురు గురుకృప జనులు.

॥పంట॥ 70

శంకరాభరణం

మానుప వశమా మాయ లివిన్నియు

శ్రీనాథుఁడు మును సేసినవే,

॥పల్లవి॥

రాతిరి చీకటి రతిఁ బగలు వెలుగు

ఘాతల నెప్పుడు గల దిదియే

యీతల జ్ఞానుల కిలనజ్ఞానుల

జాతివై రములు సహజములే.

॥మాను॥

అసురలకు సురల కనాదినుండియు

అసమున వై రంబది గలదే

పొసగి వైష్ణవుల కీలఁ బ్రాకృతులకు

పొసఁగని వాదము భువిఁ గలదే.

॥మాను॥

యిహమును బరమును యీలంకెలతో

విహితము చెప్పెడి వేదములే

అహిపతి శ్రీవెంకటాధిపు మత మిది

నిహితం బెఱిగిన నిశ్చలమే.

॥మాను॥ 71

263-వ తేకు

సామంతం

ఎక్కడ నున్నాఁ బోదు యేతులై నఁ బోనీమ

వొక్కటి కొక్క-బంధము వూహింప నెక్కుడు.

॥పల్లవి॥

బుడిబుడి మాయలఁ బొరలేటి దేహికి
కడవరాని బంధము కాంతలు
యెడపడ కందుకంటే నెక్కుడై న బంధము
కడు నాసఁ బొరలించు కనకఘను.

॥ఎక్క॥

బాలులకు వృద్ధులకు పాయపు వివేకలకు
తేలిందే బంధములు దినరుచులు
మూల నున్నాఁ బోనీదు మున్నిటినే వేసేది
వేళ గాచిన బంధము విద్యాగర్వము.

॥ఎక్క॥

పాయ దేజంతువులై నాఁ బశుపక్షులకునై నా
బాయటి గీములఁ గట్టుఁబాటు బంధము
యేయెడ శ్రీవెంకటేశ యింక నీదాసులకై తే
చాయై చెప్పినట్టు సేసు సకలబంధములు.

॥ఎక్క॥ 72

మలహరి

దై వమా యేమి సేతు తలఁప నీవే దిక్కు-
భావించి చదువఁబోయి పశుబుద్ధి నైతి.

॥పల్లవి॥

కననా సంసారము కడలేని భారమాట
కనినాఁ దొలఁగరాదు కాలురులు
విననా యీదేహము విరసపు హేయమాట
వినినా జిగురుఁగండ విడిపించరాదు.

॥దైవ॥

తెలియనా యింద్రియాలు ద్రిష్టపు విరోధమాట
తెలిసినాఁ బోఁగువలె దెంచరాదు
పలుకనా పాపములు పాయని బంధములని
పలికినాఁ గొన్న వెట్టిపట్టి తోయరాదు.

॥దైవ॥

యెఱఁగనా యీలోక విది మాయమయ మని
 యెఱిగినాఁ బడ్డవోద మెక్కరాదు
 మెఱయ శ్రీవెంకటేశ మేనిలోననే వుండి '
 మఱియును నన్ను నేల మన్నన సేసితివి.

॥దై వ॥ 73

పాడి

మించిన తలపోతలే మీఁద మిక్కిలి
 కొంచెము (మొ?) దొడ్డో సరి కోరి యిందు కందుకు. ॥పల్లవి॥
 చేసేటి పుణ్యములకు చెంఁదేటి పాపములకు
 యీసుల సరికి సరి యిందు కిందుకు
 వాసులఁ బుట్టుగులకు వడి మరణాలకును
 ఆసుల సరికి సరి అందు కందుకు.

॥మించి॥

దినదిన సుఖాలు తీదీపు దుఃఖములకు
 యెనసి సరికి సరి యిందు కిందుకు
 ఆనుఁగుఁ బున్నమలకు అమాసచీకట్లకు
 అనయము సరికి సరందు కందుకు.

॥మించి॥

శ్రీవెంకటేశ యిట్టి జీవులకు నేది గతి
 యేవి చూచిన సరికి సరిందు కిందుకు
 వేవేగ నీశరణని వెలసి బ్రతికితిమి
 యేవల్ల లేదు సరి యెందు కం(కె?)దుకు.

॥మించి॥ 74

సాశంగనాట

హరి యిచ్చినవరము లటువలెఁ గావుగా
 తిరమై వివేకు లెల్లాఁ జెలిసేటి దిదియె,

॥పల్లవి॥

శిరసులు తుంచి తుంచి చిచ్చులోన వేలిచి
వరములు వడసె రావణుఁ డెన్నెనా
నిరతి రామునిచేత నిమిషములోననే
వరము లన్నియు నెందో వరతిపా లాయ.

॥హరి॥

వీరఘోరతపముల వెలయ బాణాసురుఁడు
కోరి చేకొన్న వరాలు కోటానఁగోటి
పూరకే కృష్ణునిచేత నొక యిసుమంతలోనే
తోరమై వరములు తుత్తునియలాయ.

॥హరి॥

వట్టి జాలిఁ బొరలక వరుస విభీషణుఁడు
జట్టిగ రఘుపతికి శరణానెను
నెట్టన నాతనిఁ గాచె నేడూ నున్నాఁ డదె
యిట్టై శ్రీవేంకటాద్రి నిచ్చి వరములు.

॥హరి॥ 75

మాళవి

వీఁడు గదే శేషుఁడు శ్రీవేంకటాద్రిశేషుఁడు
వేఁడుక గరుడనితోఁ బెన్నుదైన శేషుఁడు.

॥పల్లవి॥

వేయిపడిగలతోడ వెలసిన శేషుఁడు
చాయమేని తళుకువజ్రాల శేషుఁడు
మాయని శిరసులపై మాణికాల శేషుఁడు
యేయెడ హరికి నీడై యేగేటి శేషుఁడు.

॥వీఁడు॥

పట్టపు వాహనమైన బంగారుశేషుఁడు
చుట్టు చుట్టకొనిన మించుల శేషుఁడు
నట్టుకొన్న రెండువేలు నాలుకల శేషుఁడు
నెట్టన హరిఁ బొగడ నేరుపరి శేషుఁడు.

॥వీఁడు॥

కదిసి పనులకెల్లఁ గాచుకున్న శేషుఁడు
మొదల దేవతలెల్లా మొక్కే శేషుఁడు
అదె శ్రీవేంకటపతి కలసేలుమంగకును
పదరక యేపొద్దూ పానుపై న శేషుఁడు.

||పేండు|| 76.

శ్రీరాగం

ఎక్కడి విరతి మాకు నిహ మెల్లాఁ దగులు
మక్కఱించి మక్కఱించి మాయకింతాఁ దగులు.

||పల్లవి||

పుట్టినప్పుడే పాపపుణ్యములు దగులు
అట్టై యాదేహమున కన్నమూఁ దగులు
గట్టిగా నీరెండూ నై తే కర్మమూఁ దగులు
యెట్టునుఁ బోరాదు మాయకింతాఁ దగులు.

||ఎక్క||

మనికి సంసారి యైతే మహతలు దగులు
పెనగఁగఁ బెనగఁగా బిడ్డలూఁ దగులు
అనువై యీలంపటాన కాసలెల్లాఁ దగులు
మన సొక్కటొక్కటై మాయకింతాఁ దగులు.

||ఎక్క||

అరయ శ్రీవేంకటేశుఁ డాత్మలోనే తగులు
శరణన్నవారికి విజ్ఞానము దగులు
గరిమ నిందువల్లనే ఘనమోక్షమూఁ దగులు
హరిగినప్పుడే సుమ్మీ నూనుకీంతాఁ దగులు.

||ఎక్క|| 77

264వ తేకు

శుద్ధవసంతం

కడనుండే విజ్ఞానికిఁ గా దిటువలెను
వాడలిరోతలు చూచి పూరకై నా నవ్వును.

||పల్లవి||

అటడిఁ బాముగరచినట్టివాఁడు దినఁబోతే
బాటని వేసఁచేదె నాఁ జప్పనై తోఁచు
వీటిడై సంసారపు విష మెక్కినవానికి
చూటలై హేయకాంతలు సుఖములై తోఁచును. ||కడ||

చెంగట వెట్టివానికి చేసిన చేత లెల్ల
శొంగలించి వివేకాలై తోఁచినట్లు
మింగుచుఁ గర్మపు నాముమేసిన సంసారికి
అంగడి కర్మమే బ్రహ్మమై తోఁచును. ||కడ||

జగమిది యొక్కటే చవులు వేరే వేరే
మొగి నెఱుక మఱపు ముడి చున్నది
పగటు శ్రీవేంకటేశుఁ బట్టి కొలువనివాఁడు
తెగని మాయలలోనఁ దేలాడవలసె. ||కడ|| 78

జాళి

సరహరి నీదయమీఁదట నాచేతలు గొన్నా
శరణాగతియును జీవుని స్వతంత్రము రెండా. ||పల్లవి||

మొఱయుచు సరకపు వాకిలి మూసిరి హరి నీదాసులు
తెఱచిరి వై కుంతపురము తెరువుల వాకిళ్ళు
సుఱిపిరి పాపము లన్నియు సుగ్గుగ నిటు తూర్పెత్తిరి
వెఱవము వెఱవము కర్మపువిధులిక మా కేలా. ||సర||

పాపిరి నాయజ్ఞానము పరమాత్ముడ నీదాసులు
చూపిరి నిను నామతిలో సులభముగా నాకు
రేపిరి నీపై భక్తిని రేయినిక బగలును నాలో
వోపము వోపము తపములు వూరకె యింక నేలా. ||సర||

దిద్దిరి నీధర్మమునకు దేవా శ్రీవేంకటేశ్వర
అద్దిరి సీదాసులు సీతనందములోన
యిద్దిరి నీ నా పొందులు యేర్పరచిటువలెఁ గూర్చిరి
వాద్దిక నొద్దిక నా కీక నుద్యోగము లేలా.

॥నర॥ 79

ముఖారి

ఎంత విచారించుకొన్నా నిదియే తత్వము హరి
వంతుకు నీకృప గలవాఁడె యెరుఁగు హరి.

॥పల్లవి॥

నిన్ను నమ్మినట్టివాఁడు నిఖిలవంద్యుఁడు హరి
నిన్ను నొల్లనట్టివాఁడు నీరసాధముఁడు హరి
మున్ను దేవతలు నీకు మ్రొక్కి బ్రదికిరి హరి
వున్నతి నసురలు నిన్నొల్లక చెడిరి హరి.

॥ఎంత॥

యేవున నీ పేరిటివాఁడిన్నిటా ధన్యుఁడు హరి
నీపే రొల్లనివాఁడు నిర్భాగ్యుఁడు హరి
కేవుల నిన్ను నుతించి గెలిచె నారదుఁడు హరి
పైపై నిన్ను దిట్టి శిశుపాలుఁడు వీఁగెను హరి.

॥ఎంత॥

యిట్టి నీవిచ్చిన పరమెన్నఁడుఁ జెడదు హరి
గట్టిగ నీవియ్యనివి కపటములే హరి
అట్టి శ్రీవేంకటేశుఁడవంతరంగుఁడవు హరి
వుట్టివడి కానకున్న వొచ్చెము దేహికి హరి.

॥ఎంత॥ 80

సామంతం

ఇరనికంటే మరి దైవముఁ గానము యెక్కడ వేదకిన నితఁడే

అతిశయముగు మహిమలతో తెలసెను అన్నిటికాధారము థానె. ॥పల్లవి॥

మది జలధుల నొక దై వము వెదకిన మత్స్యవతారంబితఁడు
అదివో పాతాళమందు వెదకితే నాదికూర్మ మీ విష్ణుఁడు
పొదిగొని యడవుల వెదకి చూచితే భూవరాహమని కంటిమి
చెడఱక కొండల గుహల వెదకితే శ్రీనరసింహంబున్నాఁడు. ||ఇత||

తెలిసి భూనభోంతరమున వెదకిన త్రివిక్రమాకృతి నిలిచినది
బలువీరులలో వెదకి చూచితే పరశురాముఁ డొకఁ డై నాఁడు
తలఁపున శివుఁడును బార్వతి వెదకిన తారకబ్రహ్మము రాఘవుఁడు
కేలఁకుల నావులమందల వెదకిన కృష్ణుఁడు రాముఁడు నై నారు. ||ఇత||

పొంచి యసురకాంతలలో వెదకిన బుద్ధావతారం బై నాఁడు
మించినకాలము కడపట వెదకిన మీఁదటి కల్క్యావతారము
అంచెల జీవులలోపల వెదకిన సంతర్వామై మెరసెను
యెంచుకయిహమునబరమునవెదకినయీతఁడే శ్రీవేంకటవిభుఁడు. ||ఇత|| 81

లలిత

చాలుఁ జాలు నీ హరియే మాకును సకలక్రమలకు నాయకుఁడు
నాలుకతుదనే యీతఁడుండఁగా నలుగడ నెవ్వరి వెదకేము. ||పల్లవి||

యేలినవాడట లక్ష్మీవిభుఁడట యేమిటను గొరత మాకికను
నాలో నున్నాఁడు బ్రహ్మతండ్రియట నాకాయుష్యము బాఁతా
పాలజలధిపై దేవునివారము పాడి మాకు నిక నే మరుదు
ఆలింపఁగ నే మింతటివారము అచ్యుల కిఁకఁ జెయి చాచేమా. ||చాలు||

భూకాంతాపతికింకరులము యీ భూము లన్నియును మాసామ్మే
పైకొని చక్రాయుధుఁడే మా దాపు భయము లిన్నిటా బాసితిమి
యొకడ సచ్యుతుమరఁగు చొచ్చితిమి యెన్నటికిని నాశము లేదు
యే కొఱతని యిక నాసపడుచు నే మెవ్వరికి నోళ్లు దెరచెదము. ||చాలు||

శ్రీవై కుంతునిదాసులమట యరచేటిది మోక్షము మా కిదివో
 పావనగంగాజనకునిబంట్లము పాపములన్నిటఁ బాసితిమి
 శ్రీవేంకటపతి వరములియ్యఁగాఁ జిక్కిన వెలుతులు మాకేవి
 యీవై భవములఁ దనిసిన మాకును యితరులఁ దగిలెడిదిఁక నేది. ||చా|| ౯2

265-వ జేకు.

లలిత

ధరఁ గడపట నే జంతువుకై నా తన జన్మమె సుఖమై తోచు
 హరి గలఁడని తా నమ్మి వుండఁగా నతఁడిచ్చేసుఖమొల్లరు. ||పల్లవి||

మొదలఁ గొందరికి స్వర్గలోకమే మోక్షసుఖంబని తోచును
 అదె కొందరికి దేవత్వమె బ్రహ్మనందంబై తోచును
 వుదుటునఁ గొందరికి సంసారమే వున్నతసుఖమై తోచును
 తుదనా మీఁదటి హరిదాస్యసుఖము ధ్రువపట్టంబని కానరు. ||ధర||

సారిది గొందరటు శూన్యతత్వమే సుఖమని మాటలనందురు
 యిరవెరఁగని వారికి ధనధాన్యము లెక్కువ సుఖమై తోచును
 నిరతిఁ గొందరికి చిరజీవు లౌట నిత్యసుఖంబని తోచును
 వరుసల శ్రీపతిపై భారంబిదె నై రాగ్యపుసుఖ మెఱంగరు. ||ధర||

యెక్కడ చూచిన మాయలసుఖములు యెన్నైనాఁ గలవెప్పుడును
 చొక్కపు శ్రీవేంకటపతితోడుత సుఖయిఁచెటిసుఖ మొల్లరు
 యెక్కడ నక్కడ నితనిదాసులే యేచి సుఖంతురు నిజసుఖము
 కిక్కిరిసిన యజ్ఞానాంధకారులు కిందును మీఁదును నెరఁగరు. ||ధర|| 83

మలహరి

నీ కెటు వలసె నటు నేయి నీ చిత్తము నాభాగ్యము
 యేకధనై నా లక్ష్మీకాంతుండ యిదియే పో నా విన్నపము. ||పల్లవి||

నా గుణములే యెంచితివా నరకకూపములు చాలవు
ఆగతినే నాకర్మములు అనుభవించి తీర్చేనంటే
నీగుణములే యెంచితివా నిఖిలసంపదలు చాలవు
యీగి నను గరుణించి యెప్పుడు నీవిచ్చే నంటేను.

॥నీక॥

నా పాపములే లెక్కించితివా నదులయిసుకలును జాలవు
యేవున నెంతైనా గలదు అది యెన్నఁడు దీరును దేవా
చేపట్టి నీవు రక్షించిన యాజీవుల నెంచితివా తొల్లి
చూపట్టెడి యీ యాకాసంబుపై చుక్కలకంటే ఘనము.

॥నీక॥

మఱి నాసుద్దులు యెంచఁగ నెంచఁగ మంచముకిందె నూయి
గుఱి నీకథలివి వినఁబోతే నివే కొండలుఁ గోటానఁగోట్లు
నెఱవుగ శ్రీవేంకటేశ్వర నీకే నే శరణాగతి చొచ్చితిని
తఱి దరి చేర్చఁగఁ గూడు వెట్టఁగా దై వను నీకే భారము.

॥నీక॥ 84

లలిత

అరసి నన్ను గాచినాతనికి శరణు
పరము నిహము నేలే పతికిని శరణు.

॥వల్లవి॥

వేదములుదెచ్చినట్టి విభునికి శరణు
ఆదిమూల మంటే వచ్చినతనికి శరణు
యేదెసఁ దానై యున్న యీశనికి శరణు
శ్రీదేవిమగఁడైన శ్రీపతికి శరణు.

॥అర॥

అందరికిఁ బ్రాణమైన ఆతనికి శరణు
ముందు మూఁడుమూర్తుల మూర్తికి శరణు
దిందుపడి దేవతలదేవునికి శరణు
అంది మిన్ను నేల నేకమైనతనికి శరణు

॥అర॥

తానె చేతన్యమైన దైవానకు శరణు
 నానాబ్రహ్మాండాల నాథునికి శరణు
 ఆనుక శ్రీవేంకటాద్రియందునుండి వరములు
 దీనులకిందరికిచ్చేదేవునికి శరణు.

॥అర॥ 85

మంగళకాశిక

ఇది నమ్మలేడు పుణ్యా లేమేమో చేసే దేహి
 పొదలి యిందువంకనే పొడ వెక్క లేడా.

॥పల్లవి॥

మంచి మందు గొన్నవాడు మహామహారోగముల
 అంచెలఁ బాసి సుఖ యయ్యా నట
 అంచితపు హరినామ మనే మందు గొన్నవాడు
 పొంచి పాపరోగములఁ బోఁ దోల లేడా.

॥ఇది॥

జోడు దొడిగినవాడు చొక్కపు టలుగులకు
 వోడక రణజయము నొందీ నట
 వాడక హరిదాస్యపు వజ్రపంజరపువాడు
 వీడ జన్మపుటమ్ములు విదలించ లేడా.

॥ఇది॥

వై పగుఁ గాణాచి గలవాడు దరిద్రముఁ బాసి
 పైపై సంపదలతో బ్రదికీ నట
 దాపై శ్రీవేంకటేశుపాదములందుఁ గాణాచి
 యేపొద్దుఁ గలుగువాడు యెక్కువ గాలేడా.

॥పల్లవి॥ 86

గుండక్రియ

ఎక్కడి పుద్వ్యోగాలు నేడ కెక్క జీవునికి
 నిక్కి చూచి హరి గరుణించినదాఁకాను,

॥పల్లవి॥

తనిసినవారు లేరు తగ నింద్రియభోగాలు
పెనఁగఁ బెనఁగఁ బైపై పెనఁ బెరుగుఁ గాని
మనసులోనికి రాదు మాటలలోని విరతి
తునిగినట్ల నుండు దొరకుదాఁకాను.

॥ఎక్క॥

విడిచినవారు లేరు విషయాలు సంపదలు
వుడుగక కోరఁగోర నొదగుఁ గాని
పుడమి విన్నట్టుండదు పుస్తకాలలో చదువు
నడుమంత్రముల నుండు నానినదాఁకాను.

॥ఎక్క॥

తెలిసినవారు లేరు దేవుని నాతుమలోన
పలు లంపటాలఁ బడి భ్రమసుఁ గాని
యెలమి శ్రీవెంకటేశుఁ డేమిటా మెచ్చఁడు తన్ను
దలఁచి భక్తితోడ దగ్గరుదాఁకాను.

॥ఎక్క॥ 87

266-వ తేకు

పాడి

సకలశాంతికరము సర్వేశ నీపై భక్తి
ప్రకటమై మాకు నబ్బె బడికించు నిదియె.

॥పల్లవి॥

మనసులో పాపబుద్ధి మరి యెంత దలఁచినా
నీను దలఁచినంతనే నీరాను

కనుఁగొన్న పాపములు కడలేని వై నాను
ఘనుడ నిన్నుఁ జూచితే కడకుఁ దొలఁగును.

॥సక॥

చేత నంటి పాతకాలు సేనగా నేఁ జేసినాను
ఆతల నీకు మొక్కితే నన్నియుఁ బాయు
ఘాతలఁ జెవుల వినఁగా నంటినపాపము
నీతితో నీకథ వింటే నిమిషాను బాయును.

॥సక॥

కాయమునఁ జేసేటి కర్మపుఁ బాపములెల్ల
కాయపు నీముద్రలచే గక్కన విడు
యేయెడ శ్రీవెంకటేశ యే యే పాతకమైనా
ఆయమైన నీశరణాగతిచే నణఁగు.

॥సక॥ 88

లలిత

రెప్పల మరఁ గడే రేపును మాపును
యిప్పుడె తోచీ నిదివో కీలు.

॥పల్లవి॥

మనసున నున్నవి మాయ లన్నియును
హసను మరచితే మాయలు మరచును
పనివడి మనసును బారఁగ విడిచిన
కనుఁగొన మాయలు కడ లేవివిగో.

॥రెప్ప॥

దేహమున నున్నది తెగని లంపటము
దేహ మణఁచితే దెగును లంపటము
పూహల దేహనే వోమఁగఁ దొడఁగిన
మోహపు మాయలు మోపులకొలది.

॥రెప్ప॥

ఆతుమ నున్నాడు అంతరాత్మకుఁడు
ఆతుమ మరచిన నాతఁడు మరచును
యీతఁడె శ్రీవెంకటేశ్వరుఁ గొలిచిన
చేచేతనే సుఖములు సేనాసేన.

॥రెప్ప॥ 89

మాళవి

అన్నియు నాయందే కంటి నన్నిటివాఁడా నేనే
మున్న నాభావముతో ముడిచివేసినది.

॥పల్లవి॥

చెలగి సంసారమే చింతించి సంసారి నైతి
ములిగి ముక్తి దలంచి ముక్తుడ నైతి
పలు మతాలు దలంచి పాపండుబుద్ధి నైతి
చెలగి శ్రీపతిఁ దలంచి వైష్ణవుడ నైతి.

॥అన్ని॥

పాసఁగఁ బుణ్యము సేసి పుణ్యాత్ముడ నైతి
పనలఁ బాపము చేసి పాపకర్ముడ నైతి
వెన బ్రహ్మచారి నైతి వేరే యాచారమున
ముసిపి మరొకాచారమున సన్యాసి నైతి.

॥అన్ని॥

వొగి నొడ్డభాషలాడి నొడ్డవాడ నైతిని
తెగి తెలుఁగాడ నేర్చి తెలుఁగువాడ నైతి
అగడ్త శ్రీవెంకటేశ అన్నియు విడిచి నేను
తగు నీదాసుడనై దాసరి నే నైతి.

॥అన్ని॥ 90

సాళంగనాట

ఇహపరములు గొనానీ దేవుడే
సహజ మిన్నిటాను సర్వేశుడే.

॥పల్లవి॥

తలంచి చూచినాను తనలోనే మఱచిన (నా ?)
తలఁపులకొనవాడు దైవ మొకటే
పలికి చూచినాను పలుకక మానినాను
పలుకులకొనవాడు పరమాత్ముడే.

॥ఇహ॥

కనుఁగొని చూచినాను కనురెప్ప మూసినాను
కనుచూపుకొనవాడు కమలాక్షుడే
విని యాలకించినాను విన కట్టే మానినాను
వినుకులకొన నెల్లా విష్ణు షోకాక్షుడే.

॥ఇహ॥

మేలుకొని వుండినాను మించి నిద్రించినాను
కాలముకొనలవాఁడు ఘనుఁ డీ హారే
యీలాగు శ్రీవేంకటేశుఁ డెదలోన నున్నవాఁడు
కీలు విచారించితే కృష్ణుఁ డితడే.

॥ఇహ॥ 91

ధన్నాసి

నే నేమి బాఁతి నీకు నీ రుణము పాపలేను
నానావిధముల నీవే నన్ను బాయవుగా.

॥పల్లవి॥

మతిలో చీకటి మాన్ప మాణిక్యదీపమవై
సతమై నాలికపై కి చవిదేనె యై
కతలై నన్ను జొక్కించఁ గర్ణామృతమవయి
గతి యైతివిగా నాకుఁ గమలారమణా.

॥నేనే॥

చేరి నా కన్నులెదుట శృంగారరసమవై
ఆరసి రక్షింపఁ బితురార్జితమవై
సారపు టిహపరాల సంసారసుఖమవై
యీరీతిఁ బెంచితిగా నా కిందిరారమణా.

॥నేనే॥

తను విచ్చి జీవునికిఁ దల్లివి దండ్రీవినై
ధనమవై నాదాతవు దై వమవునై
అనుఁగు శ్రీవేంకటేశ అంతరాత్మవు నీవై
నను మన్నించితివిగా నారాయణా.

॥నేనే॥ 92

శంకరాభరణం

ముగియదు కాలము ముందరి కింకాఁ
దెగని ప్రవాహము దివదిన మిదిగో.

॥పల్లవి॥

పొంకపు హరిచే బొడమిన జగమిది
యింకాఁ బొడమి నివి గొన్ని
కంకిగఁ జెరువులు కాల్వలు నంటా
అంకెల నిర్మితమయ్యి నివిగో.

॥ముగి॥

దేహము భోగించి దించినవిషయము
లీహల మీఁదెత్తె నివి గొన్ని
ఆహారములై అన్యస్త్రీలై
పూహలనే నోరూరించీ నివిగో.

॥ముగి॥

మనసునఁ దలఁచిన మాయలు కమ్మర
నినుమడించె మతి నివి గొన్ని
కనుగొని శ్రీవెంకటపతిదాసులు
పెనఁగి పెంచఁగాఁ బెరిగీ నిదిగో.

॥ముగి॥ 93

267-వ తేకు.

లలిత

పెద్దజెరు వుండఁగాను పెడగంతలు దీసుక
పొద్దువోక యడవులఁ బుంగుడయ్యెరు.

॥పల్లవి॥

తొల్లిటిపెద్ద లెంచిరి దొడ్డవాఁడు హరి యంటా
అల్లదె భారత రామాయణ భాగవతములు
యిల్లిదె నేటిపెద్దలు యెవ్వరో దై వము లంటా
వెల్లవిరిగా నింకా వెదకేరు.

॥పెద్ద॥

దేవలోకమువారు దేవుఁడు శ్రీపతి యని
భావించి మొర వెట్టి బ్రదికిరి
యీవల నిప్పటివారు యిందరికి మొర వెట్టి
కావిరి నెవ్వరివారు గాక వున్నారు.

॥పెద్ద॥

శ్రీతాళ్లపాక అన్నమాచార్యుల

నానా భూములవారు నమ్మి శ్రీవేంకటపతిఁ
గాన వచ్చి యేట నేట ఘనులయ్యేరు
యీ నిజ మిక్కడివారు యిన్నియుఁ దెలి శుండియు
మానక చలాలఁ బోయి మాయలఁ బొందేరు.

॥పెద్ద॥ 94

లలిత

నా కేల విచారము నా కేల యాచారము
సాకిరై నవాఁడ నింతే సర్వేశుఁడే దిక్కు.

॥పల్లవి॥

ప్రపంచమధీనము పాలుపడ్డ దేహ మిది
ప్రపంచముతోడి పాటు పరగీని
యెపుడు నీయాతుమ యీశ్వరాధీనము
అపు డాతఁడెట్లునిచె నట్టె అయ్యాని.

॥నాకే॥

కర్మాన కధీనము కలిములు లేములు
కర్మమెట్టు గల్పించెఁ గలిగీని
అర్మిలి నా యాచార్యసధీనము మోక్షము
ధర్మ మతనికృపను తానే వచ్చీని.

॥నాకే॥

చిత్తమున కధీనము చిల్లరయింద్రియములు
చిత్తము చిక్కినప్పుడు చిక్కినవి
హత్తి శ్రీవేంకటేశుడాస్యమధీనము జన్మము
పొత్తుల నందుకు నది పూచినట్టయ్యాని.

॥నాకే॥ 95

మాళవి

ఏటి పరిణామము మామ్రేల యడిగే రయ్య
గాఁటపు హరి యొక్కఁడే గతి మాకిక నయ్య.

॥పల్లవి॥

మరుగుచు శ్రీహరిమాయలోఁ జిక్కినయట్లు
గరిమలఁ గులకాంతకొఁగిటఁ జిక్కితిమయ్య
తిరముగఁ గాలములు దిగమింగినయట్లు
సారిది చవుఁ మింగుచు నున్నారమయ్య.

॥పాటి॥

జననిగర్భములోనఁ చక్కఁగా మునిగినట్లు
మునుకొని నిద్దురల మునిగి వున్నారమయ్య
చనవునఁ గర్మమనే జలధిలో నున్నట్లు
ధనధాన్యాలనడుమఁ దగిలి వున్నారమయ్య.

॥పాటి॥

పేదవాఁడు నిధి గని పెక్కువ బతికినట్లు
గాదిలి శ్రీవేంకటేశఁ గని చెలఁగితి మయ్య
యీడెన మొక్కె దైవ మొమరుగావచ్చినట్లు
ఆ దేవుడే మాకు సంతరాత్ముఁ డాయెనయ్య.

॥పాటి॥ 96॥

జాళి

సాసముఖా నదే సాసముఖా
అసలసరివారము అవధారు దేవా.

॥పల్లవి॥

మత్తిలి జీవుఁ డనేటి మహిమ గలుగురాజు
చిత్త మనియెడి పెద్ద సింహాసనంబెక్కి
బత్తితోఁ బంచే ద్రియపు పరివారము గొలువ
చిత్తజన రుపత్యము నేనే నిదివో.

॥సాస॥

కడు మదించినహంకార మనే యేనుగపై
యెడ నెడ నెక్కి తోలీ నిదే జీవుఁ డచురాజు
బడిబడిఁ గర్మముల పాఁజులు దీర్చురో
వెడమాయపట్టణపువీధుల నేగిని.

॥సాస॥

మించిన సంసారమనేమేడలో నేకాంతమున
పొంచి జీవుడనేరాజు భోగము భోగించగా
అంచెల శ్రీవెంకటేశుడనేదేవుడు వచ్చి
మంచితనమునఁ దానె మన్నించె నదివో.

॥సాన॥ 97

ముఖారి

నీకు నీ సహజ మిది నాకు నా సహజమిది
యేకడా నీవే నిరుపేతుకబంధుడవు.

॥పల్లవి॥

నే నిన్ను దలచినా నెఱి నిన్ను మఱచినా
పూని నా యంతరాత్మవై వుండక పోవు
పూని నిన్ను బూజించినాఁ బూజించకుండినాను
కానీ లే యీశ్వరుడవు గాక మానవు.

॥నీకు॥

యిట్టే నే నడిగినా నేమీ నడుగకుండినా
జట్టిగా నీవు రక్షించక మానవు
తొట్టి నిన్ను దగ్గరినా దూరమున నుండినాను
పుట్టించి నీగర్భములో బాదలించ కుండవు.

॥నీకు॥

భావించి నీకు మొక్కినాఁ బరాకై మానినా
నేవి చూచినా నీవై యింకఁ బాయవు
శ్రీవెంకటేశుడ నీవే చింతాయకుడవు
కావించేటి నా వుద్యోగము లేమి బాఁతి.

॥నీకు॥ 98

రామక్రియ

కాంతలమానమనేటి కరవట్నాలకు దిగె
మంతనాన జీవుడనే మంచి మరకాఁడు.

॥పల్లవి॥

అరిది సంసార మనే యంబుభిలోనఁ దిరిగి
వ్రుగుగతి దేహపుటోడమీఁద
సరిఁ బాపపుణ్యములసరకులు నించుకొని
దరి చేరె జీవుఁ డనే తలమరకాడు.

॥కాంత॥

కడలేని నిట్టూర్పుగాలి విసరఁగాను
జడియుఁ గోరికలనే చాపలెత్తి
అడి బరవుగ మాయ అందు నిండా నించుకొని
యెడ తాఁకె జీవుఁ డనే యీ మరకాడు.

॥కాంత॥

అలర శ్రీవేంకటేశుఁ డనియేటి మాలిమి
నలుదిక్కులకు నోడ నడపఁగాను
ములిగె ధర్మార్థకామమోక్షధనము గడించి
పలుమాటు జీవుఁ డనే బలు మరకాడు.

॥కాంత॥ 99

268వ తేకు

లలిత

చంకగుదియ యిదే శరణార్థి నే నిదే
తెంకి నా భావము దేవుఁడే యెరుంగు.

॥పల్లవి॥

కోరెడి చిత్తము కోరక మానదు
వై రాగ్యము నే వదలను
యీరీతి దినములు యిట్లనే కడచి
తేరిన పను లిడి దేవుఁడే యెరుంగు.

॥చంక॥

తగు సంసారము తనువునఁ బెనఁగె
వెగల్ప మోక్షము వెదకేను
పగటున రెంటా బరగిన జీవుఁడు
తెగువలుఁ దగులమి దేవుఁడే యెరుంగు.

॥చంక॥

పంచేంద్రియములు పారీ నిక్కడ

పెంచ బెద్దనై పెరిగెను

అంచెల శ్రీవెంకటాధిపుఁ గొలిచితి

దించని యీమాయ దేవుడే యెరుఁగు.

॥చంక॥ 100

లలిత

ఆడుతాఁ బాడుతా నీతో నట్టె ముద్దు గుఱునుతా

వోడక నీ దండ చేరి వున్నారమయ్యా.

॥వల్లవి॥

ఆసఁ దల్లిదండ్రుమోము అట్టె చూచి శిశువులు

యే సుఖమఃఖములుఁ దా మెరఁగనట్లు

వాసుల శ్రీపతి మిమ్ము నడి నాత్మఁ దలఁచుక

యాసుల పుణ్యసాపము లెఱఁగమయ్యా.

॥ఆడు॥

యేలినవారు వెట్టఁగా నేవురఁ దొత్తులు బంట్లు

ఆలకించి పరులఁ బోయడుగనట్లు

తాలిమి శ్రీపతి మీరు తగ మమ్ము రక్షించఁగా

యేలని యేమియుఁ గోర నెఱఁగమయ్యా.

॥ఆడు॥

చేతఁ జిక్కి నిధానము చేరి యింటఁ గలవాఁడు

యేతులఁ గలిమిలెము లెరఁగనట్లు

ఆతుమలో శ్రీవెంకటాధిప నీ వుండగాను

యాతల నేవెలుతులు నెరఁగమయ్యా.

॥ఆడు॥ 101

పొట్ట

బాపురే వో ప్రాణి బాపురే వో మనసా

వోపనన వెండ్తుకై నా నొడఁబడేవు.

॥వల్లవి॥

మురికిదేహ మొగ్గటి మోచుక నీవప్పటిని
మురికిదేహసతుల మోవఁ గోరేవప్పటిని
కరకు హేయము గొంత కడుపున నించుకొని
తిరిగి హేయమేకాను (?) తినబోయే వప్పటి.

॥బాపు॥

వసిడి కమ్ముడు వోయి పరులఁ గొలిచి మరిఁ
బసిడి సొమ్మంటాఁ బైఁబెట్టఁ గోరేవు
పిసరుఁ బాపపుణ్యాలఁ బెడఁగేని గట్టిచుక
విసువక అవిధేయ కావించబోయే వప్పటి.

॥బాపు॥

పంచభూతములచేతఁ బట్టుచడి కమ్మరాసు
పంచభూతాల దేహుల బంధులంటాఁ దగిలేవు
అంచెల శ్రీనెంకటేశుఁ డాతుమలో నున్నవాఁడు
యెంచుక తెలిసియును యిట్టే మరచేవప్పటి.

॥బాపు॥ 102

భూపాలం

నారాయణ నే నస్వతంత్రుడను నాకా పనిగాదేవియును
ధారుణిలోపలఁ బుట్టించితివి తరువాతిపనులు నీకేసెలవు.

॥పల్లవి॥

శ్రీపతి నీకే నమర్చితంబై శేషుడై నది యాతుమ దొల్లే
యేపున నిషణ్ణములందులోఁ దగిలి యేముయిన నీకే సెలవు
చూపరఁబసురము తొరలు వోయినను సొమ్ముగలుగువాడే పరవంజుక
పైపైఁ దానే వేదకి తెచ్చి కాపాడఁగ నతనికి భాము గాన.

॥నారా॥

యీడు లేక శ్రీహరి నీ వుండెడి యీదేహపు నీపరికరమూ
బాడిగఁ బంచేంద్రియములు పట్టుక బడిఁ దిప్పెడి నీకే సెలవు
వోడక యధికులు లేమ దాసులు మరివొకరి పంపు లటు నేయఁగను
చూడరు తమబలములనే విడిపించుక తామే రక్షింతురు గాని.

॥నారా॥

శ్రీవేంకటపతి నీవే నన్నిట నృప్తించినజీవుడనింతే
 కావిరి నజ్ఞానము నన్నిటవలె గప్పిన నది నీకే సెలవు
 ధావతిఁ దలిదండ్రులు తమబిడ్డలతనువులఁ బంకము లంటినను
 యేవిధముల నీరార్చి పెంతు రటు యిన్నిట నీవే గతి నాకు. ||నారా|| 103

ధన్నాసి

అందితినిఁ బొందితి నీయం దఖిలభోగములు
 కందర్పజనక నాకుఁ గలిగితివిన్నిటా. ||పల్లవి||

ఘనకుండలములు నీకథలు నా చెవులకు
 ననుపై న రుచులు నీనామములు నాలుకకు
 అనువై నీకు మొక్కఁగ నంటిన నొసలిమచ్చు
 ఎనివడి నాకు నది పట్టబద్ధ(ంధ ?)ము. ||అంది||

మంచి నిర్మాల్యపుదండ మంగళసూత్రము నాకు
 కాంచనపురాసి నీ చక్కనిరూపు నా మతికి
 పంచామృతములు నీ పాదతీర్థము మేనికి
 వంచిన ముద్ర లదే వజ్రాంగిజోడు. ||అంది||

సకలబంధులు నిదానానదాసులే నాకు
 అకలంక జన్మఫలమన్నిటా నీకృప నాకు
 ప్రకటపు శ్రీవేంకటపతిప నాయాతుమలో
 మొకరిపై యుండి నన్ను మోహించఁ జేసితివి. ||అంది|| 104

భూపాలం

పాపముఁ బుణ్యముఁ బరకట నున్నది
 చేపట్టుము నీచేతిది ప్రాణి. ||పల్లవి||

నాలుకకొనలనె నానుచు నున్నది
గాలపు నిజమును గల్గయును
వాలుచును తాసువలె నున్న దిదే
తాలిమి ధర్మాధర్మములు.

॥పాప॥

చేతులకొనలను చేతై యున్నది
జాతిగ నరకము స్వర్గమును
ఆతల వేదోక్తమైన కర్మములు
దాతనె పిడికిటఁ దగిలెను వెదకు (?).

॥పాప॥

మనసుకొట్టఁగొన మాయయు నున్నది
వెనక శ్రీవెంకటవిభుఁడు నదే
తనరిన యాతనిదాస్యము నున్నది
విని చేకొందువు వెదకవో నీవు.

॥పాప॥ 105

269వ జేకు.

లలిత

తప్పదీయర్థమొకటి దాఁచినధనము నుండి
విప్పరాదు చెప్పరాదు వేదమందు నున్నది.

॥పల్లవి॥

హరిభక్తి గలిగినయతనికి మోక్షము
పొరుగుననున్నట్టు పొనఁగినది
దరిశనభక్తిచేఁ దనరినవారికి
యిరవై న మోక్షము యెదిటిది.

॥తప్ప॥

మక్కువ భాగవతాభిమానము గలవారి
కక్కరలేని మోక్షమరచేతిది
నిక్కి యాచార్యాభిమాననిరతులై నవారికిని
తక్కువ మోక్ష మింతాఁ దనలోనిది,

॥తప్ప॥

యెంత విచారించుకొన్నా నేనేమి చదివినా

నెంతవారికె నా మోక్ష మిందులోనిది

వితగా శ్రీవేంకటవిభునిసంకీర్తన

వంతులకు మోక్షము వదనములోనిది.

॥తప్త॥ 106

మలహరి

ఎవ్వరి దూరంగఁ జోటు లేదు మరి యేయనఁ గల దిదివో తగవు

యివ్వల నందరి బడిబడిఁ దిరిగే యీకర్మముదే నేరమి.

॥పల్లవి॥

నీదాసులకును నేరమి లేదు నీవే గతి యని వుండఁగను

ఆదినుండి నీకును నేరమి లేదఖిలానకుఁ గర్తవు గాన

పాదుపడక నడుమును దిరిగాడెడి ప్రపంచము దే నేరమి

యేదెస నొకచో నిజసేరుపడక యిటువలెఁ దిరిగాడెడిఁ గాన. ॥ఎవ్వ॥

సాపము లేదిదె యజ్ఞాసులకును భావయెరంగని పశువులు గాన

మోపై సుజ్ఞాసులకును బాపము మోవదు నినుఁ గొలిచిరి గాన

చాపలముగ నమ్మించి చెడుచు పలుచదువులదే యీ పాతికము

పైపై నొకయర్థ సేరుపరచక భ్రమయఁగ వాదము వెట్టెడిఁ గాన. ॥ఎవ్వ॥

యీలోకులకును అధర్మము లే దిన్నియు నీచేతలె కాన

మూలనున్న ముక్తులకు నధర్మము మొదల లేదు నీకృప గనక

కాలము గడపుచు నీవు రచించిన కపటపురూపదె అధర్మము

ఆలరిశ్రీవేంకటేశ్వర య(యె?)క్కడ నడ్డము తానే వచ్చిఁ గాన. ॥ఎవ్వ॥ 107

బొలి

ఇదె చిక్కితి విక నెందు వోయెదవు

వుదిరి తొలఁగరా దోహో నీవు.

॥పల్లవి॥

జీవులలోపలఁ జెలఁగెటి మూర్తివి
దేవతలకు పరదేవుడవు
కై వల్యమునకుఁ గలుగు బ్రహ్మమవు
ఆవలి పరమున కర్థమవు.

॥ఇదే॥

ఘనకర్మమునకుఁ గలిగిన ఫలమవు
మనసులోనికిని మాయవు
తనియని చదువుకు దాఁచిన ధనమవు
మునుప జగములకు మూలమవు.

॥ఇదే॥

వలసినవారికి వర్ణించు రూపవు
సులభులకు సంసార సుఖమవు
అలరిన దాసులమగు మా కై నే
కలిగిన శ్రీవెంకటపతివి.

॥ఇదే॥ 108

భూపాలం

తెలిసియుఁ దెలియను తెగదీచిక్కేమిఱును
కలకాల మిందుననే గరివడె బ్రచుకు.

॥వల్లవి॥

దేహముపై రోఁత తెలుసుకొనేటివేళ
ఆహా యిదే హేయమై తోఁచును
మోహించి విషయాల మునిఁగినవేళ నిదే
యీహాల సంతటిలోనే యితవులై వుండును.

॥ తెలి॥

చదివి నేఁ బురాణాలు సారెకు వినేటివేళ
అదివో విరతి ఘనమై వు డును
కదిసి సంసారసుఖకాంక్షలఁ బొందెటివేళ
మది నన్నియు మరచి మద మెక్కి వుండును.

॥ తెలి॥

యెక్కడిది వివేక మెవ్వరు గలిచినాడు
చక్కఁ బాడ వెక్కించు చరిఁ దోసును
దిక్కు నీవే శ్రీవెంకటదేవుఁడ నీశరణంతు
యెక్కువ బ్రదుకుదోవ యిదియే కలది.

॥తెలి॥ 109

దేసాక్షి

అల్ల నాఁడే యిదెరఁగమైతిమి గాని
యిల్లదె దేవునికృప యీడ నున్నది సుండి.

॥పల్లవి॥

చేరువవో మోక్షము శ్రీహరిభక్తికిని
ధారుణిఁ గర్మమునకే దవ్వు గాని
యీరీతి నింద్రియముల నించుకంటే దాఁటిన
మారముగాదు జ్ఞానపుతోవ వున్నది సుండి.

॥అల్ల॥

ధరఁ జేతిది వై కుంత మతనిదాస్యమునకు
పరధర్మముల కగపడదు గాని
అరుదై న యాసల ఆయము వొడిచితేనే
అరసి యాకంతగుండా నంద వచ్చుఁ జు డి.

॥అల్ల॥

తలఁపులో దక్క ముక్తి తగు శరణాగతికి
శిలుగుఁ బుణ్యములకుఁ జిక్కదు గాని
తెలిసి శ్రీవెంకటేశుతిరుమంత్రము నాలికె
బలికినాడనే దివ్యపద ముబ్బుఁ జుండి.

॥అల్ల॥ 110

సామంతం

మూఁడు మూర్తులనై న ముంచుకొను నీవలపు
వేడి విరహముతోనె వేఁచు నీవలపు.

॥పల్లవి॥

పాప మెరంగదు వలపు భయ మెరంగదు వలపు
రూపెరంగదు మతికి రుచినేయు వలపు
పూపవయసున పండు వొడమించు నీవలపు
తీపులకుఁ గడు దీపు దినదినము వలపు.

॥మూఁడు॥

సిగ్గెరంగదు వలపు శీరను కెక్కును వలపు
వొగ్గించు నన్నిటికి వొడిగట్టు వలపు
బగ్గనను నటు గుండె పగిలించు నీవలపు
అగ్గలపు బాణలకు నాయమీ వలపు.

॥మూఁడు॥

తెగువ దెచ్చును వలపు జేలించు నీవలపు
యిగిరించి కలిపి లే మెఱుంగదీవలపు
వగల శ్రీవైకృతేశ్వరుమాయలీవలపు
తగులు విరిఁగి(?)వలెఁ దగిలించు వలపు.

॥మూఁడు॥ 111

270-వ తేకు.

దేసాళం

ఎదురు లేక చరింతు రెట్టేనా శ్రీవైష్ణవులు
మదించి నేనుగులకు మట్టు మేర వున్నదా.

॥పల్లవి॥

భాగీరథిలోనః బాతమున్నదా పుణ్య
భోగపు వేదములలో బొంతు లున్నవా
సాగరపు టమృతపు చవిలోఁ జేదెన్నదా
అగతి హరిదాసుల కపరాధ మున్నదా.

॥ఎదు॥

అకపములోన నెరు సందున్నదా భూమిఁ
జేకొని రవియెదుటఁ జేక టున్నదా
యీకడఁ గామధేనువు కియ్యరానిపున్నవా
కైకొన్న ప్రపన్నులను గరిసిం(హిం?)వ నున్నదా.

॥ఎదు॥

హరినామమంత్రములో నాఁగారులున్నవా
గురుకృపగలిగియుఁ గొరతున్నదా
సరవి శ్రీవెంకటేశు శరణున్నవారికి
నిరసంబులందులో వెదకఁగఁ గలుదా.

॥ఎదు॥ 112

రామక్రియ

వీడివో లక్ష్మీపతి వీడివో సర్వేశుఁడు
వీడివో కోనేటిదండ విహించే దేవుఁడు.

॥పల్లవి॥

కొండ గొడగుగ నెత్తి గోవులఁ గాచేనాఁడు
కొండవంటి దానవునిఁ గోరి చించెను
కొండ శ్రీవెంకట మెక్కి కొలు పున్నాఁ డప్పటిని
కొండవంటి దేవుఁ డిదే కోనేటికలుతను.

॥వీడి॥

మాఁకుల మద్దులు దొబ్బి మరి కల్పభూజ మనే
మాఁకు వెరికి తెచ్చెను మహిమీదికి
మాఁకురూఁడ వెక్కి గొల్ల మగువలచీరల్చి
మాఁకుల కోనేటిదండ మరిగినాఁ డిదివో.

॥వీడి॥

శేషునిపడగనీడఁ జేరి యశోదయింటికి
శేషజాతి కాళింగుఁ జక్కించి కాచే
శేషాచలమనేటి శ్రీవెంకటాద్రిపై
శేషమై కోనేటిదండఁ జెలంగిని దేవుఁడు

॥వీడి॥ 113

సామంతం

కడుపు నిండ నికఁ గడమేది మును
తడవినయపుడ నే ధన్యుడ నైతి.

॥పల్లవి॥

హరిహరి యని నే నన్ననాడె నా
పరగిన జన్మము ఫలియించె
కెరలి మీద మిక్కిలి నీసేవలు
వరుస జలధిలో వానలు.

॥కడు॥

ముందర నీకును మొక్కినయపుడే
అందితిఁ దుదిపద మగు సుఖము
నిందుగ మీదటి వేవేలు సేనలు
యెందును శ్రీమంతు కిచ్చిన సిరులు.

॥కడు॥

శ్రీవెంకటపతి శరణనినపడే
దై నమ నా పాల దక్కితివి
చేవలఁ గమ్మర సేవించుసేవలు
నేవేలు పూజలవేడుకలు.

॥కడు॥ 114

దేవగాంధారి

మాయలఁ బొరలఁగ నేటికి మనసా కలకాలంబును
యేయెడ లక్ష్మీకాంతు డీతనిఁ దలఁచవుగా.

॥వల్లవి॥

మన్ననఁ బుట్టినకాయము మన్నన నణఁగెటి దింతే
మిన్నుల మీదికిఁ బోవదు మెరయుచు నెంతైనా
అన్నిట నీజీవునికిని అంతర్యామి దేవుఁడు
యెన్నఁడుఁ బాయనిబంధువుఁ డీతనిఁ దలఁచవుగా

॥మాయ॥

ధరపైఁ బుట్టినదేహము ధరపైఁ బుట్టి(ట్టు ?)న దింతే
పరమానందము గోరదు పైపై నెంతయినా
గరిమల నీజీవునికిని గతి యగు దేవుం డీతఁడు
నిరతపు సుఖములే యొనఁగును నీ విటు దలఁచవుగా.

॥మాయ॥

శ్రీవెంకటపతి సొమ్ములు చేరెడి దాతని నింతే
 ఆవల నితరుల నంటవు ఆతుమ లన్నియును
 యేవిధముల నీజీవుని కేలిక యీదేవుండే
 పావనముగ బ్రదికించెను పయికిని తలచవుగా. ||మాయ|| 115

మాశవిగాశ

రుచులు నే నిటు గొనని వేడవి రోత లయ్యెడి గాక నేడు
 వచనముల హరి నీకు శరణని వసుధఁ బావన మైతిఁ గాక. ||పల్లవి||

నేను సేయనిపాపసేడది నిఖిలలోకములందును
 నేను చొరనినరక మేడది నెఱుయ దుర్గతుల
 నేను పొడమని యోను లేడవి నిఖిలజంతువులందును
 పూని హరి నిను శరణు చొరఁగాఁ బుణ్యుఁగాఁ జేసితివిగాక ||రుచు||

నిరతి నాడని కల్ల లేడవి నేను నాలుకతుడలయందును
 భారలి నడపని కర్మ మేడది భువి ననాచారములలో
 తిరిగి తిరిగి నీచులిండ్లను తిరియనర్థము లింక నేడవి
 గరిమ హరినే నిన్ను శరణుఁగాను ఘనుఁ జేసితివి గాక. ||రుచి||

తలఁప నజ్ఞానములు నపరాధములు నామెడ లేని వేడవి
 యెలమి నన్నిట్లఁ దగునా యేలితివి గాక
 నిలిచి శ్రీవెంకటగిరీశ్వర నీకు శరణుమాత్ర మింతే
 కలసి నాయెడ నేమి గంటివి కాచితివి భువనములలోను. ||రుచు||

271-వ తేకు

సామంతం

ఎవ్వరి దూరఁగ నేల యేమి ననఁగ నేల
 నచ్చుచు హరికి మొక్కి నడచుట గాక.

||పల్లవి||

కోపనే యెక్కుడు సేను కొందరిగుణములోన
పాపమే యెక్కుడుసేను పరులఁ గొందరికి
దీపన మెక్కుడు సేను దేహములఁ గొందరికి
శ్రీపతి అనాజ్ఞ లివి చెల్లి లోకానను.

॥ఎవ్వ॥

కొందరి ననురలఁగా గుట్టుతోడ నటు సేను
కొందరి దేవతలఁగా కోరి తానే యిటు సేను
కొందరి మనుజులఁగా కూటపు జీవులఁ జేను
విందువలె హరిమాయ వెలసీ లోకానను.

॥ఎవ్వ॥

వరుస నెరిగి నడవ నెవ్వరికిచ్చ గాదు
సరినివనాదినుండే సహజమే కలది
చిరపుణ్య లిన్నిటిలో శ్రీవేంకటేశుఁ గని
శరణనఁగా సుఖము జరగి లోకానను.

॥ఎవ్వ॥ 117

గుండక్రియ

పొదలఁ బొదలఁగఁ దనువు పుణ్యపాపముపొత్తు
వదల వదలఁగ మనసువద్దనే నిలుచు.

॥వల్లవి॥

పెరుగు నింద్రియసుఖము పెంచఁగాఁ జెంచఁగా
ధరఁ బెరుగుఁ గోరికలు తలఁచఁ దలఁచ
కెరలు లంపటము మిక్కిలి కూర్పు (ర్చ ?) గూర్చఁగా
మరలింప మరలింప మనసులో నణఁగు.

॥పొద॥

కలుగు పను లేమైనఁ గడుఁ జేయఁ జేయఁగా
మలసి కలుగును రుచులు మరుగ మరుగ
బలియు నజ్ఞానంబు భ్రమయఁగా భ్రమయఁగా
నిలువ నిలువఁగ మనసు నిశ్చలం బవుచు.

॥పొద॥

నగడు గుణములు పెక్కు నించగా నించగా
మిగుల సంసారంబు మెలగ మెలగ
తగిలి శ్రీవేంకటేశు దగ్గరి కొలువగఁ గొలువ
పొగడఁ బొగడఁగ నతఁడు పొంతనే నిలుచు.

॥పాద॥ 118

ధన్నాసి

నీ వెటు నేసిన నిజభోగ్యం పా
చేవలఁ గైకొని చెలఁగుట గాక.

॥పల్లవి॥

దేవ నీయానతిఁ దిరిగెటి చిత్తము
నావద్ద నిలుపఁగ నా వసమా
యీవల నీవే యిచ్చిన పుట్టుగు
యేవిధిఁ దప్పిన యింక మాన వశమా.

॥నీవె॥

వామన నీపంపు వచ్చినప్రకృతిదే
నామాట వినుమన నా వసమా
శ్రీమంతుఁడ నీచేతదేహ మిది
దోమటి గుడువక తోయఁగ వశమా.

॥నీవె॥

నగధర నీ విటు నడపెటి కర్మము
నగినగి తోయఁగ నా వసమా
తగు శ్రీవేంకటదై నమ నాపాలఁ
దగిలితి వితరముఁ దలఁచఁగ వశమా.

॥నీవె॥ 119

భైరవి

విశ్వరూప మిదివో విష్ణురూప మిదివో
శాశ్వతుల మైతి మింక జయము మా జన్మము.

॥వల్లవి॥

కొండవంటి హరిరూపు గురుత్వై న తిరుమల
పండిన వృక్షములే కల్పతరువులు
నిండిన మృగాదు లెల్ల నిత్యము క్షజనములు
మెండుగఁ బ్రత్యక్షమాయ మేలువో నా జన్మము. ||విశ్వ||

మేడవంటి హరిరూపు మించై న పైఁడిగోపుర
మాడనే వాలినపక్షు లమరులు
వాడలఁ గోనేటిచుట్ల వై కుంతనగరము
యీడ మాకుఁ బొడచూపె యిహాపే పో పరము. ||విశ్వ||

కోటిమదనులవంటి గుడిలో చక్కనిమూర్తి
యీటులేని శ్రీవెంకటేశుఁ డితఁడు
వాటపు సొమ్ములు ముద్రవక్షుపు టలమేల్కొంగ
కూటువై న న్నేలితి యెక్కువవో నా తపము. ||విశ్వ|| 120

ఆహిరి

నీకే శరణంటి నిన్నే నమ్మితి నయ్య
పై కొని శ్రీహరి నీవే పరిహరించవే. ||వల్లవి||

విజ్ఞానములు గొన్ని విందు నే నూరకే
సుజ్ఞానములు గొన్ని చూతు నే నేపొద్దు
అజ్ఞానము నే ననిశము నడచేది
ప్రజ్ఞ హీనుడ నెంత వాపకర్మమో. ||నీకే||

సుకృతములొక మరి సారిది నే బోధింతు
ప్రకృతి యొక్కొకవేళ భావింతు నాత్మలో
అకృతములే నే ననిశముఁ జేసేది
వికృతాచారుడ నింకా వికార మెంతో, ||నీకే||

ధర్మమార్గమూ గొంత తలఁపున నెరిగితి
నిర్మలచిత్తమై మోక్షనిలయము నెరిగితి
నిర్మించి శ్రీవేంకటేశ నీవు నన్ను నేలఁగాను
మర్మ మెరిగితి నెట్ల మన్ననఁ గాచితివో.

॥నీకే॥ 121

రామక్రియ

ఇంతటి దైవము లేఁడు యెందుఁ జెప్పి చూపఁగ
వంతులకుఁ గొలిచేటివారి భాగ్య మిఁకను.

॥పల్లవి॥

గక్కన మన్మథునిఁ గన్నతండ్రి గనక
యెక్కువ చక్కఁదనాల కితఁడే దొడ్డ
నిక్కపు సూర్యచంద్రాగ్ని నేత్రుఁడు గనక
దిక్కులఁ గాంతుల నీ దేవుఁడే దొడ్డ.

॥ఇంత॥

అంచెల లక్ష్మీకి మగఁ డై నాఁడు గనక
యెంచరాని సంపదల కితఁడే దొడ్డ
పంచిన చోటఁ జక్రము పంపుచేసిఁ గనక
మించిన ప్రతాపాన మిక్కిలిని దొడ్డ.

॥ఇంత॥

దైవికపుఁ బురుషోత్తముఁ డితఁడు గనక
దేవతల కెల్లా నీ దేవుఁడే దొడ్డ
వావాత శ్రీవేంకటాద్రి వరము లిచ్చిఁ గను
యేవల దాతలలోనఁ నితఁడే దొడ్డ.

॥ఇంత॥ 122

272వ తేకు.

దేసాక్షి

కలవి రెండే భూమి కామనిదానంబులు
జలజాక్షుఁడు నతని శరణాగతియును,

॥పల్లవి॥

సరులు లేరా భూమి నానాదిక్కులలోన
హాదాసుఁ డొక్కఁడే యరుదు గాక
సురలు లేరా మింట సోధించ భునుఁ డొక్కఁడే
పరమపద మేలు శ్రీఃతియె కాక.

॥కల॥

మాటలు లేవా భూమి మంత్రము తెగిచి చూడఁగ
తేటల హరినామసే తేఁకువ గాక
కోటిపూజలిల లేవా కుమతులు నేనేవి
పాటల ప్రపన్నుని భక్తి దొడ్డు గాక.

॥కల॥

విహితసుఖము లేదా విశ్వము లో భోగించ
సహజమోక్షసుఖమె సారము గాక
యిహమున శ్రీవెంకటేశుఁడిందరికి లేఁడా
మహి శ్రీవైష్ణవులకే మనికాయఁ గాక.

॥కల॥ 123

ముఖారి

విష్ణుఁడ నచ్యుతుఁడవు విశ్వపరిపూర్ణుఁ డని
వైష్ణవు లానతియ్యఁగా వట్టి చదువు లేల.

॥పల్లవి॥

తెన్న చేతఁ బట్టి నేయి వెదకఁగ నిత నేల
నిన్ను లోన నించుకొని నిడనేదో యన నేల
పున్నతి దీపము వట్టి వొగి నూతఁ బడ నేల
నన్ని నీదాస్యము గల్గ బహుకర్మమేల.

॥విష్ణు॥

చాలా ధనము గల్గి సంతలఁ దిరియ నేల
నాలుక నీపేరు గల్గ నానాజపము లేల
కాలము, నేరు గుడిచి కాలువ వొగడ నేల
పాలించ నీవుండఁగాను పరచింతలేల.

॥విష్ణు॥

మిన్ను చూచేయందుకుఁగా మిక్కిలి తోదోపు లేల
అన్నిటా నీవుండఁగాను అడుగ నేల
యెన్నగ శ్రీవెంకటేశ యిందరి నేలేవు నీవే
నిన్నే కొంచుట గాక నీటు గర్వా లేల.

॥విష్ణు॥ 124

వగాళి

చంచలము మానితేను సంసారమే సుఖము
పొంచి హరిదాసుఁ డై తే భూమెల్లా సుఖము.

॥పల్లవి॥

వారుల వేడకవుంటే వున్నచోనే సుఖము
పరనింద విడిచితే భావమెల్లా సుఖము
సర్వవి గోపించకుంటే జన్మమెల్లా సుఖమే
హరిఁ గొలిచినవారికన్నిటాను సుఖమే.

॥చంచ॥

కానివని నేరుకుంటే కాయనే సుఖము
మానమున నుండితేను మరులై నా సుఖము
దీనత విడిచితేను దినములెల్లా సుఖము
ఆని హరిఁ దలచితే సంతటా సుఖమే.

॥చంచ॥

చలము విడిచితేను సంతతము సుఖము
యిల నాసలుడిగితే నిహమెల్లా సుఖమే
తలఁగి శ్రీవెంకటేశుదాసులై నవారు వీని
గెలిచి నటించఁగాను కిందా మీఁదా సుఖమే.

॥చంచ॥ 125

దేసాళం

బెడకవో చిత్తమా వివేకించి నీవు
అదన దదియ్యనేవ అంతకుంటే మేలు.

॥పల్లవి॥

చూపులెన్నెనాఁ గలవు సూర్యమండలముదాఁకా
చూపులు శ్రీహరిరూపు చూడ దొరకదు గాని
తీపులెన్నెనాఁ గలవు తీనఁ దిన నాలికకు
తీపు శ్రీహరిప్రసాదతీర్థమవి కోరదు.

॥వెద॥

మాటలెన్నెనాఁ గలవు మరిగితే లోకమందు
మాటలు శ్రీహరినామము మరపఁగ వలె
తేటలెన్నెనాఁ గలవు తీరని చదువులందు
తేటగా రామానుజులు తెరిచె వేదములలో.

॥వెద॥

చేతలెన్నెనాఁ గలవు సేసేమంటే భూమి
చేతల శ్రీవేంకటేశుసేవ సేయవలెను
ప్రాంత లెన్నెనాఁ గలవు వంజభవునిముద్ర
ప్రాంతలు చక్రాంకితాల వహికక్కి ముద్రలు.

॥వెద॥ 126

లలిత

బహుకుటుంబిని నీవు బ్రతుకఁగ వెరవేదో
విహగగమన నాకు వెరగయ్యా నిందుకే.

॥పల్లవి॥

పుట్టేటి జంతువులు భువనము లెల్లా నిండె
యిట్టి బ్రహ్మాండకోట్లు యిన్నియు నీమేన నిండె
యిట్టె అందరి రక్షించే యితవై న విధమేదో
వొట్టుగ కాపురము నీ వుండఁగఁ జో లేదో.

॥బహు॥

చిన్ని చిన్ని దేవతలచేతల ముద్దులు నిండె
కన్నుల నీ కివి చూచి కడు సంతసాలు నిండె
మన్ననలు వీరికిచ్చి మలసేటి విధమేదో
పున్నతిని చింతదీరి వుండు టిఁక నెన్నఁదో.

॥బహు॥

నీదేవియైన లక్ష్మీ నిచ్చ సవదలు నిండె
ఆదియై శ్రీవేంకటేశ ఆక నీ వుగాన నిండె
పోదియై నీనివి యెల్లా భోగించేదేపార్థో
నీదాసులము నేను నినుఁ జింతించితిమి.

॥బహు॥ 127

లలిత

నిలిచినచోట నెల్లా నిధానమీతఁడు
యిల వెఱవ వెఱవ నేమిటికి నికను.

॥పల్లవి॥

హరి నాకుఁ గలఁడుగా అన్నిటిఁ బరిహరించ
నిరతి గర్భములెంత నిండుకుండినా
దరిదాపు యితఁడే కా తగ వెనుకవేసుకో
విరవిరఁ బాపాలు నావెంటఁ బడినాను.

॥నిలి॥

గోవిందుఁడు గలఁడుగ్గాకొంకు దీర్చి నను గావ
కావరపు భవములు గదిమినాను
దేవుఁడితఁ డున్నాఁడుగా దిక్కుదెసై నిలువఁగా
భావపు సంసారవార్ధి పైకొని ముంచినను.

॥నిలి॥

శ్రీవేంకటేశుఁడే చిత్తగించి నన్నేలఁగా
వావాత నింద్రియాలు వశకాడినా
యీవల నావల నితఁ డిహపరాలిస్సఁగా
వావిరి నే భాస్యగర్వముతో నుండినను.

॥నిలి॥ 128

273.వ తేకు.

శాళి

దేవశిఖామణివి దిష్టదై వమపు నీవు
యీవల నీటంట నాకు నెదురింక నేది.

॥పల్లవి॥

కామధేనువుఁ బిదుకఁ (కుఁ ?) గల కోరిక లివ్వెల్ల
కామధేనువులు పెక్కు గాచే కృష్ణుడే వట
కామించి నీ బంటనట కమ్మి నిన్ను దలఁచితి
నేమి మాకుఁ గడమయ్య యిందిరారమణా.

॥దేవ॥

యెంచఁ గల్పవృక్షమును యిచ్చు సిరు లెఱ్ఱను
నించి కల్పవృక్షముల నీడల కృష్ణుడవట
అంచెల నీ బంటనట ఆత్మలో నిన్ను నమ్మితి
వంచించఁ గడమ యేది వసుధాధీశ.

॥దేవ॥

తగ నొక్క చింతామణి తలఁచినట్లఁ జేను
మిగులఁ గౌస్తుభమణి మించిన కృష్ణుడవట
పగటు శ్రీవెంకటేశ భక్తుడ నీకట నేను
జగములోఁ గొఱతేది జగదేకవిభుడా.

॥దేవ॥ 129

సాశంగం

కొలిచినవారల కొంగుపైఁ డితఁడు
బలిమిఁ దారకబ్రహ్మమితఁడు.

॥పల్లవి॥

యినవ శాంబుధి నెగసిన తేజము
ఘనయజ్ఞంబులఁ గల ఫలము
మనురూపమున మనియెడి బ్రహ్మము
నినుపుల రఘుకులనిధానమితఁడు.

॥కొలి॥

పరమాన్నములోపలి సారపుఁ జవి
పరగిన దివిజుల భయహరము
మరిగిన సీతామంగళసూత్రము
ధరలో రామావతారం భితఁడు.

॥కొలి॥

చకితదానవుల సంహారచక్రము
సకలవనచరుల జఘ్నుకరము
వికసితమగు శ్రీవెంకటనిలయము
ప్రకటిత దశరథభాగ్యంబితఁడు.

॥గొలి॥ 130

పౌళిరామక్రియ

అభయదాయకుడవదె నీవే గతి
యిభరక్షక నను నిపుడు గావవే.

॥పల్లవి॥

భయహర దై తేయభంజన కేశవ
జయ జయ నృసింహ సర్వేశ్వరా
నియతము మాకిదె నీపాదములె గతి
క్రియగా మమ్మేలి కింకలుడుపవే.

॥అభ॥

బంధవిమోచన పాపవిनाశన
సింధురవరదా శ్రీతరతౌ
కంధరవర్ణుడ గతి నీ నామమె
అంధకారముల నణచి మనుపవే.

॥అభ॥

దై వశిఖామణి తతచక్రాయుధ
శ్రీవెంకటగిరి శ్రీరమణా
సావధాన నీ శరణ్యమే గతి
వేవేలకు నావిన్నప మిదియే.

అభ॥ 131

శంకరాభరణం

శరణు కపీశ్వర శరణంబసిలజ
సరవి నెంచ నీసరి యింక వేరీ.

॥పల్లవి॥

పుట్టిననాడే భువనము లెరఁగఁగ
పట్టితి సూర్యునిఁ బండనుచు
ముట్టిన చుక్కలు మోవఁగఁ బెరిగితి
విట్టి ప్రతాపివి యెదురేదయ్యా.

॥శర॥

అంపిన యప్పుడె యంబుధి దాటితి
వింపులు సీతకు నిచ్చితివి
సంపద మెరయుచు సంజీవి దెచ్చితి
పెంపును సొంపునుఁ బేర్కొన వశమా.

॥శర॥

చెదరక నేడే శ్రీమంకటగిరిఁ
గదిసి రాముకృప గైకొంటి
వదలక నీకృపవాడ నైతి నిదె
యెదుటనే కాచితి విఁకఁ గడమేమీ.

॥శర॥ 132

నారాయణి

దేవ నీపక్షపాతమో తిరిగేలోకుల వెల్తో
శ్రీవిభుడ నీవే కాదా చిత్తములోనయ్యా.

॥పల్లవి॥

దినములు సరియే దినరాత్రులును సరే
యివల సుఖదుఃఖాలు హెచ్చు కుండులేలయ్యా
భవములు సరియే ప్రాణములు సరియే
భువిఁ బుణ్యపాపముల భోగము వేరేలయ్యా.

॥దేవ॥

విని కిందరి కొకటే విషయాలు నొకరీతి
మునిఁగేటి జాతిభేదము లివేలయ్యా
అనయముఁ జూపొక్కటే ఆకలియు నొకటే
పెనఁగేటి గుణముల పెక్కుజాడ లేలయ్యా.

॥దేవ॥

అంతరాత్మ నీమోక్షడ వన్నిటా శ్రీవెంకటేశ
చింతలు వేవేలై న సిలుగేలయ్యా
యింత సేసీ నీమాయలిందుకే నీశరణంటే
కాంతుడ న న్నిందుకే కాచితివి నేడయ్యా.

॥దేవ॥ 188

మంగళకాశిక

నేమెంత మూఢులమైనా నీలవర్ణుడంతరాత్మ
మామనసు వెలితేల మంచిదా గాక.

॥పల్లవి॥

దై వముకృప గలి (గి ?) తే తనకర్మలడ్డమా
ఆవేశ ఘనపుణ్యుడా గాక
గోవిందుడు మన్నించితే గొంచము దొడ్డున్నదా
కోవరపు సిరులంది కొన కెక్కు గాక.

॥నేమెం॥

పరమాత్ముడేలుకొంటే బంధములు గలవా
తెరదీసినట్లానె తెగు గాక

హరి విజ్ఞానమిచ్చితే నడ్డము మాయలుండునా
తొరలి జీవుడు మాయ దొలగగు గాక.

॥నేమెం॥

శ్రీవెంకటేశ్వరుగూపు చిత్తములో జిక్కితేను
చావు బుట్టుగులున్నవా జయమా గాక
కై నల్యమీతఁ డిచ్చితే గడమలు గలనా
కేవలపు జగ మెట్లా గెలుపించు గాక.

॥నేమెం॥ 184

274-వ తేకు

మంగళకాశిక

విడువవో మాయావిష్ణువధీనము
నొడలిది నీ కెంధు నునికే లేదు,

॥పల్లవి॥

శ్రీపతినామము చేకూసె నాలుక
యేపాపములకు నెడ లేదు
దాపగు గోవిందుఁ దలఁచిన మనసిది
కోపముల కిరవు కొన నెడ లేదు.

॥విడు॥

నెలవుగ హరికథ నిండెను వీనుల
కలిదోషము: లిక్కడ లేవు
అలరిన జన్మబుచ్చుతు శరణని
నిలిచె దుఃఖముల నివారణము.

॥విడు॥

శ్రీవెంకటపతిఁ జేరె నాత్మ యిది
భానవికారము పని లేదు
దైవాధీనము తత్వవిచారము
వేవేలు కర్మపు విధులే లేవు.

॥విడు॥ 135

లలిత

ఇన్నిటా శ్రీహరిభక్తి యిది లాభము
పన్నిన తపముచేత బడలుటే లాభము.

॥వల్ల వి॥

యెనయఁ గర్మదేహమిదెన్ని పాట్లు వచ్చినా
ననుభవించి తీరుచు టది లాభము
తన పాపవర్తన యితరు లెంత గొందించినా
ననుమానించక పడుటది లాభము.

॥ఇన్ని॥

తగు సంసారజీవుఁడు తన్నెంత వేసరించినా
నగి రుణము దీర్చుట నానాలాభము
చిగురువంటి చిత్తము చేరి యెందు దిప్పినాను
తగిలి యలయుటే దక్కినట్టి లాభము.

॥ఇన్ని॥

శ్రీవేంకటేశ్వరుడు జీనములో నుండఁగాను
యేవేళ నెట్లయినా నివి లాభము
పావనమైనట్టి యాత్మ భావమెంత మఱచినా
ఆవల నానందించుటది లాభము.

॥ఇన్ని॥ 136

లలిత

మనసాకటి కోరికలు మాలు గలపుచు (?) నుండు
తనిసితే నదియ పరతత్వమై నిలుచు.

॥పల్లవి॥

కన్నులనియెడి పాకకర్మంబులివి రెండు

పన్ని తామెన్నింటిపై నైనఁ బాదు
మున్నె యివి హరిపాదములరూఁద నిలిపినను
అన్ని పుణ్యంబులును అందునే కలుగు.

॥మన॥

వీరు లనియెడి మహావేడఘోరనరకములు

ఆని పరనిందలే ఆలింపుచుండు

నానాట యిందులో నాఁడాయణునికథలు
పూని నించిన పుణ్యభోగములే యొసఁగు.

॥మన॥

సాలుకనివెడి గుహను నాచుబా మది యొకటి

గాలి అన్యతపు విషము గ్రక్కుచుండు
యాతీల శ్రీవేంకటేశు నామామృతము
సోలి నించవె ఆత్మ కుభములే కలుగు

॥మన॥ 137

కన్నడగాళ

ఎన్ని చందముల నెట్టైన నుతింతు
కన్నుల నిన్నే కనుఁగొంటిఁ గాన.

॥పల్లవి॥

గోవిందా యని కొలిచిన నిన్నే
శ్రీవల్లభుఁ డని చింతింతును
భూవిభుఁడవు యిది పునరు క్తనకుమీ
దైవ మొకఁడవే ధరణికి గాన.

॥ఎన్ని॥

పరమాత్ముఁడ వని భక్తి సేసి నిను
సరహరి వని ధ్యానము సేతు
సరవులఁ జర్చితచర్చ మనకుమీ
అరయఁగ గురి య తరాత్మవు గాన.

॥ఎన్ని॥

సరుగ శ్రీవేంకటేశ్వర నీదాస్యము
మరిగితి నదె ముహూర్తకిని
తిరిగిన యందే తిరిగెద ననకుమీ
యిరవుగ నితరంబింక లేదు గాన.

॥ఎన్ని॥ 188

గుజ్జరి

దేవ సేవకాల మెట్లు దిప్పినాఁ దిరుగుట గా
కీవలఁ బెద్దరికము యెక్కడిదో తనకు.

॥పల్లవి॥

దొరకొని జీవుఁడు దుఃఖముల కోపఁడు
సరకములోనఁ దననాటి పాటెంచఁడు గాని
సిరులకొరకుఁ గాఁ జిందు వందయ్యాఁ బ్రాణి
పురువై పుట్టినపుడే బుద్ధులెందు వోయనో.

॥దేవ॥

పొల్లువోకీ నేను నేడు భోగించకుండ లేదు
తల్లికడుపులోనుండి తానేమి భోగించెనో
యిల్లు ముంగి లాసపడి నిప్పుడే యీగుణము
తొల్లి జనించనినాఁడు తొలగి యెందుండెనో.

॥దేవ॥

గుక్కక మనసు నేడు కోరక వుండఁగ లేదు
 తక్కి బ్రహ్మ ప్రళయానఁ దా నెట్లుండెనో
 నిక్కి శ్రీవెంకటేశ్వర నీమరఁగు నే జొచ్చితి
 యెక్కువఁ దానిటమీఁద నెందుకు దాగినో.

॥దేవ॥ 139

కన్నడగౌళ

నడవే వేటికి నాటకము
 అడరి నిజముగా నానతి యీవే.

॥పల్లవి॥

విశ్వమూర్తి కొక విన్నపము
 శాశ్వతము లాయ జగము లివి
 యీశ్వరేశ్వరున కింకొక విన్నపము
 ఐశ్వర్యమోక్షం బాత్మల కేది.

॥నడ॥

రమాధిపతికొక రహస్యము
 సమానుఁడవు నీవు సర్వమున
 క్రమాన నిక నొక రహస్యము
 సమో హి (?) సరకము స్వర్గము నేలా.

॥నడ॥

హరి నే నొక మాఁటడిగెదను
 నిరంతరాత్మవు నీవు గదే
 యిరవుగ శ్రీవెంకటేశ నే నడిగెద
 విరసము లే దిఁక విచార మేలా.

॥నడ॥ 140

275-వ తేకు

శంకరాభరణం

చానిపిలోపలఁ జవి గలదా యివి
 మానిపి నీగతి మరపుదు గాకా.

॥పల్లవి॥

చంచలపు గుణముల జడిసిన జీవుడు
మంచి గుణంబుల మలసీనా
అంచెల హరి నీ వంతర్యామివి
నించి నీగుణమె నెరపుదు గాకా.

॥చాని॥

బూతుల యెంగిలిఁ బుట్టినదేహము
బాతిగ శుచియై పరగీనా
చైతన్య మందులో శ్రీపతివి నీవు
నీతత్వఫలమే నెరపుదు గాకా.

॥చాని॥

లలి సుఖదుఃఖపు లంకెకాపురము
మెలుపున సాజాన మెలంగీనా
యిలపై శ్రీవెంకటేశ్వర నీవిది
కలిగించితి విఃకఁ గాతువు గాకా.

॥చాని॥ 141

లలిత

అన్నిటికి నారదాదులదివో సాక్షి
యిన్నిటా మాకుఁ గలిగె నేమైనాఁ గాని.
భూమిలోన నెన్నియైనా పుణ్యములు గలవు
కామింప నాచారాలు కల వెన్నెనా
సామజవరదు నొక్కసారె దలఁచినందుకు
యేమియును సరిగావు యెట్టయినాఁ గాని.

॥పల్లవి॥

॥అన్ని॥

పుత్రమలోకసుఖము లొగినెన్నెనాఁ గలవు
యిత్రల సిరులుగల విల నెన్నెనా
చిత్తజగురుని నటు నేవించేపుణ్యమువలె
నిత్యము గావు గాని నిచ్చలు నెంతైనను.

॥అన్ని॥

కలవు మతాలు గొన్ని కలవు ముక్తులు గొన్ని
 కలవు మాయలు పెక్కు గల్పించేవి
 తలచి శ్రీవెంకటేశు దాసుడై న భాగ్యమిది
 కలిగె నిట్టె మాకుఁ గాణాచి గాని.

॥అన్ని॥ 142

లలిత

రామకృష్ణ నీవు నందే రాజ్య మేలుచుండుమవు
 యేమి సేసేవిక్కడ నీయిరవుకే పదవే.

॥పల్లవి॥

లంక విభీషణు నుంచ లక్ష్మణుని సంపినట్టు
 అంకె సుగ్రీవుఁ గిష్కింధ కంపినయట్టు
 వంకకు సంజీవి దేను వాయుజుని సంపినట్టు
 వెంకటాద్రిపాంత నుండ వేగ మమ్ము సంపవే.

॥రామ॥

ఘనకీరీటము దేను గరుడని సంపినట్టు
 అనుఁగుఁ గపుల నిండ్ల కంపినట్టు
 వానర గోపికలొద్ది కుద్ధవుని సంపినట్టు
 ననువు శేషాద్రి నుండ నన్ను సంపవే.

॥రామ॥

పెండిలికిఁ బరుషలఁ బిలువఁగ సంపినట్టు
 అండనే ముందరఁ గంత కంపినయట్టు
 వెండియు శ్రీవెంకటేశ వేట వచ్చి మరలితి

పుండ్ర(దు?)వోట నుండి నన్ను పూడిగాన కంపవే. ॥రామ॥ 143

రామక్రియ

విచ్చేయవయ్యా వెంకటాచలముపొంత

కచ్చుగా నేమున్నచోటికచ్చుత నారాయణా.

॥పల్లవి॥

అల్ల నాఁడు లంక సాధించందరును బొగడఁగ
మల్లడి నయోధ్యకు మరలినట్లు
యెల్లగాఁ గై లాసయాత్ర కేఁగి కమ్మర మరలి
వెల్లవిరి ద్వారకకు విచ్చేసినట్లు.

॥విచ్చే॥

యెన్నికతో గోమంతమెక్కి జయము చేకొని
మన్ననతో మధురకు మరలినట్లు
అన్నిచోట్లానుండి అల్లిరము లారగించ
వెన్నుడవై వేడుకతో విచ్చేసినట్లు.

॥విచ్చే॥

వహి కెక్కఁ ద్రిపురాలవనితల బోధించి
మహి నిందిరవొద్దికి మరలినట్లు
విహగగమన శ్రీవెంకటేశ మముఁ గావ
విహితమై నామతిలో విచ్చేసినట్లు.

॥విచ్చే॥ 144

శాళి

మాదురితములు వాపి మమ్ముఁ గాచు టరుదా
శ్రీదేవిరమణుడ శ్రీవెంకటేశ.

॥పల్లవి॥

అంబరీషుఁ బైకొన్న ఆపద లన్నియుఁ బాపి
బెంబడిఁ గాచె నీచేపెనునక్రము
అంబరాననున్న ధ్రువు నజ్ఞాన మెల్లఁ బాపె
పంబి నీచేత నుండినపాంచజన్యము.

॥మాదు॥

పక్కన జరాసంధుబలమెల్ల నుగ్గాడి
నిక్కము మధుర నిల్పె నీచేగద
తొక్కి హిరణ్యకశిపుఁ దునిమి ప్రహ్లాదుఁ గాచె
నిక్కి నిక్కి మెరిసేటి నీఖడ్గము.

॥మాదు॥

వెడరావణునిఁ జంపి విభీషణునిఁ గాచె
చిడుముడి పడక నీచేశ్వరము
యెడ మీక శ్రీవెంకటేశ నేడు నన్న గాచె
బడిబడి నీనామవతన (నే డి) దిగో.

॥మాదు॥ 145

దేవగాంధారి

తప్పు లెంచ కింక దరి చేర్చవయ్యా
చెప్ప నేల నీచిత్తమయ్యా.

॥పల్లవి॥

కలిదోషహరణ కర్మవిదారణ
సులభపునీదాసులమయ్యా
కలిగిన శరణాగతవజ్రపంజర
వలనగు నీమరఁగువారమయ్యా.

॥తప్ప॥

దురితనివారణ దుఃఖవిమోచన
దొరకొని నీభక్తలమయ్యా
కరిరాజవరద కరుణాసముద్ర
సరి నిను నమ్మినజంతులమయ్యా.

॥తప్ప॥

శ్రీకాంతప్రియ శ్రీవెంకటేశ్వర
కై కొన్న నీకింకరులమయ్యా
మాకేల యితరపు మత్తడై న్యంబులు
పై కొన బోజేసి పాలించవయ్యా.

॥తప్ప॥ 146

276-వ తేకు.

రామక్రియ

ఎంతగాలమైనాను హెచ్చీ నానలు శ్రీ
కాంతుండవెంతటనై నా గరుణించరాదా,

॥పల్లవి॥

పచ్చితనానఁ దిరిగి పండవద్దా చిత్తము
గచ్చులఁ దాఁ గనుఁగాయే కలకాలము
చచ్చి చచ్చి పుట్టి పుట్టి జారవద్దా కర్మము
కొచ్చి కొచ్చి సేసి సేసి గోరవడిఁ గాక.

॥ఎంత॥

రోతగడుపున నించి రోయవద్దా దేహము
కూతలతో రుచులెల్లాఁ గోరీఁ గాక
చేతలు యీగుణమైన సిగ్గువక వలదా
బాఁతిపడి విషయాలఁ బరచయ్యుఁ గాక.

॥ఎంత॥

నానాఁడే విరతిఁ బొంది నవ్వు నవ్వవలదా
మానక యీజీవుఁడనుమానించీఁ గాక
మోనాన శ్రీవేంకటేశ మొక్కి నీదాసుఁడఁ గాఁగా
ఆనినవిన్నియుఁ బరిహర మయ్యుఁ గాక.

॥ఎంత॥ 147

లలిత

సొమ్ముగలవాఁడు తనసొమ్ము చెడనిచ్చునా
కమ్మి నీసొమ్మును నేను కాపాడవే హరి.

॥పల్లవి॥

పసురమడవిఁ బడ్డ బసురముగలవాఁడు
దెసలు వెదకింటికీఁ దెచ్చుకొన్నట్టు
వసగా నాసలలోన వడిఁ బడ్డనామనసు
యెనగ మల్లించవే నన్నే లిన గోవిందుఁడా.

॥సొమ్ము॥

గొందిఁ బంట సేయువాఁడు కొలుచులు పరకళ్లఁ
జిందకుండా గాదె బోసి చేరి కాచీని
కందువ మమ్ముఁ బుట్టించి కన్నవారివాకిళ్లఁ
జెంది కావనియ్యకువే జీవునిలోదేవుఁడా.

॥సొమ్ము॥

కడుపులోనిశిశువు కన్నతల్లి దన్ని తేను
 బెడగులెంచక కని పెంచినటా
 యెడమొక శ్రీవెంకటేశ నీకుఁజ్ఱిలో నేను
 తడవి తప్పనేసినా దయఁ గావవే.

॥సామ్యు॥ 148

ధన్నాసి

మెచ్చుల దంపతులార మీరే గతి
 మెచ్చితి నిన్నిట మిమ్ము మెరసె మీచేతలు.

॥పల్లవి॥

తమ్మిలోనిమగువా వో ధరణీధరుడా
 విమ్మునే నమ్మితి నాకు మీరే గతి
 నెమ్మది నో యిందిరా నీరజలోచనుడా
 కమ్మి యేపొద్దును మీరే కలరు నాపాలను.

॥మెచ్చు॥

పాలజలధికుఁతుర భక్తవత్సలుడా హరి
 మేలిచ్చి రక్షించి నాకు మీరే గతి
 కేలి నో శ్రీమహాలక్ష్మి కేశవ దయానిధి
 తాలిమి మీరే నాకు దాపు దండ యెపుడు.

॥మెచ్చు॥

చెన్నగు రమాకాంత చెందిన వో మాధవ
 మిన్నక యేపొద్దు మాకు మీరే గతి
 చిన్ని యలమేలుమంగ శ్రీవెంకటేశుడా
 యెన్నిక కెక్కించి నన్ను నేలుకొంటిరిదిగో.

॥మెచ్చు॥ 149

శంకరాభరణం

దైవంబవు కర్తవు నీవే హరి
 యీవల నావల నెవ్వడ నయ్యా.

॥పల్లవి॥

తలఁచిన తలఁపులు దై వయోగములు
కలిగిన చేతలు కర్మములు
వెలసిన దేహము విషయాధీనము
యాల నౌఁ గా దన నెవ్వఁడ నయ్యా.

॥దై వం॥

జిగి సింద్రియములు చిత్తపుమూలము
తగులమి (ము ?) మాయకుఁ దనుగుణము
జగతిఁ బ్రాణములు సంసారబంధము
యెగ దిగ నాడఁగ నెవ్వఁడ నయ్యా.

॥దై వం॥

శ్రీతరుణీశ్వర శ్రీ వెంకిటపతి
ఆతుమ యిది నీయధీనము
యీతల సేవిక నెత్తునఁ జేయుము
యేతలపోతకు నెవ్వఁడ నయ్యా.

॥దై వం॥ 150

దేసాక్షి

ఎన్నఁ డిఁక యేది గొలఁదిపాటు
పున్నతపుమాయలకే వొడిగట్టవలసె.

॥పల్లవి॥

చీ చీ మనసా చీ మనసా
కాచేటి పూచేటి వో ఘనజన్మమా
నీచు యెండమాపులెల్లా నీళ్లంటా నమ్మినట్టు
చూచి చూచి యింద్రియాలే సుఖమనవలసె.

॥ఎన్న॥

కట్టా జీవుడా కటకటా జీవుడా
తొట్టిన పంచభూతాలతోడిదేహమా
వెట్టిఁ జెఱకుపోలికి వెదురు నమలినట్టు
పట్టిన యీశనకమే బ్రహ్మ మనవలసె.

॥ఎన్న॥

బాపు బాపు దైవమా భావపు శ్రీవెంకటేశ
చూపుల నాయాతుమలో సుజ్ఞానమా
దోపుచుఁ బూవులవల్ల తుంగ దలకెక్కినట్లు
దావగు నాలిక నిన్ను దలఁచఁగ వలసె.

॥ఎన్న॥ 151

దేవగాంధారి

పొందినవెల్లా భోగ్యములే
అందరిలో నిక ననుమానమేలా.

॥పల్లవి॥

హరి నీసంకల్ప మన్నిట నుండఁగ
గరిమల మాసంకల్పము లేటికి
దురితము లణచీ దొర నీనామము
సారిది విధికిగా సుశివడ నేలా.

॥పొంది॥

జగి నీధ్యానము చింతలు మాన్పఁగ
వెగటున మాకిక వెడ చింతేటికి
తగు నీతత్వము తఃఫల మొసఁగ
అగడుఁగోరికల ఆన లింకేలా.

॥పొంది॥

కమ్మి నీశరణు గతి యిటు చూపఁగ
కమ్మర నుద్యోగము మాకేటికి
యిమ్ముల శ్రీవెంకటేశ్వర మాపాల
నెమ్మదిగలచిక నేనాడ నేలా.

॥పొంది॥ 152

277-వ తేకు.

రామక్రియ

రాతిరిఁ బగలనేటి రంటి నడుమును జిక్కి
వూతగాన వెళ్లనీలో వో యానలాల.

॥పల్లవి॥

దై వమెప్పుడు గలఁడు తలఁచఁగ లేము గాని
కై వనమై జీవుఁడుండు కాన రాదు గాని
పూవు పిందెవంటి పాపపుణ్యములఁ జిక్కినాఁడ
తోవ చూపరో మాకు తొలుజన్మములాల.

॥రాతి॥

లోకము మాయామయమై లోను గాకుండుఁ గాని
జోక పరమాత్మలోనే సోధించుము గాని
కై కొని మూసి తెరచే కనురెప్పలను జిక్కి
వాకిలిఁ గనఁ జూపరో వద్దనున్న కాలమా (?).

॥రాతి॥

రూపము విజ్ఞానమే రూఢి కెక్కనై తిఁ గాని
కాపు శ్రీవేంకటేశుఁడే గతి గంటిఁ గాని
యీపారి నేనై తే నిహపరాలకుఁ జిక్కి
పైపూత లేమి గానఁ బాలించవో గురుఁడా.

॥రాతి॥ 153

సామంతం

ఇంతటఁ గావఁ గదే యిందిరానాయక నన్ను
పంతానఁ గాకాసురునిఁ బాలించినట్లు.

॥వల్లవి॥

దించని పంచభూతాల దేహము మోచితిఁ గాన
నించిన యజ్ఞానమున నిన్ను నెరఁగ
పంచేంద్రియములచేఁ బట్టువడ్డవాఁడఁ గాన
యెంచరాని పాపములే యిన్నియుఁ జేసితిని.

॥ఇంత॥

మిన్నువంటి జఠరాన్ని మిగి వున్నవాఁడఁ గాన
కన్న వెల్లా వేడి వేడి కష్టపడితి
వన్నిన సంసారపుభ్రమఁ బడ్డవాఁడఁ గాన
అన్నిటా దేవతలకు నరిగావనై తి.

॥ఇంత॥

ఆతుమలో నీ వుండేభాగ్యము గలవాడఁ గాన
 వైతన్యమున నీకు శరణంటిని
 నీతితో శ్రీవెంకటేశ నీపాలివాడఁ గాన
 బాతితో సర్వము నీకొప్పనము నేసితిని.

॥ఇంత॥ 154

లలిత

తనిసితి మిన్నిటి తగులేలో
 మినుకుల దినముల మెచ్చే మయ్యా.

॥పల్లవి॥

మనసూ రోసితి మరులూ బాసితి
 తనువేలో పైతరవాయ
 వెనకాఁ దెలిసితి మునుపూఁ జూచితి
 నను నేనే యిక నవ్వే మయ్యా.

॥తని॥

మాయల వెడలితి మమతల బడలితి
 పాయంబేలో పదరీని
 దాయల గెలిచితి ధర్మముఁ బిలిచితి
 పోయినజన్మముఁ బొగడే మయ్యా.

॥తని॥

శరణూ జొచ్చితి జయముల హెచ్చితి
 దురితము లెందో తొలగిని
 గరిమల శ్రీవెంకటపతిఁ గొలిచితి
 తరతర మిందే దక్కితి మయ్యా.

॥తని॥ 155

శ్రీరాగం

నీవు నట్ల నేరువు నేరమి నేడు నాయెడకుఁ జూడకుమీ

నేవలయెడ శృణుము మేరువుగఁ జేసుకోఁ గలవు నీమహిమలను. ॥పల్లవి॥

తప్పులెరంగము వొప్పులెరంగము దైవమనే నిను నుతియించేదా
నెప్పున వేదము సకలశబ్దము నీవే యని చాటంగ వినుచు
యిప్పుడు ద్రిప్టాంత మొకటి చెప్పెద నిందుకు సముద్రుఁ డీటు తనలో
చిప్పలు గుల్లలు బహురత్నంబులు చేకొని గర్భికరించుఁ గదా. 'నీవు'

కర్మ మెరంగ నకర్మమెరంగను కరుణానిధి నిను బూజించేదా
నిర్మలవేదము పై తన్వందిది నీవే యని చాటంగ వినుచు
అర్మిలి ద్రిప్టాంత మిందుకు నొకట అన్నియు గర్భికరించుకొని
ధర్మాధర్మపు మనుజుల నెల్లాఁ దగ నీభూకాంత మోచుఁ గదా. 'నీవు'

జ్ఞాన మెరంగ నజ్ఞాన మెరంగను సారెకు నిను నేఁ దలంచేదా
ఆనినవేదము శ్రీవెంకటేశ్వర అంతరాత్మ నినుఁ జాటంగను
పుని ద్రిప్టాంతము మీ టిటు సరిగాఁ బోలుపరా దిఁక నై నాను
తానే సూర్యుఁడు రాత్రి గలబయట తనగుణము వేగి నెరపుఁ గదా. 'నీవు'

లలిత

కలదందే పో సర్వముఁ గలదు కామితార్థమును గలదు
కలదు కలదు శరణాగతులకు హరికైంకర్యంబున మోక్షము గలదు. ||పల్లవి||

ఆకాశంబున మోక్షము వెదకిన నందులోపలా లేదు
పైకొని తానెంత వెదకి చూచినా పాతాళంబున లేదు
యీకడ ధరలో మూలమూలలను యెందు వెదకినా లేదు
శ్రీకాంతుని మతిఁ జింతించి యాసలఁ జిక్క తొలఁగిన నందే కలదు ||కల||

కోటిజన్మములు యెత్తిన ముక్తికి కొన మొనలేమియుఁ గనరాదు
వాటపు సంసారములోఁ గర్మపువార్ధి యీదిగాఁ గనరాదు
కూటువఱో స్వర్గాదిలోకములఁ గోరి వెదకినాఁ గనరాదు
గాటపు కేశవధక్తి గలిగితే కైవల్యము మతిఁ గానఁగవచ్చు. ||కల||

సకలశాస్త్రములు చదివినాఁ బరము చక్కటిమార్గము దొరకదు
వికటపు పలువేల్పుల నెందరిఁ గడు వెదకి కొలిచినా దొరకదు
అకలంకుఁడు శ్రీవేంకటగిరిపతి అంతరంగమున నున్నాఁ డనుచును
ప్రకటముగా గురుఁ డానతి యిచ్చిన పరము సుజ్ఞానము తనలో దొరకు ॥కల॥

278.వ తేకు

సామంతం

సంసారమే మేలు సకలజనులకును

కంసాంతకునిభక్తి గలిగితే హేలు.

॥పల్లవి॥

వినయపు మాటల విద్య సాధించితే మేలు

తనిసి యప్పులలోన దాఁగకుంటే మేలు

మునుపన భూమి దన్ను మోచి దించకుంటే హేలు

వెనుకొన్న కోపము విడిచితే హేలు.

॥సంసా॥

కోరి వాకరినడిగి కొంచపడకుంటే మేలు

సారె సారె జీవులను చంపకుంటే మేలు

భారపుటిడుమలను పడకుండితే హేలు

కారించి తిట్ల కొడిగట్టకుంటే మేలు.

॥సంసా॥

పరకాంతల భంగపరచకుంటే హేలు

దొరకొని కెళవులు దొక్కకుంటే మేలు

అరుదైన శ్రీవేంకటాద్రివిభునిఁ గొల్చి

యిరవై నిశ్చింతఁడై తే నిన్నిటాను మేలు.

॥సంసా॥ 149

లలిత

భగవద్విభవపు ప్రత్యక్షం బిది

జిగిని దొకటియుఁ జేయఁగఁ గలమా,

॥పల్లవి॥

దైవికమే పో తతియగు వానలు
తావగు మొలకలు దైవికసే,
కావిరి నివెల్లా గంటా వింటా
దైవము నేలో తలచుము మనము.

॥భగ॥

జననమరణములు సరి దైవికసే,
తనుపోషణములు దైవికమే
యెనసి యివెల్లా నెఱిగియు మరిగియు
కొనదైవము నేలో కొలువము మనము.

॥భగ॥

యిహపరంబులును యివి దైవికమే
తహతహలుడుగ దైవికమే
అహిపతి శ్రీవెంకటాధిపుకృపచే
మహిమ గంటిమింక మఱవము మనము.

॥భగ॥ 159

బాళి

నన్నెంచు బని లేదు నిన్నెంచుటే కాని
మన్నించు హరి నీమఱుగు చొచ్చితిని.

॥పల్లవి॥

రాజు బెండ్లాడినయట్టి రమణి యేజా తై నా
పూజితమై యిన్నిటాను భోగించినట్టు
సాజాన నేనెంతసకలహీనుడ నై నా
వోజతో నిన్ను గొలిచి వున్నతుండ నై తీని.

॥నన్నె॥

వేల ముద్దుటుంగరము వేడుకనిడి ప్రధాని
కేలెత్తి యిందరిచే మొక్కించుకొన్నట్టు
నేలనే నీయుద్రమోచి నేనేటివాండ నై నా
వేలరి జగములోన బెద్ద నైతి నిదివో.

॥నన్నె॥

తల్లి దండ్రీ గలవాఁడు తప్పలేమైనాఁ జేసి
తల్లితో నుద్దు గునిసి తప్పించినట్లు
చల్లని శ్రవెంకటేశ సరవి నీకృపవల్ల
కల్లున నిన్ను నుతించి గెలిచితి నిదివో.

॥నన్నె॥ 160

శుద్ధవసంతం

ఎందు వెదకనేల యేప్రయాసాఁ నేల
యిందే వున్నది బ్రదుకహవరములకు.

॥వల్లవి॥

ముక్కటి తీరములు ముకుందుదాసుల
వక్క పాదాంగుటమును నొలికనిపె
విక్కిలి జపతపాలు మించిన ప్రవన్నుల
చిక్కని కృపాకటాక్షసీమ నున్న దిదివో.

॥ఎందు॥

చేనేటి పుణ్యఫలాలు శ్రీవైష్ణవులచేత
రాసులై యిరుదెసల రావీనివే
ఆసల విజ్ఞానార్థ మదివో ప్రపన్నుల
భాసురపుఁ బెదవులఁ బాఁతి పైపై నున్నది.

॥ఎందు॥

సకలదేవతలచే సాధించే వఁములు
మొకరి తదియ్యలమూఁక నిదివో
బెకలి శ్రీవెంకటాద్రివిభునిమహిమలెల్లా
ప్రకటించి వీరిసల్లాపాన నున్న దిదివో.

॥ఎందు॥ 161

సాశంగం

నీకుఁ దొల్లే యలవాటు నిరుపేతుకపుదయ
జోక నురుత మెచ్చిన సులభుడవే కా.

॥వల్లవి॥

నేరములు దొలఁగించ నెలవులు గలిగించ
గారవించ హరి నీవే కలవు నాకు
నారపేరఁ బిలిచితే నారాయణ యనె నంటా
చేరి కాచినటువంటి శ్రీప్రతివి గా.

॥నీకు॥

దురితములఁగించ దుఃఖములు పెడఁబాప
గరిమఁ గేశవ నీవే కలవు నాకు
మరమరా యంటేను మరి రామ యనెనంటా
తిరముగఁ గాచినట్టి దేవుఁడవు గా .

॥నీకు॥

నిరుతులు చేకొని వేడుకతో నన్ను గావ
ఘనుఁడ శ్రీవెంకటేశ కలవు నాకు
మనసునఁ దలఁచితే మాటలఁ బిలిచె నంటా
తనిసి కంబాన వెళ్లే దై వమువు గా.

॥నీకు॥ 162

గుండక్రియ

ఏపాటి తనకర్మమాపాటి కాపాటె
శ్రీప్రతిదాసుఁ డయితే చిహ్నలిటువలెఁ బో.

॥పల్లవి॥

అందరిని నిర్మలులే యని తలఁచిన తన
నిందలేని మనసే నిర్మలము
మందలించి లోకులతో మంచిమాట లాడితేను
బండలేని తన నోరే భావించ మంచిది.

॥ ఏవా॥

అంతటాను హరి యున్నాఁ డని చూచినఁ దన
యంతరంగమున నుండు నాదేవుఁడే
చింతించి యీజగము చేకొని పావనమంటే
పంతపు తనదేహముఁ బరమపావనమే.

॥ ఏవా॥

పుట్టితే దనపాలికిఁ బుట్టె నీవ్రపంచము
 దట్టమైన పుట్టెల్లఁ దనతోడిదే
 యిట్టె శ్రీవేంకటేశుఁ డిచ్చినాఁడీసుణము
 పట్టమె నావద్దనుండు పరమవిజ్ఞానము.

॥పపా॥ 163

279వ తేకు

రామక్రియ

బలువుఁడు నాతఁడే గుంధువుఁడు నాతఁడే
 తలఁచాతనికి మొక్కఁ దగులింతే నేను.

॥పల్లవి॥

నైవసే భారకుఁడు ధరణి రక్షించుటకు
 భావింప నరులచేత పని లేదు
 శ్రీవల్లభుఁ డతఁడు సేసినట్టల్లా నవును
 వావాత ననుభవించేవారమింతే నేను.

॥బలు॥

హరియే స్వతంత్రుఁడు అన్ని పనులు గాఁజేయ
 పరులవద్యోగాలు పని లేవు
 సురనాథుఁ డాతఁడు చూచినట్టల్లా నవును
 వరుసతోఁ దిరిగాడేవారమింతే నేను.

॥బలు॥

సకలేశుఁడే కర్త జగములు గాచుటకు
 ప్రకటించ నేర్పులు పని లేవు
 వొకటి శ్రీవేంకటేశుఁడొనరించి నట్లవును
 సుఖియించి పొగడేటి సుద్దులింతే నేను.

॥బలు॥ 164

భవులి

వద్దిక నోపము వట్టివ్యతంత్రము
 వొద్దిక శాంతితో నుండే మయ్యా.

॥పల్లవి॥

నడనక మానవు నానాజగములు
కడఁగిన హరిసంకల్పానను
పుడుగకిందు నాపుద్యోగమేటిది
నడుమనే కనుఁగొని నవ్వే మయ్యా.

॥వద్ది॥

కలుగక మానదు కాఁగల భోగము
కలిమిఁ బురాకృతకర్మమిది
అలసి యిందు నాయాస లేమిటికి
కలిగినపాటే కానీ వయ్యా.

వద్ది॥

తగులక మానదు తన సంసారము
వెగటగు మాయావిలాసము
అగపడి శ్రీవెంకటాద్రిపువచే
తగినపాటనే తనిసేమయ్యా.

॥వద్ది॥ 165

దేవగాంధారి

ఒక్కమాటు శరణని వ్రండేనింతే కాక
పెక్కు విధములనెట్టు పెనఁగే నయ్యా.

॥పల్లవి॥

నాలిక వొక్కటే సీనామము లనంతము
పోలించి నే నిన్నెట్టు పొగడేదయ్యా
వోలి నాకన్నులు రెండే వొగి నీమూర్తులు పెక్కు
సోలి నే నిన్నెటువలె జూచెదనయ్యా.

॥ఒక్క॥

పట్ట నాచేతులు రెండే పదములు నీకుఁ బెక్కు
వొట్టి నిన్నుఁ బూజించ నోపికేదయ్యా
గట్టి నాచెవులిసుమంత కథలు నీకవి యెన్నో
పట్టపు నే నెట్లు విని భజియించేనయ్యా.

॥ఒక్క॥

యేమిటాఁ జిక్కపు నీవు యింతదేవుడవు గాన
కామించి నీడాగు మోచి గతి గనేను
యీమేర శ్రీవెంకటేశ నీవే నన్నుఁ గావు
దీమసాన నిఁక వేరే తెరువు లేదయ్యా.

॥బక్క॥ 166

సామంతం

గరిమల నెఁగరు గాక మానవులు
సిరులఁ దియ్యనినోరఁ జేదు మేసేదా.

॥పల్లవి॥

హరి నారాయణ యనియెడి నోరను
ధర నితరులపేళ్లు దడపుటెట్లు
సరవితో వేదములు చదివేటి నోరను
పరులమీఁది పదాలు పాడేదా.

॥గరి॥

మునుప శ్రీపతికి మ్రొక్కినచేతుల
అనరుహులకు దండమనుట యెట్లు
మునుకొని పూవులు ముడిచినసిరసున
కనలు కట్టెలు మోచి కాకయ్యేదా.

॥గరి॥

బలిమి శ్రీవెంకటపతిఁ గొలిచినవారు
తెలియకల్పులఁ గొల్చి తిరుగుటెట్లు
జలధి దాఁటేవాఁడు సరి నోడ వుండఁగ
వలవని జోలితో వదరువట్టేదా.

॥గరి॥ 167

బాళి

వేళ లేదు జాడ లేదు వీనితోడిదే పాటు
కూళఁడనై తిరిగేను గుణమేది నాకు,

॥పల్లవి॥

వేగిరించి పెరరేచి వేసరించీ బనులు
సాగి ముందరఁ బాలసి చలపట్టి సిరులు
జాగునేసి వచ్చి వచ్చి చవి చూపీ బాయము
యేగతి నిన్ను దలఁతు నేది బుద్ధి నాకు.

॥వేళ॥

తన్ను దానే వచ్చి వచ్చి తగిలీ లంపటము
పున్నతి భోగముల నోహరించీ సుఖము
కన్నచోనే యెలయించి కదిమి సంతారము
యెన్నఁడు నిన్ను దలఁతు నెఱుకేది నాకు.

॥వేళ॥

తాలిమిఠో మీఁద మీఁదఁ దరవయ్యూఁ గర్మము
నాలిఠోడ సన్న సేసి నవ్వు నవ్వీ మర్మము
యేలితివి శ్రీమెకటేశ్వరుఁడ నన్ను నీవు
సీలాన నీవాఁడనై తిఁ జెప్పనేది నాకు.

॥వేళ॥ 168

లలిత

అంతర్యామి వో అంతర్యామి
బంతి నాకేమి గల్గ నాపాలివాఁడవు గావా.

॥పల్లవి॥

దొంతులై అన్నియొనులూఁ దొల్లి నేఁ బుట్టేటిరాఁడే
అంతరాత్మనై నవాఁడవటు నీవే కా
యింతట విడిచేవా నన్నింద్రియాలఁ గట్టివేసి
పొంతఁ జూచేవిటు నాకుఁ బొత్తులకాఁపవు గా.

॥అంత॥

తొడరి స్వర్గనరకదుఃఖసుఖముల నాఁడు
అడరి కర్మసాక్షి వటు నీవే కా
విడువవెప్పుడు నన్ను విషయాలఁ జిక్కినాఁడ
కడ నూరకుండ నేల కన్నవాఁడవు గావా,

॥అంత॥

నీచేతఁ గానిది లేదు నీవు నాకుఁ బ్రాణమపు
కాచుటకు నీకంటే నొక్కరు వచ్చేరా
చేచేత శ్రీవెంకటేశ చేరి నీకు శరణంటి
యేచి నన్ను మన్నించితివిది నీతేజము గాదా.

॥అంత॥ 169

280.వ తేకు.

సాశంగనాట

తీరుచు నతఁడే దినకర్కంబది
నూరిటి రుణమొక నూలిపోగునా.

॥పల్లవి॥

తొల్లిటి కర్మముతోడఁ గుడుచుటకె
తెల్లమి జీవుఁడు దేహము మోచుట
వొల్లనన్నఁ బో దున్నంతగాలము
మల్లాడి హరినే మఱవఁగ వలదు.

॥తీరు॥

కోరినకోర్కికి గురియగునందుకె
సారపుసంసారసంగమిది
నేరిచ్చిబది కేటి నెపమునఁ బోదది
కూరిమి హరినే కొలువఁగవలయు.

॥తీరు॥

తెంచనియానలఁ దిప్పటకే పో
పంచేంద్రియముల పంతమిది
చించినఁ బో దిది శ్రీవెంకటపతి
నించి మనసులో నించగవలయు.

॥తీరు॥ 170

లలిత

ఎక్కడి పుట్టుగు లింక నెక్కడి మరణములు
మిక్కిలి నీముద్రలు నామేన నున్నవివిగో.

॥పల్లవి॥

కెరల(బా?) పాపములకుఁ గెరల(గ?) కర్మములకు
హరి నీనామము నోర నంటితే జాలు
నరకము లేమి నేను నానేరనేమి నేను
నికతి నామతిలోన నీవుండఁగాను.

॥ఎక్క॥

చిక్కనింద్రియములకు చిక్కను బంధములకు
చొక్కి హరి నీమఱుగు చొచ్చితే జాలు
మొక్క నేల యెవ్వరికి మొర వెట్ట నేమిటికి
నిక్కపు మాయిలువేట్లు నీవై వుండఁగా.

॥ఎక్క॥

దగ్గరపు మాయలింక దగ్గరపు దుష్టణాలు
నిగ్గుల శ్రీవేంకటేశ నీవు గల్గఁగా
యెగ్గు లేదు తగ్గు లేదు యిక నీదాసులలోన
వుగ్గువలేని ప్రసాద మూనినది వొడల.

॥ఎక్క॥ 171

దేశాళం

జోజో యని మీరు జోల పాడరో
సాజపు జయంతి నేడే సఫలమిందరికి.

॥పల్లవి॥

అదె చ ద్రోదయ మాయ హరి యవతార మండె
మొదల జాతకర్మములు సేయరో
అదన పుత్రోత్సవముట పుణ్యాహము చేసి
కదిసి యిట్టే నామకరణము జేయరో.

॥జోజో॥

కాయము దేవకిచ్చి గక్కన వాసుదేవుని
కీయరో గంధాక్షతలిలు వీడెలు
కాయకపు గాడిదకు కవణము వెట్టి మరి
వీయపు చుట్టా లెల్ల వీడు వెట్లరో.

॥జోజో॥

పోడకోపచారములఁ బొక్కించి శ్రీవేంకటేశుఁ
బాడరో ధర్మము నిల్పె భార మణఁచె
వోడించెఁ గారవదానపులఁ గంసాదుల జంపె
ఆడనే పాండవులఁ గాచె నని యర్హ మియ్యరో. ||జోజో|| 172

సాళంగం

చరమార్థమందు నీవు చాటితివి గాన
యిరవిది నమ్మితి నాకెదురెదు లేదు. ||పల్లవి||

పతికిఁ జనవరై న ప్రాణధారి లెంకలకు
తతి నేమి నేసినాను తప్పు లేదు
సతతము వారి నీశరణాగతుఁడ నాకు (గార ?)
అతిపాపము నేసిన అది నాకు లేదు. ||చర||

పారుచు నగరి డాగు పసుర మెవ్వనిచేచి
పైరుమేసినా నందు బందె లేదు
సారె నీముద్రలు మోచి సంసారవిషయాల
యేరీతిఁ బొంగినా యుగ్గ లేదు. ||చర||

ధర్మానఁ గొని తెచ్చిన దాసులకు పూరమెట్టి
అర్చిలిఁ జేయఁగఁ బని అంత లేదు
సర్మల శ్రీవేంకటేశ నీకరుణగల నాకు
కర్మ లోపమైనాను కడస లేదు. ||చర|| 173

వాడి

నీమాయ లింతే కాక నీరజనాభుఁడ యివి
నామది నిజమెట్లు నమ్మెదయ్యా. ||పల్లవి||

బాలుడనై నేఁ జన్నుఁబాలు దాగేనాఁడు
వోలి ననుష్ఠానము లెందుండె నయ్యా
చాలి యానేనె బ్రహ్మచారి నయినమీఁద
వాలి యవె యెందుండి వచ్చె నయ్యా.

॥నీమా॥

నేను దినదినమును నిద్దుర వోయేవేళ
పూని నిత్యకర్మములెందుండె నయ్యా
జ్ఞానముతో మేలుకొని సంసారి నై నవేళ
అనుకొని యెందుండి అంటుకొనె నయ్యా.

॥నీమా॥

యేడ కర్మ మేడ ధర్మ మింతలో నన్యూనై తే
వేడుక కివి యెల్లా నీవిలాసాలు
బాడ నీమనసు వస్తే సరుగఁ గరుణింతువు
వోడక శ్రీవెంకటేశ వున్నసుద్దులెఱికి.

॥నీమా॥ 174

రామక్రియ

హరి హరి యని వెరగందుట గాక
సిరివర మాకు బుద్ధి చెప్పఁగద వయ్యా.
పాపపుకొంపలోవారు పంచమహాపాతకులు
కాపులకు పదుగురు కర్తలందును
తాపికాండ్రుగురు ధర్మాసనమువారు
చాపలమే పను లెట్లు జరగినయ్యా.

॥వల్లవి॥

॥హరి॥

పలుకంతలచేను బండవెవసాయము
బలిమీఁ దొక్కిఁ గుంటిపనురము
తలవరులు ముగురు తగువాదు లేఁబై యారు
సాలసి అనాజ్ఞ కిందుఁ జో లేదయ్యా.

॥హరి॥

బూతాల పొంగటికే పొడమినపంటల్లా
కోతవేత చూచుకొని కోరు కొటారు (?)
యీతల శ్రీవెంకటేశ యిన్ని విచారించి నీ
చేతే నిలిపితి విరక జెప్పేదేటిదయ్యా.

॥హరి॥ 175

281.వ తేకు.

శుద్ధవసంతం

ఏమి సేయుదును నాకేది బుద్ధి యంతర్యామి
యీమతులఁ జిక్కినీచి తమునకు నెట్టుండునో యని చింతయ్యెడిని. ॥పల్లవి॥

కులగోత్రంబులు గుణశీలంబులు

తెలియఁగ గర్వోదేకములు

కలసి-మెలఁగినఁ గలుగదు జ్ఞానము

తొలఁగిన లోకద్రోహంబు.

॥ఏమి॥

మరియు గృహారామక్షేత్రంబులు

జటిగొను మాయాజనకములు

మఱవఁగ నివియే మదకారణములు

విఠిగిన సంసారవిరుద్ధము(?).

॥ఏమి॥

అనుపమవ్రతకర్మానుష్ఠానము

తన లేని బంధహేతువులు

తనిసితి నింక నీదాస్యంబే గా

ఘముడవు శ్రీవెంకటనాథా.

॥ఏమి॥ 176

శాశి

పారవేసినపుట్లాకు బండ్కి లె మించినట్లు

కోరి నీముద్రలు మోచి కొండగొంటి నెదివో.

॥పల్లవి॥

మూఁడుగుణములలోన మునిగేటి వాఁడఁ గాన
పోడిమి నాకొక బుద్ధి పుట్ట దెందును
నేఁడు నీశరణమనే నిశ్చయ మిచ్చితి గాన
వాఁడిమి నిన్నిటా నేఁ బావన మైతి నిదివో.

॥పార॥

పంచభూతాల తనువు పాటించి మోచితిఁ గాన
పంచేంద్రియవికారాలు పాయవు నాకు
యెంచఁగ నీదాస్యము నాకనామిచ్చితి గాన
పంచల నాపుట్టుగు సఫల మాయ నిదివో.

॥పార॥

తగిలి యిన్నిటికి స్వతంత్రుఁడ నేఁ గాను గానఁ
జిగి నిన్ను నెరిఁగి పూజించలేను
నగుతా శ్రీవెంకటేశ నాలో నుండుదు గాన
వగటున నిన్ను నమ్మి బ్రదికితి నిదివో.

॥పార॥ 177

పౌళి

పాడేము నేము పరమాత్మ నిన్నును
వేడుక నుప్పదిరెండువేళ్ల రాగాలను.

॥పల్లవి॥

తనువే వొళ్ళవు తలయే దండెకాయ
ఘనమై వూర్వులు రెండు కట్టినతాళ్ళు
మనసే నీబద్ధితాడు మరి గుణాలె జీవాళి
మొనసిన పుట్టుగే మూలమైన కరడి.

॥పాడే॥

పాపపుణ్యా లిరువంక పైఁడి వెండి యనుసులు
పైపై గుత్తిక మేటిపై చనిగె
కోపుల నాలికలోనఁ గుచ్చి కట్టినట్టితాడు
చూపరాని సంసారమే సూత్రపు గణిక.

॥పాడే॥

జీవునికిని దండేసేసవఁడవు నీవు
 వావాతిమాటలే నీపె వన్నెపదాలు
 యీవి మాకు నిహపరాల్పిచ్చిని మెచ్చితివి
 శ్రీవెంకటేశ నీవే చేకొన్నదాతవు.

॥పాడే॥ 178

సాశంగనాట

తానెంత బ్రదుకెంత దై వమా నీమాయ యెంత
 మానవుల లంఘనాలు మరి చెప్పఁ గలదా.

॥పల్లవి॥

చెలఁగి నేలఁ బారేటి చీను సయితమును
 కలసి పూరకే పారుఁ గమ్మర నెందో మరలు
 తల మోచి కాపురము ధాన్యములు గూడపెట్టు
 యిల సంసారము దనకీక నెంత గలదో.

॥తానె॥

యేడో (?) బాయిటఁ బారే యీగ సయితమును
 వాడుదేర నడవుల వాలి వాలి
 కూడపెట్టుదేనెలు గొందులఁ బిల్లలఁ బెట్టు
 యేడకేడ సంసార మింక నెంత గలదో.

॥తానె॥

హెచ్చి గిజగాండ్లు సయిత మెంతో గూడువెట్టు
 తెచ్చి మిణుగురుఁబురువు దీపము వెట్టు
 తచ్చి శ్రీవెంకటేశ నీదాసులు చూచి నగుదు
 రిచ్చలఁ దా నీ సంసార మింక నెంత గలదో.

॥తానె॥ 179

దేవగాంధారి

చెలఁగి యధర్మము వుట్టింప నీకేల సృష్టింపఁగ మరి నీకేల
 పులులను లేళ్ల నొక్కకదుపుగా పులు వేపుదు రట మాధవుడా. ॥పల్లవి॥

గొనకొని పాపండుల దుర్భాషల శ్రోధము సహింపరాదు
దనుజుల పుట్టువువారలనుచు నిజతత్వజ్ఞానము నీ వియ్యవు
అనిశముఁ జూచిన వారికి మాకును అంతర్యామి నీవు
పెనఁచి చీకటియు వెలుగును నొకచోఁ బెంచెదవేలే ముకుందుడా. ||చెల||

ఖలుల తామసపు దేవతార్చనలు కనుఁగొని యవి యోర్వఁగ రాదు
నెలకొని వారలు సరకవాసులని నీమీఁది భక్తియు నీవియ్యవు
పొలుపుగ నిందరిలోపలఁ గ్రమ్మరఁ బూజ గోనెటివాడవు నీవే
చలమునఁ బుణ్యము పాపము నొకచో సరిచేతురటవే గోవిందుడా. ||చెల||

సతతము నీదాస్యద్రోహులతో సహయోగంబును సహింపదు
క్షీతిలో నీవటువంటివారలను సృజింపకేర్పడ మానవు
హితవుగ శ్రీవెంకటేశ్వర నీవే యిహపరములకుఁ గర్తవు
గతి నీశరణాగతి యని నమ్మిన గల విందరికిని నారాయణా. ||చెల|| 180

282వ తేకు.

అలిత

అతఁడే పరబ్రహ్మ మతఁడే లోకనాయకుఁ
డతనికంటే మరి యధికులు వేరయ్యా. ||పల్లవి||

కమలవాసిని లక్ష్మీ కలదా యెవ్వరికై నాఁ
గమలనాభునికి నొక్కనికే కాక
కమలజుడైన బ్రహ్మ కలఁచా యెవ్వనినాభి
నమరవంద్యుఁడు హరికే కాక. ||అత||

అందరు నుండెడిభూమి యన్యులకుఁ గలదా
అందపు గోవిందునికే ఆలాయఁ గాక
చెందిన భాగీరథి శ్రీపాదాలఁ గలదా
మందరధరుఁడయిన మాధవునికిఁ గాక. ||అత||

నిచ్చలు నభయమిచ్చే నేరుపు యెందుఁ గలదా
అచ్చుగ నారాయణునియందే కాక
రచ్చల శరణాగతరక్షణ మెందుఁ గలదా
తచ్చిన శ్రీవెంకటాద్రిదై వానకే కాక.

॥అత॥ 181

రామక్రియ

కట్టెదుర వై కుంఠము కాణాచయిన కొండ
తెట్టెలాయ మహిమలే తిరుమలకొండ.

॥పల్లవి॥

వేదములే శీలలై వెలసినది కొండ
యేదెసఁ బుణ్యరాసులే యేరులై నది కొండ
గాదిలి బ్రహ్మాదిలోకముల కొనలకొండ
శ్రీదేవుఁడుండేటి శేషాద్రి యీకొండ.

॥కట్టె॥

సర్వదేవతలు మృగజాతులై చరించేకొండ
నిర్వహించి జలధులే నిట్టచరులై న కొండ
పుర్వఁ దపసులే తరువులై నీలిచిహ్నకొండ
పూర్వపు టంజనాద్రి యీపాడవాటికొండ.

॥కట్టె॥

వరములు కొటారుగా వక్కఁగించి పెంచేకొండ
ఁరగు లక్ష్మీకాంతు సోబనపుఁగొండ
కురిసి సగపద లెల్ల గుహల నిండినకొండ
విరివై న దిదివో శ్రీవెంకటపుఁగొండ.

॥కట్టె॥ 182

సామంతం

విజయపు టమ్ము వేసె వెంకటేశుఁడు
విజయుని సఖుఁడు యీవేదఘోరితి.

॥పల్లవి॥

పాటి తెంచి దశకంతుపదిశిరసులమీఁద
ఆటికి (?) నమ్ము వేసె నాదిదేవుఁడు
ఆటడి సేనలతోడ సంభుధిమీఁద వేసె
వేటొకయమ్ము దొడిగి విష్ణుదేవుఁడు.

॥విజ॥

చాలుగ నేడు దాట్లు సర్వము నొక్కటి గాఁగ
ఆలములో నమ్మువేసె నఖలేశుఁడు
ఆలించి రుక్మిణిఁ బెండ్లియాడునాఁడు వైరులపై
జాలి (?) యమ్ము వేసెను విజయకృష్ణుఁడు.

॥విజ॥

భజన నిందిరఁ గూడి పంతమున నమ్ము వేసె
విజయదశమిని శ్రీవేంకటేశుఁడు
సుజసుల దేవతల సొరిది నిందరిఁ గాచు
విజయము చేకొనె విష్ణుదేవుఁడు.

॥విజ॥ 183

అలిత

నీదాఁకా వలెనా నిచ్చలు నారాయణా
ఆది నీదాసుఁడే చాలు నందరి రక్షించును.

॥పల్లవి॥

నీపాదమూలమున నిలిచిన జలమును
మోపు గా మోచె రుద్రుఁడు ముందు ముందే
కాపాడు నీనామమునఁ గలిగినమహిమచే
పైపై మునులు యిహాపరములు గనిరి.

॥నీదా॥

పండేటి పాలవెల్లి నీప్రసాదమునఁ గాదె
దండిగా దేవతలెల్ల ధన్యు లైరి
అండనే నీసాకారమాతుమఁ దలఁచి కాదె
నిండినయోగీంద్రులు నిత్యముక్తు లైరి.

॥నీదా॥

చేరి నీవిహారమైన శ్రీవెంకటాద్రి గాదె
 కోరి నదులు వరాలు కొల్లగొనిరి
 ఆరితి దాళ్లపాక అన్నమయ్య ఘనుఁ డాయ
 వారివారమై నేను వహిం నెక్కితిమి.

॥నీదా॥ 184

శుద్ధవసంతం

దీనుఁడ నేను దేవుఁడవు నీవు
 నీనిజమహిమే నెరపుట గాకా.

॥పల్లవి॥

మతి జనన మెఱుంగ మరణం బెఱుంగను
 యితవుగ నిను నిక నెరిగేనా
 క్షీతి బుట్టించిన శ్రీసతివి నీవే
 తతి నాపై దయ దలఁతువు గాకా.

॥దీను॥

తలఁచఁ బాపమని తలఁచఁ బుణ్యమని
 తలఁపున యిక నిను దలఁచేనా
 అలరిన నాలో యంతర్యామివి
 కలుష మెడయ నను గాతువు గాకా.

॥దీను॥

తడవ నాహేయము తడవ నామలినము
 తడయక నీమేలు దడవేనా
 విడువలేని శ్రీవెంకటనిభుండవు
 కడదాకా నికఁ గాతువు గాకా.

॥దీను॥ 185

మాళవి

నారాయణాచ్యుతానంత సన్నోకచోట
 గోరి వెడకనేల వీరివల్లఁ గంటి బో.

॥పల్లవి॥

సాలసి నీరూపము శ్రుతులలోఁ జెప్పఁ గాని
బలిమి నాచార్యుడై తేఁ బ్రత్యక్షము
పలికి నీతీర్థము భావనలందే కాని
అల నీదాసులతీర్థ మరచేత నిదివో.

॥నారా॥

నీయానతు లెన్నఁడు నేము దెలియము గాని
నూయాచార్యునిమాట మంత్రరాజము
కాయములో నీవుండేది కడు మఱిగలు గాని
యీయెడ నీపరికర మిన్నిటా నున్నది వో.

॥నారా॥

అరిది నీవదన మొక్కరావతారానఁ గాని
గురుపరంపరనై తేఁ గోట్లాయఁ బో
హరి నిన్ను శ్రీమొకటాద్రినే చూచితిఁ గాని
పరమున నిహమునఁ బంచి చూపె నతఁడు.

॥నారా॥ 186

283వ తేకు

దేసాశం

నేరుపు నతఁడే నేరమి నతఁడే
భారమెల్ల నాతఁడే పని లేదు మాకు.

॥వల్లవి॥

దేవుడట యంతరాత్మ దేహమంచి చూచితేను
పోవుల కర్మాలు నేయఁ బుట్టిన దట
జీవుడేటివాఁడిందు శ్రీపతి యానాజ్ఞ గాక
భావించఁ బాపపుణ్యాలు పనిలేదు మాకు.

॥నేరు॥

హరి లోకా లేలు నట అతనిమాయకులోనై
నరుల జీవనములు నడచీ నట
మెరవులు మాకేల విష్ణుడే యింతాఁ గాక
పరచు విచారాలు పని లేదు మాకు.

॥నేరు॥

వేడుక నాలుకను శ్రీవెంకటేశునామమట
పాడితో నాతనికి నే బంట నట
తోడునీడ యాశండ్డే తోవ చూప నాశండ్డే
పాడయిన కోరికలు పని లేదు మాకు.

॥నేరు॥ 187

శంకరాభరణం

మునుల తపము నదె మూలభూతి యదె
వనజాక్షుండె గతి వలసినను.

॥పల్లవి॥

సరహరినామము నాలుక నుండంగ
పరమొకరి నడుగఁ బని యేల
చిరపుణ్యమునదె జీవరక్ష యదె
సరుగఁ గాచు నొకసారె నడిగినా.

॥మును॥

మనసులోననే మాధవుఁ డుండంగ
ఘనకొని యొకచో వెదకఁగ నేటికి
కొనకుఁ గొన యదే కోరెడిదియే
తనుఁ దా రక్షించుఁ దలఁచినను.

॥మును॥

శ్రీవెంకటపతి చేరువ నుండంగ
భావకర్మముల భ్రమయఁగ నేటికి
దేవుఁడు సతఁడే తెరువూనదియే
కావలెనంటే గావక పోడు.

॥మును॥ 188

వరాళి

విత్తోకటి పెట్టితేను వేరొకటి మొలచునా
యెత్తిన శ్రీహరి సేవే యీడేర్చవయ్యా.

॥పల్లవి॥

పాపపుణ్యదేహికి బంధములే సహజము
యేపునఁ గాదని తోయ నెట్లు వచ్చును
పూపవంటి మనసుకు భోగములే సహజము
తేపగా విరతి యెందుఁ దెచ్చుకొనేమయ్యా

॥విత్తో॥

మాయల జన్మమునకు మమతలే సహజము
యేయెడఁ జొరక మాన నెట్లు వచ్చును
కాయవంటి గుణానకు కర్మమే సహజము
చాయల నేమెటువలె శాంతిఁ బొందేమయ్యా

॥విత్తో॥

తప్పని జ్ఞానమునకు దైవమే సహజము
యేప్పుడు స్వతంత్రుఁడుగా నెట్లు వచ్చును
నెప్పున శ్రీవేంకటేశ నీమహిమే యింతాను
చెప్పఁ జూపఁ జోటు లేదు చేరి వుండేమయ్యా.

॥విత్తో॥ 189

మాళవిగౌళ

ధరలో నాజన్మమే తనువు నదియె
యిరవై నీదాసుఁ డై తే హీనుఁడై నా ఘనుఁడే.

॥పల్లవి॥

అల రావణునితమ్ముఁ డసురనరభోజనఁ
డలరి తొల్లెగా నీవాఁడై సమీచను
కులజుఁడు పుణ్యుఁడు గుణనిధి యిందరును
దలఁప యోగ్యుఁడు నట దాస్యమహి మెట్టిదో.

॥ధర॥

జాతిబోయ పాతకుఁడు సత్యతపుఁ డట తొల్లి
నీతి సరణి యనేటి నీదాసుఁ జేరి
ఆతల బ్రహ్మఋషాయ నష్టాక్షరమంత్రాన
చేతల నీదాసుల సేవాఫల మెట్టిదో.

॥ధర॥

నానాజంతువులందు నవభక్తి గలిగితే
 హీనాధిక్యము లేక యేచి కాతువు
 శ్రీనాథ కాచితివి శ్రీవేంకటేశ మమ్ము
 నేను ధన్యుడ నైతి నీమహిమ యెట్టిదో.

॥ధర॥ 190

శంకరాభరణం

తెలిసినవారికి దేవుఁ డితఁడే
 వలవని దుష్టుల వాదము లేలా.

॥పల్లవి॥

పురుషులలోపలఁ బురుషోత్తముఁడు
 నరులలోన నరనారాయణుఁడు
 పరదైవములకుఁ బరమేశ్వరుఁడు
 వరుస మాధులకెవ్వరో యితఁడు.

॥తెలి॥

పలుబ్రహ్మలకును పరబ్రహ్మము
 మలయు నీశులకు మహేశుఁ డితఁడు
 యిల నాత్మలలో నిటు పరమాత్ముఁడు
 ఖలులకెల్లుండునో కానము యితఁడు.

॥తెలి॥

వేదంబులలో వేదాంతవేద్యుఁడు
 సోదించ కరిఁ గాచుచో నాదిమూలము
 యీదెస శ్రీవేంకటేశుఁ డిందరికి
 గాదిలి మతులను గైకొనఁ డితఁడు.

॥తెలి॥ 191

లలిత

సంసారికిఁ గల సహజ మిది మతిఁ
 గంసారి మనకుఁ గల్గఁ డటు గాన,

॥పల్లవి॥

చేతులు చాచుచు సేయఁగఁ దొడఁగిన
ఘాతల నిన్నిఁ గర్మములే
వాతులు మోవఁగ వలెనని వెదకిన
ఘాతల నిన్నియు భోగములే.

॥సంసార॥

వొగి లంపటముల కోపిక గలిగిన
జగమింతాఁ బో సంపదలు
జిగిఁ జిత్తములోఁ జింతించి చూచిన
సగుణం బింతా సంతోషములు.

॥సంసార॥

యేచిన శ్రీశంకటేశ్వరుఁ గొలిచిన
చూచిన వెల్లా సులభములే
తాచి యీతనికె దాసుల మయితిమి
కాచె నతఁడు మము గడమలు లేవు.

॥సంసార॥ 192

234-వ తేకు.

శ్రీరాగం

కొలిచినవారిపాలి కొల్లలివివో
యిల నిట్టి దైవమవు యింక వేరే కలరా.

॥పల్లవి॥

యెట్టెన సభయహస్త మెత్తుక కాచుకున్నాడ
వట్టెదాసులఁ గాచే నంటా నీవు
తొట్టిన పాపాలు పో దోలు నీనామమంత్రాలు
జట్టిగా లోకాల వెదచల్లినాడవు.

॥కొలి॥

తలచినవారికెల్లా ధనధాన్యా లిత్తు నంటా
వొలసి శ్రీసతి మోచుకున్నాడవు
యిలఁ బాపసులఁగా నిందరి జేసే నంటా
నెలమిఁ బాదతీర్థ మేరు చేసినాడవు.

॥కొలి॥

పుట్టించ జీవులను భువనములోల
గట్టిగ బ్రహ్మను నాభిఁ గన్నాడవు
ఱట్టుగఁ బాలుపడి చుట్టి రక్షకత్వానికే
యిట్టై శ్రీవెంకటాద్రి యెక్కినాడవు.

॥కాలి॥ 193

భైరవి

కాను న్యతంత్రుడ ననఁ గా దని తలఁగ లేను
నేను నీ కింకరుడ నీ రచనలే.

॥పల్లవి॥

యెంతైనాఁ దీర దిదే యెందు చూచినపనులు
అంతటాను నీమాయ అలయించఁగా
దొంతులగుఁ గర్మములు తోడనే తిరిగిని
సంతకూటపుబ్రతుకు సటలఁబెట్టిని.

॥కాను॥

మానవింద్రియము లివి మతిలోనఁ బెరరేచు
నానాగమ(తు?)ల బ్రకృతి నటియించఁగా
పూని పురాకృతములు పోసిక తిరిగిని
సానఁ బట్టినవయసు సటలఁ బెట్టిని.

॥కాను॥

తరవులనే పెట్టిని తతిలేని యాన లివి
నిరతంపు జన్మములు నిడు నాగఁగా
వరుస శ్రీవెంకటేశ్వర నీవు న న్నేలి
కరుణించఁగా భక్తి ఘనత మీనీని.

॥కాను॥ 194

భూపాలం

ఏమి నిద్దిరించేవు యెందఁకాను
కామించి బ్రహ్మదులెల్లఁ గాచుకున్నా రిదివో,

॥పల్లవి॥

పులుఁగాలుఁ బచ్చళ్ళు బోసమువెట్టినదిదే
వెలయు ధనుర్మాసవేళయు నిదే
బలసి సంక్షేపముపరులు పాడేరిదే
జలజాక్షుఁడ లేచి జలక మాడవయ్యా.

॥పమి॥

శోడనే గ్రంథాక్షరాలు ధూపదీపాలివిగో
కూడిన విప్రుల వేదఘోషణలివే
వాడు దేరఁ బూజించవలెఁ గమ్మఁబువ్వులివె
వీడమిదె కొలువుకు విచ్చేయవయ్యా.

॥పమి॥

చదివేరు నైష్ఠవులు సారఁ దిరువాముడిదె
కదిసి శ్రీసతి ముందే కాచుకున్నది
అదనాయ శ్రీమెకటాధిప మాచరపిదే
యెనుట నిన్నటి మాపే యియ్యకొంటివయ్యా.

॥పమి॥ 195

శుద్ధవసంతం

చేరి యశోదకు శిశువితఁడు
ధాన్యుని బ్రహ్మకు దండ్రీయు నితఁడు.

॥పల్లవి॥

సాలసి చూచినను సూర్యచంద్రులను
లలి వెదచల్లెడు లక్షణుఁడు
నిలిచిన నిలువున నిఖిలదేవతల
కలిగించు సురల గనివో యితఁడు.

॥చేరి॥

మాటలాడినను మరి యజాండములు
కోటులు వొడమెటి గుణరాశి
నీటగు నూర్పుల నిఖిలవేదములు
చాటువనూరెటి సముద్ర మితఁడు.

॥చేరి॥

నుంగిట బొలసిన మోహన మాతృలఁ

బొంగించే ఘనపురుషుఁడు

సంగతి మావంటి శరణాగతులకు

సంగము శ్రీ వెంటటాధిపుఁ డితఁడు.

॥చే॥ 196

సాశంగం

జీవన్ముక్తులము శ్రీపతిదాసులము

భావించవో మమ్మును ప్రపంచపు మాయా.

॥పల్లవి॥

యివల దానధర్మము లేమిఁ జేయుట లేదు

తెలిసిన పాతకాలు దై నను విహించుకొనె

భువలోన నా కింక బుట్టఁ బనిలేదు లేదు

భవరోగివై ద్యుఁడు శ్రీపతి గలఁడు గాన.

॥జీవ॥

యెలమి స్వర్గాదిలోకా లేమి గోరుట లేదు

కల వై కుంతము హరి కాలమునాడే యిచ్చె

తొలుత నాకుఁ జావులతోడి నడ్డ వద్దు వద్దు

బలువైన యచ్యుతుసి బట్లము గాన.

॥జీవ॥

పూపసుఖమూ నొల్లము పొంచి దుఃఖమూ నొల్లము

చేపట్టి బ్రహ్మసంపదము శ్రీ వెంకటేశుఁ డిచ్చెను

మాపయు నాడిటికిఁగా తోదోపు మా కింక వద్దు

కాపమృతమధుఁడు గలఁ డిట్టేకాన.

॥జీవ॥ 197

పాడి

కావులము నేము కర్తవు నీవు

చావు దండె మము నిట్టే దయఁ జూడవయ్యా.

॥పల్లవి॥

నెట్టన నైదుగురికి నేము డాగు వెట్టేము
చుట్టి చుట్టి వీహఁబట్టు చూసి వున్నది
అట్టై కర్మము లకు సరిగోరు వెట్టేము
నట్టుకొట్టి (ట్టే ?) జన్మకు సరకము లేలయ్యా.

॥కాపు॥

మించిన యాసల కిదే మేర ల్లాఁ బెట్టేము
పొంచి మమతలలోఁ గాఁపురి మన్నారం
హచ్చేంద్రియములకే పైరులు నేసితిమి
అగచెలఁ బ్రాణులకేక నానాజ్ఞ లేలయ్యా.

॥కాపు॥

కూడిమి విషయగుల కొట్నాలు దంచేము
చేరి నీవు చెప్పినట్టే నేనేము
యీహా శ్రీవేంకటేశ యిటు నీకే దాసులము
ఆరూఢిగా మన్నించితి వంటే చాలు నొనయ్యా. ॥కాపు॥ 198

285వ తేకు.

మలహరి

నకలముఁ జదివిన శాస్త్రము తెఱిగిన
శుకధ్రువాదు లిటు చూపినది.

॥వల్లవి॥

భవభవములకును ప్రకృతులు వేరే
భుని నామరూపములు వేరే
యివల నీదాస్యం బెప్పుడు నొకటే
కవిసిన నీమాయఁ గడచినది.

॥నక॥

మతము మతమునకు మార్గము వేరే
అతి సంశయములు అవి వేరే
గతి నీశరణము గలిగినవొకటే
యితవగు మోక్షంబిచ్చేది.

॥నక॥

జాతిజాతి యాచారము వేరే
 ఆతల మోక్షంబది యొకటే
 శ్రీతరుణీశ్వర శ్రీవెంకటేశ్వర
 చేత మాగురుఁడు చెప్పినది.

॥సక॥ 199

ముఖారి

తొల్లిటివారికంటె దొడ్డ నేను పాతకాన
 బల్లిదుఁడవగుటకుఁ బ్రతాపమిదివో.

॥వల్లవి॥

నరహరి యచ్యుతి వో నారాయణా
 గురుఁడు నిన్నుఁ గొంపించె(?)గోరి నే వింటి
 గరిమ నొక్క తప్పున కాకికీ బరమిచ్చితి
 సిరులఁ బెక్కు తప్పులు నేసితి నేమిచ్చేవే.

॥తొల్లి॥

మందరధరుఁడ వో మధుసూదనా
 అందరు ని న్నొకమాట ఆడఁగా వింటి
 నిందకొకటి బొంకితే నీవు ధర్మజుఁ గూడితి
 వంది పెక్కు బొంకుల నాయందుఁ గూటమెంతో.

॥తొల్లి॥

శ్రీవెంకటేశ్వర శ్రీసతిమనోహర
 సేవ నీదాసులే నిన్ను చేతఁ జూపేరు
 మోవి నొక్కశునకము మొర యాలించితివట
 వేవేలు జన్మా లెత్తి యీవిధమెట్లానించేవో.

॥తొల్లి॥ 200

వరాళి

ఇదే చాలదా మమ్ము నీడేర్చును
 అదన నెవ్వఁడెరుగు నటమీది పనులు.

॥పల్లవి॥

యిట్టై పంచసంస్కారా లెచ్చోట నుండినాను
పట్టెనవారే మాకుఁ బ్రమాణము
మట్టుగ నీరూపనామము లెందు నుండినాను
కట్టఁగడవారై న ఘనపుణ్యులు.

॥ఇదె॥

పలుక వైష్ణవవేషభాషలెందు నుండినాను
నలనుగ మాకు సహవాసయోగ్యులే
తలకొన్న దాసానుదాస్యమెందు నుండినాను
అల కర్మదూరులై న సంతరంగులు.

॥ఇదె॥

యెక్కువ సంకీర్తన మెచ్చోట నుండినాను
అక్కడ పరమపద మది భాగ్యము
చక్కఁగ వేదశాస్త్ర సమ్మతము నిదియే
వక్కన శ్రీవెంకటేశుపరమార్థము నిదే.

॥ఇదె॥ 201

రామక్రియ

అన్నిటిమూలం బతఁడు
వెన్నునికంటెను వేల్పులు లేరు.

॥పల్లవి॥

పంచభూతముల ప్రపంచమూలము
మంచినబ్రహ్మకు మూలము
పొందిన జీవుల పుట్టుగు మూలము
యెంచఁగ దైవము యితఁడే కాఁడా.

॥అన్ని॥

వెనుకొని పొగడెటి వేదాలమూలము
మునుల తపములకు మూలము
ఘనయజ్ఞాదుల కర్మపుమూలము
యెనలేని దైవమితఁడే కాఁడా,

॥అన్ని॥

అగపడి సురలకు నమృతమూలము
ముగురు మూర్తులకు మూలము
నగు శ్రీవెంకటాధుడే మూలము
యెగువలోకపతి యితడే కాఁడా.

॥అన్ని॥ 202

లలిత

అవధారు రఘుపతి యందరిని జత్తగించు
యివల నిండఁ గొలు విదె నదె సముఖా.

॥పల్లవి॥

రామ రాఘవ రామభద్ర రామచంద్ర
శ్రీమదయోధ్యాపతి సేతాపతి
ప్రేమ నారదుఁడు వాడీఁ బెక్కు రంభాదులాడేరు
మోమెత్తి కపులెల్లా మొక్కేరదివో.

॥అవ॥

యినవంశకులజాత యిట్వొకుతిలకా
ఘనదశరథుల కాశికప్రియ
మునులు దీవించేరు ముందట భరతుడదె
వెనక లక్ష్మణుఁడు సేవించి వింజామర.

॥అవ॥

కందువ గౌసల్యాగర్భరత్నాకర
చెందిన శ్రీవెంకటాద్రి శ్రీనివాసా
సందడిఁ గుశలప్రలు చదివేరు వొకవంక
చెంది సీరాజసము చెప్పరాదు రామా.

॥అవ॥ 203

దేనాళం

అక్కటా రావణుబ్రహ్మహత్య నీకు నేడది
పుక్కిటిపురాణలింగపూజ నీకు నేడది.

॥పల్లవి॥

గురుహత్య బ్రహ్మహత్యఁ గూడి ద్రోణాచార్యవంక
హరి నీకృష్ణ నర్జును కవి లేవాయ
యెరువుగాఁ గల్లలాడి యేచిన ధర్మజనకు
పరగ నీయనుమతిఁ బాపము లేదాయను.

॥అక్క॥

అదిహో రుద్రుని బ్రహ్మహత్య వాయఁ గాసి యిచ్చి
పొదలిన నీ వతనిఁ బూజింతువా
అదనఁ బార్వతిదేవి కాతఁడే నీనుంఁత్రమిచ్చె
వదరుమాటల మాయావచనాలేమిటికి.

॥అక్క॥

తగిలిన నీనామమే తారకబ్రహ్మమై
జగమువారి పాపాలు సంతతముఁ బాపఁగాను
మిగుల శ్రీవెంకటేశ మీకు నేడ పాతకాలు
నగుఁబాటులింతే కాక నానాదేశముల.

॥అక్క॥ 204

286-వ తేకు.

సామంతం

నారాయణుడ నీ నామము మంత్రించి వేసి
పారేటి యీ జంతువుల భ్రమ విడిపించవే.

॥పల్లవి॥

మదనభూతము సోఁకి మగువలుఁ బురుషులు
అదన విరిదలై యంగమొలలై
పెదవి నెత్తురు వీర్చి పెనుగోళ్ళఁ జించుకొంటా
కొదలు కుత్తికలనుఁ గూసేరు జీవులు.

॥నారా॥

పంచభూతములు సోఁకి భ్రమసి యజ్ఞానులై
పొంచి హేయములు మన్నుఁ బూసుకొంటాను
అంచెల వీడెపురసమందు నిందు గురియుచు
యెంచి ధనముపిశాచాలిఁ జ్ఞురి జీవులు.

॥నారా॥

తమిలోడ మాయాభూతము సోఁకి బహుజాతి
యెముకలుఁ దోలు నరాలిరవుచేసి
నెమకి శ్రీవెంకటేశ నిన్నుఁ జేరకెక్కడైన
తముఁ దా మెరఁగరింతటాఁ జూడు జీవులు.

॥నారా॥ 205

వసంతం

నీ శరణమె గతి నే నితరమెరఁగ

పాశబంధముల పనులేలయ్యా.

॥పల్లవి॥

పూచిన తొలుకర్మంబులు భోగించక పోవు

చాచుకున్న యీ శరీరగుణములు చాలు నన్నుఁ బోవు

రేచిన జననమరణములు రెంటికిఁ దీసిని

మోచి వచ్చితే విజ్ఞాన మెరఁగఁగ) మొదలికిఁ గొనకును మెడయేదయ్యా॥

కోరిన నా కోరికలు కొనసాగక పోవు

బారిబడుచు కాలము దా బడి దగులక పోదు

మేరతో పంచేంద్రియములు మెడ చుట్టక పోవు

యేరీతుల సంసారము గెలువఁగ నెదురుబడిని బలిమి(ని)క నేదయ్యా ॥నీ శ॥

మనసును వాకునుఁ జేతయు మాను మన్నుఁ బోవు

తనువులొన నా యంతర్యామివి తలఁచక యింకఁ బోదు

ఘనుడవు శ్రీవెంకటపతి నన్ను గావక యింకఁ బోదు

కని కానని యజ్ఞానజంతువను కడమ లెంచ నింకఁ గొల దేదయ్యా. ॥నీ శ॥

ముఖారి

కడవ రాదు హరి ఘనమాయ తెగి

విధువఁగ రాదు వేసర రాదు,

॥పల్ల వి

చూపుల యెదిటికి సోద్యం బై నది
పాపపుణ్యముల ప్రపంచము
తీపులు పుట్టించు దినదినరుచులై
పూపల సంసారభోగములు.

॥కడ॥

మనసులోపలికి మర్మంబై నది
జననమరణముల శరీరము
వెనవెనకఁ దిరుగు వెడ లంపటమై
కనకపుటాసల కర్మములు.

॥కడ॥

తగు మోక్షమునకుఁ దాప యైన దిదె
నగి హరిఁ దలఁచిన నాలు కిది
వెగటు దీరె శ్రీవెంకటపతియై
యగపడె నిపుడు పురాకృతము.

॥కడ॥ 207

రామక్రియ

పంచేంద్రియములాల పంచభూతములాల
అంచెలఁ దొమ్మి సేయకురో మీరు.

॥ పల్లవి॥

కొందరికి మంచివాఁడ కొందరికిఁ గానివాఁడ
నిందకుఁ గీర్తికిఁ బొత్తు నే నొకఁడనే
అంది నిద్దిరించువాఁడ నటు మేలుకొనువాఁడ
బొందితో నెఱుక మఱిపులకు నొక్కఁడనే.

॥పంచేం॥

దై వము నిర్మించినది ధరణిఁ బొడమినది
యీవలావలికిఁ బొత్తు యీ దేహాహే
వేవేలు పుణ్యములకు వెలయుఁ బాపములకు
యీవల రెంటికి గురి యిదివో నా మనసు.

॥పంచేం॥

తుంచి సగమటు వోపు తోడనే సగము వచ్చు
 పంచి లోనికి వెలికిఁ బ్రాణమొక్కటే
 కొంచక శ్రీవెంకటేశుఁ గొలిచి నే శరణంటి
 మంచివాయఁ బను లెల్లా మమ్ముఁ గాచె నితఁడు. ||పంచే|| 208

భైరవి

అట మీఁద శరణంటి నన్నిటా మాన్యము నాకు
 యెఱు సేసినా జెల్లె నిక నేల మాటలు. ||పల్లవి||

ఏది పుణ్యమో నాకు నేది పాపమో కాని
 శ్రీదేవుడవు నీవే సేయించేవు
 నేద దేర నామీఁదఁ జిత్రగుప్తుఁ డేల వా (వ్రా?) నీ
 మేదిని స్వతంత్ర మేది మెరయనిబంటును. ||అట||

పుట్టినట్టి తెరువేదో పోయేటి జాడ యేదో
 పుట్టించితి నీవే పురుషోత్తమ
 వెట్టి ససారబంధాలు వెంట వెంట నేల వచ్చీ
 యిట్టె యెవ్వగివాఁడ నిందులోన నేను. ||అట||

చిత్త మెటువంటిదో జీవుఁ డెటువంటివాఁడో
 హత్తిన శ్రీవెంకటేశ అంతరాత్మవు
 యెత్తిన మదము నిన్ను నేల కాన నియ్య దాయ
 నిత్తెము తొల్లీ నేను నీవాఁడఁ గాన. ||అట|| 209

పాడి

పౌమిత్రిసహోదర దశరథరామా
 చేముంచి గుత్తిలో వెలసిన రఘురామా. ||పల్లవి||

చెలిమి సుగ్రీవుతోడఁజేసిన రామ తొల్లి
శిలను బడఁతిఁ గావించిన రామా
చెలరేఁగిన వానరసేనల రామా
శిలుగు మాయామృగముఁ జించిన రామా.

॥సామి॥

తరణివంశ తాటకాంతక రామా
నరనాథ కౌసల్యానందన రామా
సిరులఁ బెండ్లాడిన సీతారామా
గరిమతో సేతువుగట్టిన రామా.

॥సామి॥

రావణాది దనుజహరణ రామా
కావించి విభీషణునిఁ గాచిన రామా
దీవెనలయోధ్యలోఁ జెందిన రామా
శ్రీమొకటాద్రిమీఁది శ్రీరామా.

॥సామి॥ 210

287.వ తేకు.

సాశంగనాట

అదివో నీప్రతాపము హనుమంతా
యెదురు లేదు నీకు నెక్కడా హనుమంతా.

॥పల్లవి॥

యెత్తిన నీ కుడిహస్త మిల నసురలు చూచి
హత్తిరి పాతాళము హనుమంతా
చిత్తగించి నీ యెడమచేతిపిడికిటికి
తత్తరించి చిక్కిరదె దైత్యులు హనుమంతా.

॥అది॥

నలియఁ దొక్కిన నీవున్నతపుఁ బాదముకింద
నలమటించేరరులు హనుమంతా
చలపట్టి నీవు జంగ చాచిన పాదహతిని
బలుదానవులు భంగపడిరి హనుమంతా.

॥అది॥

వడి నీవు మీఁదికి వాలమల్లార్చిన
అడఁగిరి రాక్షసులు హనుమంతా
బడినే శ్రీవేంకటేశుపంపున నీవు గెల్వఁగ
బెడిదమై పొగడేరు పెద్దహనుమంతా.

॥అది॥ 211

మాళవి

దిక్కు లెల్లా సాధించి దేవదుందుభులు మ్రోయ
నెక్కడ చూచినఁ దానే యేగీ నేవించరో.

॥పల్లవి॥

అదివో శ్రీహరితేరు అదె గరుడధ్వజము
కదలేటి ఘనతురంగములవిగో
పొదలుఁ బూడండలవే పూచి వాఁగే ఘంటలవే
యెదుటఁ దిరువీధుల నేగీ నేవించరో.

॥దిక్కు॥

వారె అచ్చరలేమలు వారె మునులు ఋషులు
వారక కొలిచే దేవతలు వారే
వీరే యనంతగరుడవిష్వక్సేనాదులు
యీరీతిఁ బ్రతాపాన నేగీ నేవించరో.

॥దిక్కు॥

వీడె శ్రీవేంకటేశుఁడు వీడలమేల్మంగపతి
వీడె శంఖచక్రదుల వెలసినాఁడు
పోడిమి వరములిచ్చి బాసఁగ దాసులకెల్లా
యేడేఁడు దప్పకుండాను యేగి నేవించరో.

॥దిక్కు॥ 212

బాళి

ఆనందనిలయ ప్రహ్లాదవరదా
భానుశశినేత్ర జయ ప్రహ్లాదవరదా.

॥పల్లవి॥

శరమపురుష నిత్య ప్రహ్లాదవరదా
హరి యచ్యుతానంత ప్రహ్లాదవరదా
పరిపూర్ణ గోవింద ప్రహ్లాదవరదా
భరితకల్యాణగుణ ప్రహ్లాదవరదా.

॥అనం॥

భవరోగసంహరణ ప్రహ్లాదవరదా
అవిరళకేశవ ప్రహ్లాదవరదా
పవమాననుతకీర్తి ప్రహ్లాదవరదా
భవపితామహవంద్య ప్రహ్లాదవరదా.

॥అనం॥

బలయుక్తనరసింహ ప్రహ్లాదవరదా
లలిత శ్రీవేంకటాద్రి ప్రహ్లాదవరదా
ఫలితకరుణారస ప్రహ్లాదవరదా
బలివంశకారణప్రహ్లాదవరదా.

॥అనం॥ 213

రామక్రియ

పంతగాఁడు మిక్కిలి బంటనమునను
అంతటాఁ గలశాపుర హనుమంతరాయఁడు.

॥పల్లవి॥

నీరథి చంగన దాఁటి నెట్టన లంక చొచ్చి
శ్రీరామునుంగరసు నీతకిచ్చి
వేర మీరి యత్తుఁ గొట్టి మేటి వనము వెఱికె
ఆరయఁ గలశాపుర హనుమంతరాయఁడు.

॥పంత॥

ఘాతతో లంక గాలించి గక్కన లంకిణిఁ జంపి
యీతలికి మగుడఁ దా నేతెంచి
సీతాశిరోమణి శ్రీరామునకునిచ్చె
ఆతఁడే కలశాపుర హనుమంతరాయఁడు.

॥పంత॥

అల రావణుని గెల్చి అయోధ్యాపురికి వచ్చి
బలురాముని సీతతోఁ బట్టము గట్టి
నిలిచె శ్రీవేంకటాద్రినిలయుని యెదుటను
అలరెఁ గలశాపుర హనుమంతరాయఁడు.

॥పంతు॥ 214

ముఖారి

అవధారు సకలలోకై కనాథ
సువర్ణరూపమైన సుగ్రీవనారసింహఁ.

॥పల్లవి॥

అరుదుగ మీరు సింహాసనముపై నుండఁగ
యిరుగడ నేవించేరు యింద్రాదులు
పరగ నెట్టనెదుట ప్రహ్లాదుడున్నవాఁడు
సారిదినే చిత్తగించు సుగ్రీవనారసింహఁ.

॥అవ॥

చాపలపు హిరణ్యుని సమయించివున్న మీకు
చేపట్టి మొక్కేరు వశిష్ఠాదులు
యేపొద్దు మీతోడమీఁద నిందిర గాచుకున్నది
చూపులఁ గరుణ నించు సుగ్రీవనారసింహఁ.

॥అవ॥

సలలితముగ నీవు జగములు రక్షించఁగా
వలనుగఁ బొగడేరు వ్యాసాదులు
యెలమి శ్రీవేంకటేశ యిందు నందు నెలకొని
సులభమూర్తివై తివి సుగ్రీవనారసింహఁ.

॥అవ॥ 215

శ్రీరాగం

శరణు శరణు రామచంద్ర నరేంద్రా
సరి మమ్ముఁ గావు రామచంద్ర నరేంద్రా.

॥పల్లవి॥

ఘనదశరథునకుఁ గౌసల్యాదేవికిని
జననమందిన రామచంద్ర నరేంద్రా
కనలి తాటకిఁ జంపి కౌశికుజన్నము గాచి
చనవులిచ్చిన రామచంద్ర నరేంద్రా.

॥శర॥

అరిది సీతఁ బెండ్లాడి అభయమందరికిచ్చి
శరధి గట్టిన రామచంద్ర నరేంద్రా
అరసి రావణు జంషి అయోధ్యానగర(రి?)మేలి
సరవి నేలిన రామచంద్ర నరేంద్రా.

॥శర॥

పన్నుగ నలమేల్మొంగవతి శ్రీవెంకటేశ్వరు
సన్నిధి నిల్చిన రామచంద్ర నరేంద్రా
అన్నిటా లక్ష్మణభరతాంజనేయశత్రుఘ్నుల
సన్నుతి కెక్కిన రామచంద్ర నరేంద్రా.

॥శర॥ 216

288-వ తే ను.

నాట

కంభమున వెడలి ఘననరసింహము
కుంభిని హిరణ్యుఁ గూలిచెను.

॥పల్లవి॥

తొడికి దై త్యుఁ దనతొడ్డపైకిఁ దిగిచి
కడుపు చించి రక్తము చల్లి
జడియక పేగులు జందెంబులుగా
మెడఁ దగిలించుక మెరసే వాడే.

॥కంభ॥

పెదవులు చింపుచు పెరుగోళ్ల నదిమి
వుదుటఁ బునుక గొరికుమియుచును
సదరపు గుండెలు చప్పరింపుచును
మెదడు గండముగ మెత్తీ వాడే.

॥కంభ॥

దేవతలభయము దీర్చి యంకమున
 శ్రీవనితను గృహసేయుచును
 పావనపు టహోబలగిరిదైవము
 శ్రీవెంకటగిరిఁ జెలగి వాడే.

॥కంభ॥ 217

సాశంగనాట

ఆదిమపురుషుఁడు అహోబలమునను,
 వేదాద్రిగుహలో వెలసే వాడే.

॥పల్లవి॥

పుదయించె నదిగో పుక్కుఁగంభమున
 చెదరక శ్రీనరసింహుఁడు
 కదిసి హిరణ్యుని ఖండించి ప్రహ్లాదు
 నెదుట గడ్డపై నిరవై నిలిచె.

॥ఆది॥

పాడచూపె నదిగో భువి దేవతలకు
 చిడుముడి శ్రీనరసింహుఁడు
 అడర నందరికి నభయంబొసగుచు
 నిడుకొనఁ దొడ్డపై నిందిరను.

॥ఆది॥

సేవలు గొనె నదె చెలఁగి సురలచే
 శ్రీవెంకటనరసింహుఁడు
 దైవమై మ మ్మేలి దాసుల రక్షించె
 తావుకొనఁగ నిటు దయతోఁ జూచి.

॥ఆది॥ 218

దేవగాంధారి

ఏమని నుతింతు నేను యిందిరానాయక సీవు
 కామించి కోరినవారి కల్పలతవు.

॥పల్లవి॥

నెట్టనఁ దలఁచేవారి నిండు నిధానమవు
వట్టినవారి చేతిబంగారమవు
చుట్టరిక మెంచేవారి నోటికిఁ దల్లిదండ్రు
ముట్టి కొలిచినవారి ముంజీతమవు.

॥ఏమ॥

సేవ చేసినవారికి చేతిలో మాణికమవు
భావించువారికి పరబ్రహ్మమవు
కావలెనన్నవారికి ఘనమనోరథమవు
వాదిరిఁ బూజించువారి వజ్రపంజరమవు.

॥ఏమ॥

బత్తిసేసినవారికి భవరోగవైద్యుడవు
హత్తి నుతించినవారి యానందమవు
పాత్తుల అలమేల్కొంగబువ్వవు శ్రీవేంకటేశ
యిత్తుల మాపాలిటికి నిహపరదాతవు.

॥ఏమ॥ 219

దేసాశం

సుగలు సంతోషించి రసురల్లెల్లా నడఁగిరి
తొరలి దిక్కుల దేవదుందుభులు మొరసె.

॥పల్లవి॥

కడగి వసుదేవునికాంత దేవకిదేవికి
పుడివోని వేడుకఁ జంద్రోదయవేశ
కొడుకై జన్మించినాఁడు కూరిమి శ్రీకృష్ణుఁడు
నడురేయి నిదే శ్రావణబహుభాష్టమిని.

॥సుర॥

రేపల్లెకమున దాఁటి రేతిరే తెచ్చి తండ్రి
పాపని యశోదవద్దఁ బండఁగ జెట్టి
ఆపాదే మధురలోని కాఁడుఁ బాప దెచ్చుకొన
కోపగించి కంసుని మార్కొన నందనందని.

॥సుర॥

పురుడు వెల్లెను మరి పుణ్యావాజన సేసిరి
 మరిపేన గొల్లెతలు ముద్దాడిరి
 అరిది శ్రీవేంకటేశుఁ డలసేలుమంగవత్తై
 యిరవై కొల్చినవారి నిందరి రక్షించెను.

॥నుర॥ 220

బాళి

దేవదుందుభులతోడ దివ్యులతోడ
 యీవేళ శ్రీహరితేరు యేగి వీధులను.
 గరుడధ్వజముతోడ కనకపు గుఱ్ఱాలతో
 పరపై యప్పదిక్కుల బండికండ్లతో
 నిరతితో పట్టునూలి నిడుపపగ్గాలతోడ
 యిరవై శ్రీపతితేరు యేగి వీధులను.

॥పల్లవి॥

॥దేవ॥

పచ్చల ప్రతిమలతో పగడపు నొగలతో
 హెచ్చిన వైడూర్యపు టిరుసులతో
 కుచ్చుల ముత్యాలతో గుంపుల బైడికుండలతో
 యిచ్చల భూధవుతేరు యేగి వీధులను.

॥దేవ॥

మంచి సీలాలగడ్డతో మణిదర్పణాలతోడ
 పొంచిన సింగారాలతో పూదండలతో
 లంచె శ్రీవేంకటేశుతో నలమేలుమంగతోడ
 మొంచగ దేవుతేరు యేగి వీధులను.

॥దేవ॥ 221

పాడి

సేవించి చేకొన్నవారి చేతి భాగ్యము
 వేవేగ రారో రక్షించి విష్ణుఁ డీడను.

॥పల్లవి॥

గరుడగంభముకాడ కడుఁ బ్రాణాచారులకు
వరము లొసంగిని శ్రీవల్లభుఁడు
తిరమై కోనేటిచేతఁ దీర్థఫలము లెల్ల
పరుషల కొసంగిని పరమాత్ముఁడు.

॥సేవి॥

సేనమొదలారివద్ద చిత్తములో సుజ్ఞానము
నానాగతిఁ బుట్టించిని నారాయణుఁడు
కానుక పైఁడిగాదెలకాఁడఁ దన నిజరూపు
ఆనుక పొడచూపీని అఖలేశుఁడు.

॥సేవి॥

సన్నిధి గర్భగృహాన చనవిచ్చి మాటలాడి
విన్నపాలు విసీ శ్రీవేంకటేశుఁడు
యెన్నికఁ బాదాలవద్ద యిహముఁ బరముఁ జూపి
మన్ననల అలమేలు మంగవిభుఁడు.

॥సేవి॥ 222

289-వ తేకు

సాళంగనాట

చూడరో చూడరో నేఁడు సురలార నరులార
దాడి వోయి దనుజుల దండించి తావచ్చె.

॥పల్లవి॥

వాయువేగమున వచ్చె వనజాక్షునరదము
వేయిసూర్యుల ప్రతాపవిభవముతో
చాయల చక్రవాళిద్రి సముద్రాలు దాటివచ్చె
ఆయిలమై పైఁడిటిక్కేలవే కానవచ్చె.

॥చూడ॥

మునుకొని మనోవేగమున వచ్చె హరితేరు
తనరారు కోటిచంద్రప్రభలతో
మెనుకొని దిక్కులెల్లా విజయము సేసి వచ్చె
కనకాచలముతో గక్కన నరి వచ్చె.

॥చూడ॥

గరుడవేగాన శ్రీవేంకటేశ్వరధము వచ్చె
మరిగిన యలమేలుమంగసిరితో
ధరలోన వీధులేగి తన నెలవుకు వచ్చె
వరగ హరిదాసులపంతములు వచ్చె.

॥చూడ॥ 223

సామంతం

నానాభరణముల సరసింహా
పూనిన ప్రతాపముల సరసింహా.

॥పల్లవి॥

నగవుల నెమ్మోము సరసింహా
పొగరు మించు టూర్పుల సరసింహా
నగముమీఁది ఘనసరసింహా
తగు కాంతుల యందపు సరసింహా.

॥నానా॥

నలినత్ర శ్రీసరసింహా
పొలుపొందు నఖింబుల సరసింహా
నలుదెసల మెఱయు సరసింహా
వెలయు మూఁడుగన్నుల సరసింహా.

॥నానా॥

సమితసురాసుర సరసింహా
కమనియ్యగుణాకర సరసింహా
నమోస్తు తే శుభసరసింహా
కమలాంక శ్రీవేంకటసరసింహా.

॥నానా॥ 224

శంకరాభరణం

సమితదేవం భజే నారసింహం
సుముఖకరుణాక్షణం సులభసరసింహం.

॥పల్లవి॥

విజయనరసింహం వీరనరసింహం
భుజబలపరాక్రమస్ఫుటనృసింహం
రజనిచరవిదళనవిరాజితనృసింహం
సుజనరక్షకమహాశూరనరసింహం.

॥నమి॥

దారుణనృసింహం ప్రతాపనరసింహం
చారుకల్యాణనిశ్చలనృసింహం
ధీరచిత్తావాసదివ్యనరసింహం
సారయోగానందచతురనరసింహం.

॥నమి॥

విమలనరసింహం విక్రమనృసింహం
కమనియ్యగుణగణాకరనృసింహం
అమితసుశ్రీవేంకటాద్రినరసింహం
రమణీయ్యభూషాభిరామనరసింహం

॥నమి॥ 225

వరాళి

దేవుడవు నీవు జీవులు నీబంట్లు
చేవ దేరి నీ సేతే శేఖరమై నిలిచె.

॥పల్లవి॥

చేరి నేరమి నేనేది జీవునికి స్వభావము
నేరిచి రక్షించేది నీస్వభావము
ధారుణిలోపల మరి తప్పులెంచ జోటేది
మేర మీరి నీ మహిమ మిక్కుటమై నిలిచె.

॥దేవు॥

మత్తుడై వుండేదె మనుజుని స్వభావము
నిత్యైపు జ్ఞాన మిచ్చేది నీస్వభావము
వొత్తి గుణావగుణాలు వొరయగఁ జోటేది
సత్తుగా నీకరుణే సత మయి నిలిచె.

॥దేవు॥

చెలగి నీశరణు చొచ్చేదే నాస్వభావము
 నెలవై యేలుకొనేది నీస్వభావము
 మలసి శ్రీవేంకటేశ మనసు సోదించ నేది
 చలిమి బలిమిని నీస్వతంత్రమే నిలిచె.

॥దేవు॥ 226

సాశంగనాట

నీతాననేత్ర రామ శ్రీరామ
 రాతి నాతిఁ జేసిన శ్రీరామ రామ.

॥పల్లవి॥

ఆదిత్యకులమునందు నవతరించిన రామ
 కోదండభంజన రఘుకుల రామ
 ఆదరించి విశ్వామిత్రయాగము గాచిన రామ
 వేదవేదాంతములలో వెలసిన రామ.

॥నీతా॥

బలిమి సుగ్రీవునిపాలి నిధానమ రామ
 యిల మునులకభయ మిచ్చిన రామ
 జలధి నమ్ముమొనను సాధించిన రామ
 అలరు రావణదర్పహరణ రామ.

॥నీతా॥

లాల్పించి విభీషణుని లంక యేలించిన రామ
 చాలి శరణాగతరక్షక రామ
 హేలిమి శ్రీవేంకటాద్రిమీద వెలసిన రామ
 తాలిమితో వెలయు ప్రతాపపు రామ.

॥నీతా॥ 227

దేసాళం

కోనేటిదరులఁ గనుఁగొనరో మూఁడు దేరులు
 నానాదేవతలార నరులార మీఠు,

॥పల్లవి॥

శౌంకిగా ముందర నొక్క తే రెక్క శ్రీకృష్ణుడు
వెంకటేశుఁ డెక్క నదె వే రొక్క తేరు
లొక్కలై శ్రీభూసతులు లలి నొక్క తేరెక్కిరి
కొంకక వీధుల నడగొండలో యనఁగను.

॥కోనే॥

యిరవై శ్రీకృష్ణునిది యిదె వాసరధ్వజము
గరుడధ్వజము శ్రీవెంకటపతిది
కరిలాంఛనధ్వజము కమలకు మేదినికి
అలరి(రిది?) చూపట్టెను బ్రహ్మాండాలవలెను.

॥కోనే॥

చెలఁగి చెఱకువిల్లు చేతఁబట్టె శ్రీకృష్ణుడు
బలు శ్రీవెంకటేశుఁడు పట్టెఁ జక్రము
అలహేలుమంగ భూమి యంబుజాలు చేఁ బట్టిరి
కలసి మెలనేరు బంగారుమేడ లనఁగ.

॥కోనే॥ 228

290-వ తేకు.

నాట

దొరతనముతోడ తొడపై శ్రీసతితోడ
కెరలీఁ బంతములు సుగ్రీవనారసింహము.

॥పల్లవి॥

నిక్కిన కర్ణములతో నిట్టచూపు గుడ్లతో
మిక్కుటమైన పెద్ద మీసాలతోడ
వెక్కనపు నోరితోడ వెలయు బుగ్గలతోడ
క్రిక్కిరిసీ నవ్వుల సుగ్రీవనారసింహము.

॥దొర॥

చల్లు నూరుపులతోడ సంకుఁజక్రములతోడ
మొల్ల మైన సహస్రకరములతోడ
తెల్లని మేనితోడ దిండై నపిరుదుతోడ
కెల్లు రేఁగిఁ గరుణ సుగ్రీవనారసింహము.

॥దొర॥

విరులపాదాలతోడ వెలయు సొమ్ములతోడ
తిరమైన కోటిసూర్యతేజముతోడ
విరులదండలతోడ వేడుక శ్రీవెంకట
గిరిమీఁద వెలసె సుగ్రీవనారసింహము.

॥దొర॥ 229

బాల్కి

వీడిగో నిలుచున్నాఁడు విజనగరములోన
పేడుకొన్న ప్రతాపానఁ బెద్ద హనుమంతుఁడు.

॥పల్లవి॥

యిదె పుట్టుఁగొపీనము హేమకుండలములతో
నుదయించినాఁ డితఁడుర్విమీఁదను
పదరి బాలార్కుని పండనుచుఁ బట్టినాఁడు
వదలక దేవతల వరమందినాఁడు.

॥వీడి॥

నులిచి తా వాలము మిన్నులు మోవఁ జూచినాఁడు
జలధి దాటఁగ జంగ చూచినాఁడు
యిల నసురలమీఁద వలచెయ్యెత్తినవాఁడు
నిలువెల్ల సాహసమై నిండుకొనున్నాఁడు.

॥వీడి॥

పెక్కు పండ్లగొలలు పిడికిలించినవాఁడు
మిక్కిలి లంక సాధించి మించినవాఁడు
యిక్కువతో శ్రీవెంకటేశ్వరు బంపైనవాఁడు
తక్కుక లోకములెల్లా దయఁ గాచేవాఁడు.

॥వీడి॥ 230

సామంతం

అనిశము దలఁచరో అహోబలం
అనంతఫలదం బహోబలం.

॥పల్లవి॥

హరినిజనిలయం బహోబలం
హరవిరించినుత మహోబలం
అరుణమణిశిఖర మహోబలం
అరిదై త్యహరణ మహోబలం.

॥అని॥

అతిశయశుభదః బహోబలం
అతులమనోహర మహోబలం
హతదురితచయం బహోబలం
యతిమతసిద్ధం బహోబలం.

॥అని॥

అగు శ్రీవెంకట మహోబలం
అగమ్య మసురల కహోబలం
అగపడుఁ బుణ్యుల కహోబలం
అగకులరాజం బహోబలం.

॥అని॥ 231

పాడి

శలశౌపురముకాడ గంధపు మాకులనీడ
నలరేపు మేలు మేలు హనుమంతరాయ.

॥పల్లవి॥

సంజీవికొండ దెచ్చి సామిత్రి బ్రతికించితి
భంజించితి వసురుల బలువిడిసి
కంజాప్తకులరాఘవుని మెప్పించితివి
అంజనీతనయ వో హనుమంతరాయ.

॥కల॥

లంక సాధించితివి నీ లావు లెల్లాఁ జూపితివి
కొంకక రాముని సీతఁ గూరించితివి
లంకల సుగ్రీవునికి లలిఁ బ్రధాని వైతివి
అంకలెల్లాఁ నీకుఁ జెల్లె హనుమంతరాయ.

॥కల॥

దిక్కులు గెలిచితివి ధీరతఁ బూజ గొంటివి
మిక్కిలి సతాపాన మెరసితివి
యిక్కువతో శ్రీవెంకటేశ్వరుబంట వైతివి
అక్కజపు మహిమల హనుమంతరాయ.

॥కల॥ 232

రామక్రియ

అఖిలలోకై కవంద్య హనుమంతుఁడా నీత
శిఖామణి రామునికిఁ జేకొని తెచ్చితివి.

॥పల్లవి॥

అంభోధి లంఘించితివి హనుమంతుఁడ
కుంభినీజ దూత వైతి గురుహనుమంతుఁడ
గంభీరప్రతాపమునఁ గడఁగితివి
జంభారిచే వరములు చయ్యన నందితివి.

॥అఖ॥

అంజనీదేవికుమార హనుమంతుఁడ
కంజాస్తఫలహస్త ఘనహనుమంతుఁడ
సంజీవని దెచ్చిన శౌర్యుఁడవు
రంజిత వానరకులరక్షకుఁడవైతివి.

॥అఖ॥

అట లంక సాధించిన హనుమంతుఁడ
చటులసత్వసమేత జయ హనుమంతుఁడ
ఘటన శలమేల్కొంగకాంతు శ్రీవెంకటేశుకుఁ
దటుకన బంటవై ధరణి నిల్చితివి.

॥అఖ॥ 233

గాళ

త్రిజగముల నెరుగు దేవదేవుఁడు

జానిజనకుఁడై న ఆదినారాయణుఁడు.

॥పల్లవి॥

గరుడనిమోఁడ నెక్కి ఘనచక్రము చేఁబట్టి
పరమపదాననుండి పరతెంచి
మురిపేన కరిఁ గాచి మొసలిఁ దుంచినవాఁడు
అరుదైన ప్రతాపపు ఆదినారాయణుఁడు.

||తీర్తి||

కనకాంబరము గట్టి కౌస్తుభము మెడఁ బెట్టి
వెనువెంట శ్రీసతి సేవించుచుండఁగా
పనిపూని కరముతో పాంచజన్యము వట్టి
అనిశముఁ గరుణించి నాదినారాయణుఁడు.

||తీర్తి||

త్రిదశులు నుతియించ దిక్కు లెల్లా నుల్లసిల్ల
ముదమున దాసు లెల్లా మొక్కఁగాను
వదల కెల్లవారికి వరము లిచ్చి వాఁడే
అదే శ్రీవెంకటాచార్యుఁ డాదినారాయణుఁడు.

||తీర్తి|| 234

291-వ తేకు.

దేసాక్షి

ఇది యెరిఁగినవారే యెంచఁగ నీదాసులు
పెదకి తెలుసుకొంటే వేదాంతాల నున్నవి.

||పల్లవి||

పట్టితే నీస్వరూపము బయలు లోపల నిండి
అట్టై సర్వశక్తితో సాకారముతో
యెట్లు దలఁచినాఁ జిత్తాయిత్యమై వున్నాఁడవు
వాట్టి ప్రకృతిపురుషు లొగి నీదేహములు.

||ఇది||

అనంతమైనప్రకృతి అఖలవికాశములై
పనివడి నీమాయామై ప్రపంచమై

వొసరి జడమై యుండ నొకచో దివ్యమై యుండు

నినుపై యిహపరాలు నీయైశ్వర్యములు.

॥ఇది॥

జీవుడగువు జ్ఞానము చింతించగా విభువు

యీచిధము నానాజీవులివె నీయందె

శ్రీవెంకటేశుడ నీవే చేకొన్న చైతన్యమవు

కావింపఁ గర్మ భక్తులే కారణఫలములు.

॥ఇది॥ 235

పాడి

కొలువు విరిసె నిదె గోవిందుడు పొద్దు వోయ

వెలుపట నుక్కళాలు వేగుదాఁకా నుండరో.

॥పల్లవి॥

యీపొద్దుకుఁ బోయి రారో యింద్రాదిదేవతలు

శ్రీపతి పవ్వళించెను శేషునిమీఁద

తీపులఁ బ్రసాద మీరో దేవమునులకు నెల్ల

వైపుగఁ దెల్లవారఁగ వత్తురు గాని.

॥కొలు॥

పాళెలపట్టుకుఁ బోరో బ్రహ్మరుద్రాదులిందరు

పాలనముద్రాన హరి పవ్వళించెను

నేళ గాదు లోనికిట్టె విచ్చేసె హరి ద్వార

పాలకులు వాకిళ్ళఁ బదిలము నుండో.

॥కొలు॥

గీత మొయ్యనే పాడరో కిన్నరకింపురుషులు

యీతల శ్రీవెంకటేశుఁ డెక్కెన్ను మేడ

ఘాత నెడ నెడ నూడిగకాండ్లు నిలువరో

రాతీరెప్పుడై నా మిమ్ము రమ్మనునో యతఁడు.

॥కొలు॥ 236

లలిత

ఇతరుల నడుగము యితడే మా దాత
యితని యీవి వొరులియ్యగఁ గలరా. ॥పల్లవి॥

దేవదేవుఁడాదిమపురుషుఁడు హరి
శ్రీవత్సాంకుఁడు చిన్మయుఁడు
యీవల నావల యిలువేలుపతఁడు
భావజగురుఁడు మా పాలిటివాఁడు. ॥ఇత॥

జగదేకగురుఁడు శాశ్వతుఁ డచ్యుతుఁ
డగజకు వరదుఁడు అనంతుఁడు
తగి మము నేలినదై వము యేలిక
నిగమమూర్తి మా నిజబంధువుఁడు. ॥ఇత॥

కలిదోషహరుఁడు కై వల్యవిభుఁడు
అలరిన శ్రీవెంకటాధిపుఁడు
చలిమి బలిమి మా జననియు జనకుఁడు
అలమి యితఁడు మాయంతర్యామి. ॥ఇత॥ 237

భైరవి

శ్రీహరి నిత్య శేషగిరిశ
మోహనాకార ముకుంద నమో శ్రీహరి. ॥పల్లవి॥

దేనకీసుత దేవ వామన
గోవిందా గోపగోపీనాథా శ్రీహరి
గోవర్ధనధర గోకులపాలక
దేవేశాధిక తే నమోనమో, ॥శ్రీహ॥

సామజాన(వ?)న సారంగ(శార?)పాణి
 వామనా కృష్ణ వాసుదేవా శ్రీహరి
 రామనామ నారాయణ విష్ణో
 దామోధర శ్రీధర నమో నమో.

॥శ్రీహ॥

పురుషోత్తమ పుండరీకాక్ష
 గరుడధ్వజ కరుణానిధి శ్రీహరి
 చిరంతనాచ్యుత శ్రీవేంకటేశ
 నరమృగ తే నమో నమో.

॥శ్రీహ॥ 238

దేవగాంధారి

వేసరితేనే లేదు విచారించితే గద్ద
 మూసిందిదే కీలు ముంచి వివేకులకు.

॥వల్లవి॥

యెవ్వరు మనసులోన నిందిరేళుఁ దలచిన
 అవ్వలఁ బాయక వుండునదియే వై కుంతము
 దవ్వలకు నేగ వద్దు తపము జపము వద్దు
 యివ్వల నిదే కీలు యెరిగినవారికి.

॥వేస॥

నాలుక నెవ్వరై నాను నారాయణుఁ బొగడిన
 చాలి యాతఁ డాడ నుండు జగములూ నుండును
 కాలము నడుగ వద్దు కర్మము నడుగ వద్దు
 పోలింప నిదే కీలు పుణ్యమానసులకు.

వేస॥

శ్రీవేంకటేశ్వరునిఁ జేరి యెవ్వరు నమ్మినా
 కై వసమై యాత డింటఁ గాచుకుండును
 సావధానములు వద్దు శరణంఁటేనే చాలు
 భావింప నిదే కీలు పరమయోగులకు,

॥వేస॥ 239

శంకరాభరణం

దనుజులు గనిరి తత్వ మిది
వనజాత్మునికృప వసించ నేలా.

॥పల్లవి॥

హరి పరమాత్ముఁ డనాదిపురుషుఁడు
సురలకు నరులకు సులభుఁడు
హరిఁగోపముతో నన్యులవరములు
సరిగావెంచగ జగములలోన.

॥దను॥

వేదాంతవిదుఁడు విష్ణుఁడు కృష్ణుఁడు
శ్రీదేవికిఁ బతిశేఖరుఁడు
పోదిఁ బరస్తుతి పుణ్యముకంటే
పాదుగ హరిఁ దిట్టేపాపము వేలు.

॥దను॥

నారాయణుఁ డున్నతుఁ డచ్యుతుఁ డప
కారుఁడు శ్రీవెంకటవిభుఁడు
చేరి యీతఁడే శిష్యుల రక్షించ
పూరదయివములు వొగినితనిసరా.

॥దను॥ 240

292-వ తేకు.

మలహరి

విశ్వ మెల్ల నీ విరాడ్రూపము
శాశ్వతహరి నీ శరణులము.

॥పల్లవి॥

కన్నుల సూర్యుఁడు కమలాప్తుఁడు నీ
పన్నిన మోమున బ్రాహ్మణులు
పున్నతి వై శ్యులు పూరువులందును
యెన్నఁగ శూద్రులు యిదే పాదముల.

॥విశ్వ॥

యింద్రాదిదేవత లీశానబ్రహ్మము

నీంద్రు లంగముల నెనఁగిరదే.

సాంద్రలోకములు జతరంబున నవె

రుద్రతేజ మదె రోమముల.

॥విశ్వ॥

కాలముఁ గర్మముఁ గై వల్యంబును

ఆ లోను వెలియు' నది నీవు

శ్రీలనాధిప శ్రీవెంకటేశ్వర

కోలు ముందు నీవు గొలిచితిమయ్య.

॥విశ్వ॥ 241

దేవగాంధారి

కలదు తిరుమంత్రము కల దిహముఁ బరము

కలిమి గలుగు మాకుఁ గడసే లేదు.

॥పల్లవి॥

కమలాక్ష నీవు మాకుఁ గలిగి యుండఁగ భూమి

నమరలేనిదొకటి నవ్వలలేదు

నెమకి నాలుకమీఁద నీనామము మెలఁగఁగ

తమిఁతో బరుల వేడఁ దాఁ జోటు లేదు.

॥కల॥

శౌరి నీ చక్రము నా భుజముమీఁద నుండఁగాను

యీరసపుఁ బగ లేదు యెదురూ లేదు

చేరువ నీ సేవ నా చేతులపై నుండఁగాను

తీరని కర్మపు వెట్టిదినమూ లేదు.

॥కల॥

అచ్చుత నీపై భక్తి యాతుమలో నుండఁగాను

రచ్చలఁ బుట్టిన యపరాధమూ లేదు

నిచ్చలు శ్రీవెంకటేశ నీశరణాగతుండఁగా

విచ్చినవిడే కాని విచారనే లేదు.

॥కల॥ 242

దేసాక్షి

దేవుఁ డొక్కఁడే మాకు దిక్కుగాని
కావ నెవ్వరును లేరు కతలింతే కాని.

॥పల్లవి॥

పచ్చి వొల్లు మోచితిమి పాపమెల్లాఁ జేసితిమి
హెచ్చిన మీఁదటిసుద్దులేటివో కాని
రచ్చలఁ బడ మా గుట్టు రమణులచేత బెట్టు
అచ్చమై యిందుకుఁ బరిహర మేదో కాని.

॥దేవు॥

గాలిమూటఁ జిక్కితిమి కన్నచోటే తొక్కితిమి
ఆలించి యేమిటివారమయ్యేమో కాని
మైల గొంత నునసూ మణుఁగు గొంతానాయ
తాలిమి నా ఁధి యేమి దలచినో కాని.

॥దేవు॥

మాయలఁ బొరలితిమి మరచితి మింతలోనే
చాయల శ్రీవేంకటేశు శరణంటిమి
రోయఁ జొచ్చె జగమెల్లా రుచి యాయ వై రాగ్య
మాయము నాలోపలి అంతరాత్మే కాని.

॥దేవు॥ 243

వసంతవరాళి

అతని నమ్మ లేరల్పమతులు భువి
నతఁ డాద్యుఁడు పరమాత్ముఁడు.

॥పల్లవి॥

సకలలోకపతి సర్వేశ్వరుఁ డట
వొకఁ డితి దొర మరి పున్నాఁడా
ప్రకటించఁగ శ్రీపతియే దాతట
వెకలి నియ్యఁ గొన వేరే కలరా.

॥అత॥

దివిజవందితుఁడు దిక్కుల హరి యట
యివల మొక్క సురలిఁక వేరీ
కవ సంతర్వామి కరుణాకరుఁ డట
వివిధభంగులను వెదకఁగ నేలా.

॥అత॥

వేదాంగుఁడు శ్రీవెంకటపతి యట
అదిమతములిఁక నరసేదా
యేదెస నెవ్వరి కెప్పుడుఁ గలఁడితఁ
డీ దేవుఁడే మన కిహపర మొసఁగ.

॥అత॥ 244

సాళంగనాట

ఒకరిఁ గానఁగ నొడఁబడదు మనసు
సకలము హరి యని సరిఁ దోచీని.

॥పల్లవి॥

అంతరాత్మ శ్రీహరి యతఁడొకఁడే
జంతువులన్నియు సమములే
బంతులఁ బ్రాతాపాత్రము వెదకిన
అంతట హరిదాస్యమే పో ఘనము.

॥ఒక॥

జగమును నొకటే చైతన్యమొకటే
తగిన పంచభూతములొకటే
సగుతా నెదిరిని నన్నును నెంచిన
మొగి నాపై హరిముద్రలే ఘనము.

॥ఒక॥

కారు స్వతంత్రులు కడపట నొకరును
యీరీతి నొఁగాము లిఁక నేలా
శ్రీరమణీపతి శ్రీవెంకటేశుఁడే
కారణము శరణాగతియే ఘనము.

॥ఒక॥ 245

సాశంగనాట

వేదవట్టి యింక నేమి వెదకేరు చదివేరు
వేదాంతవేద్యుడై న విష్ణుని నెఱంగరా.

॥పల్లవి॥

తోల నదె గరుడనిఁ దొడఁగి బాణునిమీఁద
వాలెను కంసునిమీఁద వడి నెగసి

కేలు చాచి చక్రమునఁ గెడపె శిశుపాలుని
వేలుపులరాయఁడై న విష్ణుని నెఱంగరా.

॥వేద॥

తొక్కను బలీంద్రునిఁ దొల్లి పాతాళానఁ గుంగ
మొక్కలాన జలధమ్ముమొనకుఁ దెచ్చె
వక్కన బ్రహ్మాండము వగులించెఁ బెనువేల
వెక్కసపు దై వమైన విష్ణుని నెఱంగరా.

॥వేద॥

భేదించె రావణాది భీకరదైత్యుల నెల్ల
నాదించె శంఖమున నున్నతజయము
సేద దేర నిపుడును శ్రీవేంకటాద్రిమీఁద
వీది వీది మెరసేటి విష్ణుని నెఱంగరా.

॥వేద॥ 246

293వ తేకు.

లలిత

ఈతని నెఱంగకుంటే నిల స్వామిద్రోహము
ఘాతల నేటు గుడిచి కాలువ పొగడుట.

॥పల్లవి॥

హరిపాదముననే యడఁగె లోకము లెల్ల
హరినాభినే పొడమి రదివో బ్రహ్మాదులు
హరినామము వేదాల కాదియు సంత్యము నాయ
హరిదాసులే వశిష్టాదులిందరును.

॥ఈత॥

విష్ణుడే యమృతమిచ్చె విష్ణుడే ధరణి మోచె
విష్ణువాఙ్మ నడచేది విశ్వమింతాను
విష్ణుచక్రమున దైత్యవీరులెల్లా నడఁగిరి
విష్ణువుముఖమునందే విప్రులు జనించిరి.

॥ఈత॥

పరమపు శ్రీపతివే భారతరామాయణాలు
పరమాత్ముఁ డితఁడే పలుజీవులయందెల్లా
పరము చేతతఁ జూపె పట్టి శ్రీవేంకటేశుఁడు
పరమానంద మొసఁగు భక్తులకు నితఁడు.

॥ఈత॥ 247

శుద్ధవసంతం

నిండిన జగము లెల్లా నీ యాధీనము
బాడు జన్మములవాడ భయపేమి నెఱుఁగ.

॥పల్లవ॥

పాతకపు దేహమిది ప్రకృతియాధీనము
ఆతుమ శ్రీహరి నీ యాధీనము
యీతల నాతల నే నెవ్వరి నేమనలేను
చేతనుడ నింతే నేను చిక్కినవేమెఱుఁగ.

॥నిండి॥

వెలయు నా కర్మము నీ వేదశాస్త్రాధీనము
నిలిచిన జ్ఞాన మెల్లా నీ యాధీనము
తలచి యెవ్వరినే దగుఁ దగదనలేను
కొలఁది జీవుడ నింతే కొన మొదలెఱుఁగ.

॥నిండి॥

అక్కడ నామసంక నాచార్యాధీనము
నిక్కపు నామోక్షము నీ యాధీనము
యెక్కువ శ్రీవేంకటేశ యెవ్వరి నేమనలేను
పక్కన నీ బంట నింతే పరచింతలెఱుఁగ.

॥నిండి॥ 248

రామక్రియ

ఏమి నేయఁ గలదు తా నీ జగమెల్లాను
కోమలపు దేహి కొక్క కోకే కలది.

॥పల్లవి॥

మించిన కోరిక లివి మిన్నుల పొడవులు
కొంచపు దేహము దనకొలఁది గాదు
యెంచరాని సిరు లవి యెన్ని గలిగినా
కంచములోని కూడే కలిగినది.

॥పమి॥

గోరపడి గడించేవి కోట్లకొలఁదులు
తారి తూరి నోటికిఁ దగ్గఱ గాదు
యేరుపరచి యింతుల నెందరిఁ బెండ్లాడినాను
కూరిమి సతి యొకతె కూటమికిఁ గలది.

॥పమి॥

తలఁచి మొక్కే సురలు తలవెంట్రుక లందరు
యిలఁ దన బతుకెంతో యెరఁగ రాదు
చెలఁగి రక్షించేవాఁడు శ్రీవెంకటేశుఁ డొకఁడే
కలడంతరంగమునఁ గై వల్యమే కలది.

॥పమి॥ 249

లలిత

వీరు వారనెటి వింతేల
శ్రీరమణునికృప సిద్ధము గాక.

॥పల్లవి॥

యెక్కడి పాపము యెక్కడి పుణ్యము
దక్కిన శ్రీపతిదాసునికి
పక్కన లోహము పరుసము దాఁకిన
యెక్కువ సంతా హేమమె కాదా,

॥ఫీధు॥

యేది హీనము యేది యధికము

పాదుగ నడచు ప్రపన్నునికి

మేదిసీశుఁ డేమెలుతఁ బెండ్లాడిన

సాదించ నేలికసానే కాదా.

॥వీరు॥

యేడ నిందలిక నేడ సంస్తుతులు

జాడల శ్రీవైష్ణవునికిని

యీడనే శ్రీవెంకటేశుఁ డాత్మ యట

యీడులేని యతఁ డెక్కుడే కాదా.

॥వీరు॥ 250

రామక్రియ

నేనా(ను?) గెలువ లేను నీమాయ

శ్రీనాథ నీవు నేనే చేతలే నీమాయ.

॥పల్లవి॥

తమకము గడు చేచు తలఁపు డ్దొడ్డొత్త లూఁచు

నిమిష మూరకుండదు నీ మాయ

తిమిరము బుద్ధి గపగ తెఱవల వెంటఁ దిప్పు

అమరి యోడునీడ ఆయఁ బో నీ మాయ.

॥నేనా॥

పట్టినందుకెల్లాఁ దీను పాపమే చవులు సేను

నిట్టి పిడిఁ బోనీదు నీమాయ

కొట్టఁగొన కెక్కించుఁ గోరిమొదలికి దించు

మట్టులేదింతింతని మరియు నీమాయ.

॥నేనా॥

పలులంపటాల ముంచు భావజుచే భ్రమయించు

నిలిచినచోట నెల్లా నీమాయ

యెలమి శ్రీవెంకటేశ యిటు నిన్నుఁ గొలువఁగా

మలసి సొలసి నన్ను మన్నించె నీమాయ.

॥నేనా॥ 251

సామవరాళి

తనుఁ దా నేమఱక దైవము మఱవకుంటే
మనసులోనే కలుగు మహామహిమ.

॥పల్లవి॥

కనురెప్ప మూసిితేనే కడ దాఁగె జగ మెల్ల
కను దెరచినంతనే కలిగెఁ దాను
ననిచి వుండుట లేదు నమ్మకపోవుట లేదు
తనతోడిదే యిన్నిఁ దాఁ గలితేఁ గలవు.

॥తను॥

కడుపు నిండినంతనే కై పాయ రుచులెల్లా
బెడిదపు టాఁకలై తేఁ బ్రియమాయను
యెడ నెడఁ జేదు గాదు యితలోనే తీపు గాదు
వాడలితోడివే యివి వుండినట్టే వుండును.

॥తను॥

అద్దములోఁ దన నీడ అంతటా మెరసినట్లు
పొద్దు పొద్దు తనతోనే భోగా లెల్లా
అద్దన శ్రీవెంకటేశుఁ డంతరాత్మయైనవాఁడు
కొద్ది లేదాతనిమాయ కొనసాగుచుండును.

॥తను॥ 252

294-వ తేకు.

శంకరాభరణం

చవి చేసుక యిటు జరగెదము
జవదాఁటకురో సంసారులార.

॥పల్లవి॥

యేది చూచినా నెరవెరవే
పోదిఁ గూడఁగా పొద పింతే
ఆదికి నాది హరి యొక్కడే
పాదుగఁ బుట్టెడి భవములె వేర్లు.

॥చవి॥

కలుములు లేములు కతలింతే

నిలుకడ గలచో నిజమాను

యిలయను జగమును యిదే యిదే

తెలిసి చూడఁగా దినములె ఘనము.

॥చవి॥

చెంతల నిందరు జీవులే

బంతులఁ బుణ్యముఁ బాపమునే

యింతట శ్రీవేంకటేశ్వరుడే

కాంతలుఁ బురుషుల గతులై నిలిచె.

॥చవి॥ 253

భూపాశం

హరి కృష్ణ మేలుకొను ఆదిపురుషా

తరవాత నామోము తప్పకీటు చూడు.

॥పల్లవి॥

మేలుకొను నాయన్న మెల్లనే నీతోడి

బాలులదె పిలిచేరు బడి నాడను

చాలు నిక నిద్దురలు చదికూళ్ళపొద్దు

వేళాయ నాతండ్రి వేగ లేవే.

॥హరి॥

కను దెరవు నాతండ్రి కమలాప్తుఁడుదయించె

వనిత మొకమజ్జనము వడిఁ దెచ్చెను

మొనసి మీతండ్రి యిదె ముద్దాడఁ జెలగీని

దనుజాంతకుండ యికఁ దగ మేలుకోవే.

॥హరి॥

లేవె నాతండ్రి నీలీలలు వొగడేరు

శ్రీవేంకటాద్రిపతి శ్రీరమణుడా

దేవతలు మనులుఁ జెందిన నారదాదులు

అవలనుఁ బాడేరు అకసమునందు.

॥హరి॥ 254

లలిత

విశ్వాత్మనీకంఠే వేరేమియును గాన

ఐశ్వర్య మెల్ల నీయతివచందములే.

॥పల్లవి॥

కలవు మతములు పెక్కు కర్మభేదములగుచు

కలవెల్ల నీయందె కల్పితములే

కలరు దేవతలు బహుగతుల మహిమల మెరయు

అలరి వారెల్ల నీ యంగభేదములే.

॥విశ్వా॥

ఘనమంత్రములు పెక్కు గలవు వరముల నొసగు

ననిచి యవి యెల్ల నీనామంబులే

పెనగొన్న జంతువులు పెక్కు లెన్నే గలవు

పనిగొన్న నీదాసపరికరములే.

॥విశ్వా॥

యెందును దగులువడ కేకరూపని నిన్ను

కందువఁ గొలుచువాఁడే ఘనపుణ్యుఁడు

అందపు శ్రీవెంకటాద్రిశ అన్నిటా

నందిన పొందిన వెల్లా హరి నీయనుమలే.

॥విశ్వా॥ 255

సామంతం

ఇహపరములకును యిది సుఖము

సహజానన్ధ జరగేకే సుఖము.

॥పల్లవి॥

శ్రీరమణుఁడే చింతాయకుఁ డని

పూరక పుండుట మౌక సుఖము

కోరకుండఁగా గూడిన యర్థము

ఆరయఁ గైకొనుటది సుఖము.

॥ఇహ॥

వనముగాని పని వడిఁ దలకెత్తుక

అసురుసురు గానిదది సుఖము

యెసరెత్తుక తే వేవని తోలక

పనఁ దనవిధిఁ గల పాటే సుఖము.

॥ఇహ॥

పెక్కు చంచలము పెనచుక తిరుగక

వాక్క సుఖంబొలురు సుఖము

యెక్కువ శ్రీవేంకటేశ్వరు శరణని

నిక్కితిమిదె మానిజమే సుఖము.

॥ఇహ॥ 256

లలిత

వింటిమి నీకలలు కంటిమి నీమాయలు

బంటుల మచ్యుత నీపాలివారమయ్యా.

॥వల్లపి॥

కలిగిరి నీవల్లనే కడఁగి బ్రహ్మాదులు

నిలిచిరి సురలెల్లా నీవల్లనే

తెలిసిరి మనులెల్లా దేవుడవు నీవే యని

చలపట్టి హరి నీకు శరణనేమయ్యా.

॥వింటి॥

నుతియించి వేదములు నోరార నీమహిమ

గతి యాయ వై సంగమ ఘనుల కెల్లా

ప్రతిలేని నిరూప భావించేరు యోగీంద్రులు

తత్తితో శ్రీవతి నేకే దాసులమయ్యా.

॥వింటి॥

అదే సచక్రముచేతి నడఁగిరసురలెల్లా

బదికిరి విప్రులు నీపాదసేవను

పొదలి శ్రీవేంకటేశ పొంది నీరుణచేశ

మొదల వెనక నీకే మొక్కేమయ్యా.

॥వింటి॥ 257

గుండ్రకీయ

ఎట్టాకో దైవమా యిదె నీకు శరణంటి
తొట్టిన నా బ్రతుకుకు దుదయు లేదు.

||పల్లవి||

నాని యీజన్మమెత్తి నాటివెల్లా మఱచితి
పూని యేమిటా విరతి పుట్ట నేరదు
కానను ముందరవచ్చే ఘనకర్మశాశములు
పానిపట్టి (?) యించుకంతా భయము లేదు.

||ఎట్టా||

పంచేంద్రియములఁ జిక్కి భావ మెల్లాఁ జిక్కువడె
అంచెల మోక్షము తోవ అరయ లేను
యెంచి నాదేహములోని హేయమును సాత్త్వికచే
చంచలపు దుర్గుణాలు చక్కనై నాఁ గావు.

||ఎట్టా||

నగు సంపదలచేత నన్ను నేనే మరచితి
తెగువడి వివేకించ దీర దెప్పుడు
నిగిడి శ్రీవెంకటేశ నీవు నన్ను నేలఁగాను
జగమెల్లా నెఁగ నే సాత్త్వికుడ నైతి.

||ఎట్టా|| 258

295-వ తేకు.

తెలుగుకాంబోది

ఇందునే తుదిపద మెక్కి రిందరును
మందరధర సీమహిమిదిహో.

||పల్లవి||

మరిగిన పుణ్యలమతిలో కోరిక
పరమపు హరి సీపాదములు
గరిమ గోపికలు గావలె నన్నది
హరి సీసంభోగమదియే హో.

||ఇందు||

పొంచి వేదములు పొగడెడి యర్థము

అంచెల గుణకథ లవి నీవి

వంచి యజ్ఞములఫలమై యున్నవి

నించి దేవ నీ నిజపూజలె పో.

॥ఇందు॥

కై వల్యమునకుఁ గడుఁ దెరువై నది

ఆవల నీశరణాగతియే

శ్రీవేంకటేశ్వర చెప్పె మాగురుఁడు

మావద్ద నిదె నీ మంత్రమె పో.

॥ఇందు॥ 259

సామంతం

గోవిందుదాసులమై కొనకెక్కుదుము గాక

వేవేలు విధుల నమ్మి వెతఁ బడఁ గలమా.

॥పల్లవి॥

మనసులోపలి మా మర్మము దెలియ లేము

ఘనుడైన హరి నెట్టు గానఁగలము

తనువుతో భోగాలు తగులు వీడగ లేము

వెనక కర్మపాశాలు వీడించుకోఁ గలమా.

॥గోవిం॥

వడిఁ బెట్టె యింద్రియాల వద్దని మానుప లేము

తొడరి సంసారము తోయఁ గలమా

బడిబడి నానాటి బతుకు చెప్పుకో లేము

పొడలేటి యితరుల బోధించఁ గలమా.

॥గోవిం॥

కొంకక ఆడినమాట గురుతువెట్టఁగ లేము

లంకె వేదవాక్యము దలఁచఁ గలమా

యింకా శ్రీవేంకటేశుఁ డితఁడే మా దేవుఁ డని

సంకె లేకుందుము గాక జాలిఁ బడఁ గలమా.

॥గోవిం॥ 260

జాళి

పుట్టుగులు నొక్కటే పుణ్యపాపములే వేరు
యెట్టునేసినాఁ జేసె నేమి నేయ వచ్చును.

॥పల్లవి॥

పగలే రేయి యీబడిఁ గొన్ని జీవులకు
వొగి నారేయి పగలౌ నొకరికిని
తగు దైవ మొకఁడే తమ మతములే వేరు
పగటుల విష్ణుమాయ భ్రమయించి నిదివో.

॥పుట్టు॥

నిలు వెల్గాఁ జేఁదే నెరిఁ గొన్ని వృక్షములు
కలదెల్లఁ దీపే కమ్మరఁ గొన్ని
తలఁపును నొకటే తత్వములే వేరు వేరు
చెలరేఁగి విష్ణుమాయ చిక్కువెట్టి నిదివో.

॥పుట్టు॥

యిహమే పరము యెరిఁగితేఁ గొందరికి
మహిఁ బరమే యిహము మరొకరికి
వహితో శ్రీవెంకటేశు వలెనని కొలిచితే
సహజపు విష్ణుమాయ జారిపోవు నపుడే.

॥పుట్టు॥ 261

కన్నడగౌళ

దైవమా యిందు నీవే దయ దలఁచుట గాక
తోవనున్న జీవు లెల్ల తోసేరు నీమాయ.

॥పల్లవి॥

వలుచదువులందు నెల్ల ప్రాణమే మిక్కిలి చవి
బలిమి తీవులలోనఁ బ్రాణనే తీవు
యిలపైఁ బూజ్యులలోన నింతులే కడుఁ బూజ్యులు
తలఁచి జీవులు యెట్లు దాఁచురు నీమాయ.

॥దైవ॥

తగు చుట్టరికాలలో ధనమే చుట్టరికము
జగతిఁ గట్టనికట్టు సంసారము
వగలై న గుణాలలో వై రమే నిజగుణము
జగిఁ బ్రాణు లెట్లు గెలిచేరు నీమాయ.

॥దైవ॥

తమలో నెవ్వరికై నా తమ జాతి తమ నేర్పు
తమకు నెక్కుడై తోచు తక్కువనరు
నెమకి శ్రీవెంకటేశ నీదాసులకే కాని
భ్రమసిన జీవులెల్లాఁ బాయరు నీమాయ.

॥దైవ॥ 262

లలిత

తెలిసినవారి కింతా దేవుడై యుండు
కలఁ డన్నచోట హరి గలఁడట గాన.

॥పల్లవి॥

అందు నిందుఁ బోయి శ్రీహరిని వెదకనేల
బొందితోడిరూపు లెల్లాఁ బారి నతఁడే
కొందరిలో నుండి యిచ్చుఁ గోరినట్టి యీవు లెల్ల
కొందరిలో మాటలాడుఁ గొందరిలోనగును.

॥తెలి॥

లోన వెలిఁ జూచి పరలోకము వెదక నేల
యేనెలవై న వై కుంఠమెదుట నదె
పూని వొకచోట నెండ పొడచూపు నక్కడనే
సానినవెన్నెల గాను నానారీతులొను.

॥తెలి॥

చొక్కి చొక్కి యానందసుఖము వెదక నేల
మక్కువఁ దా శాంతుఁ డై తే మతిలో నదె
యెక్కువ శ్రీవెంకటేశ్వరుదాసుఁడ నైతి
వొక్కడే మాకిన్నిటికిఁ నొడయఁడై నిలిచె.

॥తెలి॥ 263

భవుని

ఇంక మాబోంట్ల కేది విధో
కింకరులమనియెడి గెలుపే కాక.

॥పల్లవి॥

యెవ్వరు గడచిరి యింతక తొలుతను
నివ్వటిల్లు హరి నీమాయ
నవ్వుచు నీశరణాగతి నమ్మిన
మువ్వంక శుకాదిమునులే కాక.

॥ఇంక॥

కన్నవా రెవ్వరు ఘనవై కుంతము
పున్నతమగు నీ పురుషహిమ
మున్ను నిపుడు నీ ముద్రలు మోచిన
అన్నిటా ఘనసనకాదులు గాక.

॥ఇంక॥

తెలియువారెవ్వరు దివ్యజ్ఞానము
చలనముగాఁ జెప్పు శాస్త్రములు
యిలలో శ్రీవేంకటేశ నీ వారై
చెలఁగిరి శేషాది జీవులు గాక.

॥ఇంక॥ 264

సాశంగసాట

ఎందరు గలిగిన నితనిలోనే
ముందు వెనకలను ముఖ్యంబితఁడే.

॥పల్లవి॥

భవవిదూరుఁ డాపద్భంధుఁడు హరి
వివరించి కొలువ వేల్పితఁడు
కవతో లక్ష్మీకాంతుఁ డితఁడు
రవిశశనేత్రుఁడు రక్షకుఁడు.

॥పేంద॥

కలిదోషహరుఁడు కారుణ్యనిలయుఁడు
వలె ననువారికి వరదుఁడు
తలఁపులోనఁగల తత్సంబితఁడు
సులభుఁ డితఁడరసి చూచినను.

॥ఎంద॥

శ్రీవెంకటేశుఁడు చిత్తజగురుఁడు
యేవలఁ జూచిన నితఁడే
గోవిందుఁ డితనిఁ గొలిచితిమిదివో
తోవయుఁ గంటిమి తుదకెక్కితిమి.

॥ఎంద॥ 265

శుద్ధవసంతం

కనుఁగొన నిది హరికల్పితము
తనకు నిందులోఁ దగినంతే.

॥పల్లవి॥

నానాభేదములు నరుల గుణంబులు
నానారుచులివి నవపదార్థములు
ఔ ననేదేది యటుగాదనేదేది
వాని వాని విధి వలసినయట్లు.

॥కను॥

నడచుఁబ్రపంచము నడవేవిధముల
నడచు మాయ లెన్నఁగ రావు
విడిచెటి వేటివి విడువని వేటివి
పడఁగఁ బడఁగ నవి పరచినయట్లు.

॥కను॥

తెగనికర్మములు దేహధర్మములు
తెగనియాస లివె దినదినము
తగు శ్రీవెంకటదైవముదాసులు
నగుదు రిన్నిటిని నటనలు చూచి.

॥కను॥ 266

వరాళి

అరిగాఁపులము నేము అంతర్యామివి నీకు (వు?)
యిర్నవై నీ చెప్పినట్టు యేమి సేతుమయ్యా.

॥పల్లవి॥

గాలి ముడి గట్టినట్టు కాయము మోచితిమి
కాలము గొలచితిమి కనురెప్పల
జాలి రొప్పితిమి వట్టి సటలనే యేపొద్దు
యేల మెచ్చవింకాను యేమి సేతుమయ్యా.

॥అరి॥

చుక్కలు లెక్కించినట్టు చూడఁగ మా జన్మములు
వుక్కునఁ గర్మములకు నొడి గట్టితి (మి?)
తెక్కులను వెంట వెంటఁ దిరిగేము బంట్లమై
యెక్కువాయ వెట్టి మాకు నేమి సేతుమయ్యా.

॥అరి॥

పాలు పొంగినటువలెఁ బాయము మోచితిమి
నాలుక కెక్కినవెల్లా నమలితిమి
యీలీల శ్రీవెంకటేశ యింత సేసితివి
యేలినవాఁడవు యింకా నేమి సేతుమయ్యా.

॥అరి॥ 267

శంకరాభరణం

మిగిలిన దే మిఁకమీఁదట దేహికి
అగపడు నొక పడెఁ డన్నంబు.

॥పల్లవి॥

రతిఁ బగటివెలుగు రాత్రిచీకటికి
సతము గాదు అది సరికి సరి
అతిభోగములకు నార్జించుటకును
ఛతురపు సంపద సరికి సరి,

॥మిగి॥

అల యపథ్యమున కౌషధము గొనుట

చలువకు వేడికి సరికి సరి

నిలిచిన పుణ్యము నిండుఁ బాపములు

జలుపు వెలుపులకు (?) సరికి సరి.

॥మిగి॥

మహి మరణములకు మరీ పుట్టుగులకు

సహజమందరికి సరికి సరి

యిహమున శ్రీవెంకటేశ్వరుఁ డాత్మకు

సహకారి యతఁడు సరికి సరి.

॥మిగి॥ 268

మాళవి

తెలుపఁగ రా దిది దేవుని మాయలు

ఫలమెఱుంగరు యీ పట్టిన వెట్టి.

॥పల్లవి॥

పుట్టిరి దివిజులు పురుషోత్తమునం

దట్టే యణఁగిరి యతనందు

యిట్టై యీతని యిందరితో సరి

వెట్టి కొలుచుటే పెను వెట్టి.

॥తెలు॥

హరివరముననే యందరు బదికిరి

పరుల వరము గని బడలిరి యసురలు

యిరవెఱిఁ గీతని నిందరిలోపల

సరిగా మొక్కుట సహజపు వెట్టి.

॥తెలు॥

జీవాంతరాత్ముడు శ్రీవెంకటేశుఁడు

యేవల శ్రీలక్ష్మీ యీతనిదేవులు

వేవేలు సిరులు వీరె యొనఁగి రని

భావించువారికి బట్టదు వెట్టి.

॥తెలు॥ 269

ముఖారి

కలలోన నిట్లనే కాపురము నిట్లనే
నిలువు గల్లందమో నిజమందమో.

॥పల్లవి॥

వొక్కనాటి ప్రపంచము వొక్కనాటివలె రాదు
వొక్క నిమిషమువలె నొకటి గాదు
పక్కన మాయమై పోవు బడిబడినే వచ్చు
స్కొని కల్లందమో నిజమందమో.

॥కల॥

పొద్దు వొడచేది గొంత పొద్దు గూఁకేది గొంత
చద్ది గొంత వేడి గొంత చవులు గొంత
వొద్దనే కాలము నుండు వుండుండీ దవ్వయిపోవు
నిద్దవుఁ గల్లందమో నిజమందమో.

॥కల॥

పాపపుణ్యాలంటె నంటూ బాయవు సుఖదుఃఖాలు
పైపై ననుభవించఁ బరసిపోవు
యేపొద్దు శ్రీవెంకటేశుఁడెదలోనే వున్నాఁడు
యేవునఁ గల్లందమో యిది నిజ మందమో.

॥కల॥ 270

277-వ తేకు.

నారాయణి

ఏటి విచారము యెక్కడి యాచారము
మాటున జీవుఁ డింతేసి మాయలఁ బొరలును.

॥పల్లవి॥

పరగ నూరేండ్ల బ్రతుకునకే కా
ధర నన్నియును గూర్చి దాచుకొనేది
పొరసి నానాసుఖభోగాలు చింతించుఁ గాని
ఫరమున కీపాటి ప్రయాన పడఁడు,

॥ఫటి॥

కడుపు నించుకొరకుఁ గామనుఖమునకే కా
చెడని పుద్యోగాలు సేయఁ గోరును
మిడిసి లోకములెల్ల మెప్పించ నడచుఁ గాని
చిడిముడి హరి మెప్పించే ననలేడు.

॥పటి॥

సారె సారె జచ్చి చచ్చి జననము నొందేదెల్లా
పూరఁగల కర్మము లొగిఁ జేయుట
పేర లేక నరులను మెచ్చుగఁ గొలుచుఁ గాని
కూరిమి శ్రీవెంకటేశుఁ గొలువఁగ లేడు.

॥పటి॥ 271

దేసాక్షి

భావములోనా బాహ్యమునందును
గోవింద గోవింద యని కొలువవో మనసా.

॥పల్లవి॥

హరియవతారములే యఖిలదేవతలు
హరిలోనివే బ్రహ్మాండములు
హరినామములే అన్నిమంత్రములు
హరి హరి హరి యనవో మనసా.

॥భావ॥

విష్ణుని మహిమలే విహితకర్మములు
విష్ణునిఁ బొగడెడి వేదములు
విష్ణుఁ డొక్కఁడే విశ్వాంతరాత్ముఁడు
విష్ణు విష్ణు వని వెదకవో మనసా.

॥భావ॥

అచ్యుతుఁ డితఁడే ఆదియు సంత్యము
అచ్యుతుఁడే యసురాంతకుఁడు
అచ్యుతుఁడు శ్రీవెంకటాద్రివూడ నిడె
అచ్యుత యచ్యుత శరణనవో మనసా,

॥భావ॥ 272

గుండక్రియ

అంతయు నతని మహామహిమే అతఁ
డెంత సేసినా నెట్టయిన నవును.

॥పల్లవి॥

రావలె నన్నవి రాక మానవు
పోవలె నన్నవి పోకుండవు

ఆవల నీవల నలమటలేటికి

దై వమొక్కడే తగిలిన గుఱుతు.

॥అంత॥

కాయపు గుణములు కలిగినవే భువి

నీయెడ జీవుఁడు యిటు గలఁడే

ఆయమిందుఁ గాదవు నన నెవ్వరు

కాయజగురుఁ డొక్కడే ప్రేరకుఁడు.

॥అంత॥

అంతరంగమే యాత్మజ్ఞానము

వితగు వెలుపల వెడ మాయ

చింతించి రక్షించ శ్రీవేంక టేశుఁడు

మంతు కెక్కె నిక మతకము లేల.

॥అంత॥ 278

సాశంగం

ఒక్కడే దె వంబున్నతుఁ డితఁడు

తక్కిన తలఁపులు తప్పుఁ దెరువులు.

॥పల్లవి॥

పురుషుల కెల్లాఁ బురుషోత్తముఁడు

సురేంద్రాదులకు సురేంద్రుఁడు

హరునికి నజానికి నవ్వలి మూరితి

హరి యితఁడే పరమాత్ముఁడు.

॥ఒక్క॥

వేదాంతంబుల వేద్యుఁ డీతఁడు
ఆదికి నాదియు నన నితఁడే
నేచిని నరులకు నేచినీశ్వరుఁడు
యేదెసఁ జూచిన నీశ్వరుఁ డితఁడే.

॥బక్క॥

యెక్కువలకెల్ల నెక్కువ యీతఁడు
మక్కువ మరునికి మరుఁడితఁడు
యిక్కడ శ్రీవేంకటేశుఁడై మిగుల
పక్కన నిదివో ప్రత్యక్షమితఁడు.

॥బక్క॥ 274

శ్రీరాగం

ఓహో నిలిచిన దొకటిదియే
శ్రీహరిసాకారచింతనము.

॥పల్లవి॥

పంచమవేదపు పద్మాక్షునామము
అంచెఁ బాపహర మాషధము
పంచల వీతాంబరు శరణాగతి
ముంచిన యజ్ఞానమునకు దీపము.

॥ఓహో॥

విందుల కుడుపులు విష్ణుకీర్తనము
చందపు వైకుంఠసంబళము
పొందుగ నచ్యుతుఁ బూజించు పూజలు
కిందటఁ గొనకెక్కడి నిచ్చెనలు.

॥ఓహో॥

కట్టిన ముడువగు ఘనకృష్ణభక్తి
ముట్టిన పాపవిమోచనము
యిట్టై శ్రీవేంకటేశ్వరుకృప రుది
పట్టినవారికి బలువగు కొమ్ము (మృగే).

॥ఓహో॥ 275

శంకరాధరణం

వేదము దీర్చదు వేరే శాస్త్రములు
యేదియుఁ దీర్చదు యిది నీమాయ.

॥పల్లవి॥

నీవల్ల బ్రదికిరి నిండు దేవతలు
నీవల్ల నసురలు నెఱిఁ జెడిరి
ఆవల నిందరికాత్మపు నీవే
చేవ దేరె నీచిక్కులే భవిని.

॥వేద॥

నెమ్మిఁ బాండవుల నీవారంటివి
కమ్మర విడిచితి కౌరవుల
యిమ్ముల నీవావి యిద్దరికొకటే
తెమ్మలాయ నీ తీరనిచిక్కు.

॥వేద॥

జగమున నీదే స్వతంత్రమెల్లా
నెగడిన జీవులు నీవారు
తగు శ్రీవెంకటదయివమ యిన్నియు
తెగి నీదాసులు తెలిసినచిక్కు.

॥వేద॥ 276

298_వ తేకు.

దేవగాంధారి

మాయామోహము మానదిది
శ్రీయచ్యుత నీచి త్తనే కలది.

॥పల్లవి॥

యెంత వెలుగునకు సంతే చీకటి
యెంత సంపదకు సంతాపద
అంతటా నౌషధ మపథ్యమును సరి
వెంటే మిగిలెను వేనలే కలది.

॥మాయా॥

చేసిన కూలికి జీతమునకు సరి
పూసిన కర్మభోగము సరి
వాసుల జన్మము వడి మరణము సరి
అసల మిగిలినదలపే కలది.

॥మాయా॥

మొలచిన దేహము ముదియుటకును సరి
తలచినదై వము తనలోను
యిలలో శ్రీవెంకటేశ నీ కరుణ
గలిగిన మా కెల్ల ఘనతే కలది.

॥మాయా॥ 277

సాశంగనాట

చేకొని కొలువరో శ్రీనరసింహము
శ్రీకరమగు నిదె శ్రీనరసింహము.

॥పల్లవి॥

వెడలేటి పూర్వుల వేడిమి చల్లీ
చిడుముడి కోపపు శ్రీనరసింహము
గడగడ వడకేటి గండస్థలములు
జెడలు గడలిచీ శ్రీనరసింహము.

॥చేకొ॥

వంకరగోళ్లవై పులు వెడకీ
చింకచూపులను శ్రీనరసింహము
హుంకారంబుల నుదధులు గలచీ
నంకెల శ్రీపతియగు నరసింహము.

॥చేకొ॥

వదనము దిప్పుచు వడి నసురమేను
చిద్రుపలు చేసెను శ్రీనరసింహము
అదివో శ్రీవెంకటాద్రి యెక్కి యిటు
ఛెడరక నిలిచెను శ్రీనరసింహము,

॥చేకొ॥ 278

వరాళి

అతనిలోనే యణఁగె నన్నియును

కతలెన్నైనాఁ గలవు కమలాక్షుఁ గనరో.

||పల్లవి||

యినుక లెక్క వెట్టితే నెంతైనాఁ గలదు

అసయు దించని పుణ్యలటువంటివే

వసగాని పెక్కుదేవతలఁ గొలుచుకంటే

సుసరాన హరివారై సుఖయించరో.

||అత||

గోడ గడుగఁగఁ బోతే గొనదాఁకా రొంపే

అడుకోలు తర్కవాదా లటువంటివే

నాడిక నారుమతాలవాడై తిరుగుకంటే

యీడనే శ్రీపతివారై యీడరరో.

||అత||

మనసునఁ బాలు దాగితే మట్టు లేదు మేర లేదు

అనుగు సంసారభోగాలటువంటివే

దినదిన తపములఁ దీదీపులవుకంటే

తనిసి శ్రీవెంకటేశుదాసులై బ్రదుకరో.

||అత|| 279

సౌరాష్ట్రం

మరల విచారించితే మంచముకిందే నుయ్యి

శిరుల హరివారై రిశివాదులు.

||పల్లవి||

అడేటి మాటల కెల్ల నాది సంతము లేదు

వీడని కర్మములకు విధి లేదు

తాడుపడ్డ మనసుకు దై వము విష్ణుడే యని

పాడి కొలిచిరి తొల్లి బ్రహ్మాదులు.

||మర||

వట్టిపడే జన్మముల కూరట యెందూ లేదు
కట్టడి యింద్రియాలకు గతి లేదు
తట్టువడ్డ జీవునికి దై వము శ్రీహరి యని
యిట్టై మొరయిడిరి యింద్రాదులు.

॥మర॥

కప్పిన యీమాయలకు కడవరెందూ లేదు
తిప్పని హరిభక్తికిఁ దిరుగు లేదు
వొప్పగా శ్రీవెంకటేశుఁ డొక్కడే దై వమని
చొప్పవట్టి కొలిచిరి శుకాదులు.

॥మర॥ 280

సామవరాలి

ఏవల్ల నాఁగాను లి(క నేని అ)న్నియు నీలోనే
శ్రీవల్లభుడ నిన్నుఁ జేటితిమి నేము.

॥పల్లవి॥

సగుణనిర్గుణములును సావయవ నిరవయవ
మగుఁ దర్కవాదకలహములు ఘనము
జగములో చదువులును సంశయంబే కాని
తెగనీదు నీమాయ తెలియ వనమా.

॥ఏవ॥

వేదమార్గము గొంత వేదబాహ్యము గొంత
పోదిమతములవారి పోరు ఘనము
పాడై న మునిరుషులు బహుముఖములే కాని
సోదించి వొకమాట చూపంగ లేరు.

॥ఏవ॥

వెసఁ గర్మ మొకవంక విజ్ఞాన మొకవంక
వస గావు రెంటి బలవంతములును
వసుధ శ్రీవెంకటేశ్వర నీవు గావు మిఁక
మునుఁగువెట్టిన వాడు ముగియ దెంతైనా.

॥ఏవ॥ 281

జా(జా?)లి

సర్వాత్మకుండపు సర్వేశ్వరుండ నా
పూర్వాపరాణు నీకే భువి సమర్పయామి.

॥పల్లవి॥

వేగి లేచి నే జేసే వెడచేత నీ చేతే
ఆగడపు మాటాడిన నది నీ మాటే
ఆగము భోగములు నా యన్నసానాదులు మరి
శ్రీగురుండ నాలోని చింతయు నీ చింతే.

॥సర్వా॥

కోపము శాంతములును గుణావగుణము నా
రూపును నీ సాకారరూపమే
పాపపుణ్యములు నా ప్రాణవాయువులును
శ్రీపతి నా సంసారసేవయు నీ సేవే.

॥సర్వా॥

ఉదయాస్తమపు దినా లుక్మాండ నీ దినములే (?)
యెదురు నేను నీ వాడ నింతా నీదే
అదివో శ్రీవేంకటేశ అంతరియామివి నీవే
నిదుర మేల్కొనుటయు నీ మహిమే.

॥సర్వా॥ 282

299వ తేకు.

శంకరాభరణం

తన చిత్తముకొలది తమకించ నిక నేల
మనసు వచ్చినప్పుడే మన్నించీ గాక.

॥పల్లవి॥

కొండలందు నదులందుఁ గోరి యాకసాన భువి
నిండి యున్నాఁడు తొలుతే నీలవర్ణుఁడు
అండనే నాయందు లోకులందు నుండుటరుదా
గండికాఁడై తన మాయ గాననీడు గాక.

॥తన॥

గాలియై పంచమ(హా?)వాద్యగతులై శబ్దములై

ఆలకించి పలికీని యాదిమూరిలి

నాలుకకొననే వ్రుండి నానాభాషలాడిని

కాలముతో నెదిరికిఁ గాననీఁడు గాక.

॥తన॥

వేదమందు శాస్త్రమందు వేవేలువాదములందు

పాదుకొని బోధించీఁ బరమాత్ముఁడు

యీదెసనే శ్రీవెంకటేశుఁడై పొడచూపె

గాదిలి తన దాసులఁ గరుణించీఁ గాక.

॥తన॥ 283

లలిత

శ్రీపతి యొక్కడే శరణము మాకును

తేప యితఁడె మఱి తెరఁగేది.

॥పల్లవి॥

ఆనలు మిగులూ నాతుమ నున్నది

యీసు లేని సుఖమెక్కడిది

చేసిన పాపము చేతుల నున్నది

మోసపోనిగతి ముందర నేది.

॥శ్రీప॥

కోపము గొందుల గుణముల నున్నది

యేపున నిజసుఖమింక నేది

దీపనాగ్నితోఁ దిరిగెటి దేహము

పైపై విరతికిఁ బట్టేది.

॥శ్రీప॥

పంచేంద్రియములపాలిటి బుడుకిది

యించుక నిలుకడకెడ యేది

యెంచగ శ్రీవెంకటేశ్వరుఁడొకడే

బంచిన విధులను పాలించుఁ గాక.

॥శ్రీప॥ 284

మాళవిగౌళ

నారాయణ నీ నామమహిమలకు
గోరఁ బోవుటకు గొడ్డలి దగునా.

॥పల్లవి॥

హరి యని నొడిగిన నణఁగెటి పాపము
సిరుల నేను నుతిసేయఁగఁ గలనా
పరగిన పిచ్చుకపై బ్రహ్మాస్త్రము
దొరకొని పూరక తొడిగినయట్లు.

॥నారా॥

అచ్చుత యనఁగా నందెటి సంపద
యిచ్చుల నెంచిన నిలఁ గలవా
కొచ్చి కొచ్చి యొక కొండంత కనకము
వెచ్చుపుఁ బోకకు వెల యిడినట్లు.

॥నారా॥

యెదుటనె శ్రీవేంకటేశ్వర యనఁగాఁ
బొదిగెటి తపముల పుణ్యము గలదా
కదిసి సముద్రము గడచి వోడలోఁ
జిదిసి యనుము దెచ్చినయట్లు

॥నారా॥ 285

లలిత

నీ వెటు దలఁచిన నిఖిలము నట్టై
యేవల స్వతంత్ర మింతా నీది.

॥పల్లవి॥

యేటి పురాకృత మెక్కడి కర్మము
దాటక హరి నీదయ గలితే
నీనాన నిన్నియు నీ కల్పితములు
పాటించి నీవె పాపఁగ లేవా.

॥నీనా॥

యెక్కడి జన్మము లెక్కడి మరణము
 లొక్కడవె నీవు వొద్దంటే
 యెక్కువ నిందరి నేలెటి వాడువు
 యిక్కడఁ గొలిచితి మితరము లేలా.

॥నీవె॥

యేది పాపము యేది పుణ్యము
 పోదిగ నీవే పొమ్మంటే
 చేదోడిందుకు శ్రీవెంకటేశ్వర
 ఆదెన నిను శరణంటిమి గొంత.

॥నీవె॥ 286

ముఖారి

నానాటి బదుకు నాటకము
 కానక కన్నది కైవల్యము.

॥పల్లవి॥

పుట్టుటయు నిజము పోవుటయు నిజము
 నట్టనడిమి పని నాటకము
 యెట్ట నెదుటఁ గల దీప్రపంచమును
 కట్టఁగడపటిది కైవల్యము.

॥నానా॥

కుడిచేదన్నము కోక చుట్టెడిది
 నడుమంత్రపు పని నాటకము
 వాడిఁ గట్టుకొనిన వ్రభయకర్మములు
 గడి దాటినపుడె కైవల్యము.

॥నానా॥

తెగదు పాపమును తీరదు పుణ్యము
 సగి సగి కాలము నాటకము
 యెగువన శ్రీవెంకటేశ్వరుడేలిక
 గగనముమీఁదిది కైవల్యము

॥నానా॥ 287

సాశంగనాట

ముద్దుగారే యశోద ముంగిటిమత్స్యము వీడు
తిద్దరాని మహిమల దేవకిసుతుడు.

॥పల్లవి॥

అంత సంత గొల్లెతల అరచేతి మాణికము
పంతమాడే కంసునిపాలి వజ్రము
కాంతుల మూడులోకాల గరుడపచ్చబూస
చెంతల మాలో నున్న చిన్నికృష్ణుడు.

॥ముద్దు॥

రతికేలి రుక్మిణికి రంగుమోవిపగడము
మితి గోవర్ధనపు గోమేధికము
సతమై శంఖచక్రాల సందుల వైడూర్యము
గతియై మమ్ము గాచేటి కమలాక్షుడు.

॥ముద్దు॥

కాళింగునితలలపై గప్పిన పువ్వరాగము
యేలేటి శ్రీవెంకటాద్రి యింద్రనీలము
పాలజలనిధిలోన బాయని దివ్యరత్నము
బాలునివలె దిరిగి బద్ధనాభుడు.

॥ముద్దు॥ 288

సూచికలు ౧

సంక్షీర్తన రాగముల అకారాది సూచి

రాగములు.

సంక్షీర్తన సంఖ్యలు.

ఆహిరి	22, 121.
కన్నడగాళ	40, 138, 140, 262.
గుండక్రియ	11, 13, 18, 21, 23, 87, 118, 163, 258, 273.
గుజ్జరి	17, 62, 139.
గాళ	234.
జాళి	282. (ఇది జాళి కావచ్చు)
తెలుగు కాంబోది	259.
దేవగాంధారి	45, 61, 66, 70, 115, 146, 152, 166, 180, 219, 239, 242, 277.
దేసాక్షి	10, 30, 44, 52, 110, 123, 151, 235, 243, 272.
దేనాళం	20, 69, 112, 126, 172, 187, 204, 220, 228.
దన్నాసి	8, 26, 51, 92, 104, 119, 149.
నాట	56, 217, 229.
నారాయణి	133, 271.
పాడి	15, 36, 57, 74, 88, 174, 198, 210, 222, 232, 236.
పూర్వగాళ	5.
జాళి	14, 16, 29, 31, 59, 60, 64, 79, 97, 102, 108, 129, 145, 160, 168, 177, 178, 213, 221, 230, 261, 264.
జాళిరామక్రియ	131.
భవులి	165. (ఇది జాళి కావచ్చు)
భూపాళం	9, 54, 103, 105, 109, 195, 254.
భైరవి	120, 194, 209, 233.
మంగళకాళిక	86, 134, 135.

రాగములు.

సంక్షిప్త సంగ్రహము.

మలహరి

7, 46, 73, 84, 107, 199, 241.

మాళవి

76, 90, 96, 186, 200, 212, 269.

మాళవికాళ

116, 190, 285.

ముఖారి

1, 43, 48, 80, 98, 124, 201, 215, 270, 287.

రామక్రియ

2, 28, 32, 99, 113, 122, 144, 147, 153, 164, 175, 182, 202, 208, 214, 233, 249, 251.

రాయగౌళ

55.

లలిత

19, 25, 34, 38, 41, 49, 82, 83, 85, 89, 94, 95, 100, 101, 106, 127, 128, 136, 137, 142, 143, 148, 155, 157, 159, 169, 171, 181, 184, 192, 203, 237, 247, 250, 255, 257, 263, 284, 286.

వరాళి

4, 24, 29, 125, 189, 201, 226, 267, 279.

వసంతం

206.

వసంతవరాళి

63, 244.

శంకరాధరణం

27, 47, 71, 93, 132, 141, 150, 188, 191, 225, 240, 253, 268, 276, 283.

శుద్ధవసంతం

33, 78, 161, 176, 185, 196, 248, 266.

శ్రీరాగం

53, 77, 156, 193, 216, 275.

సామంతం

3, 6, 42, 50, 58, 65, 68, 72, 81, 111, 114, 117, 154, 158, 167, 183, 205, 224, 231, 256, 260.

సామవరాళి

252, 281.

సాళంగం

130, 162, 173, 197, 274.

సాళంగనాట

12, 35, 37, 67, 75, 91, 170, 179, 211, 218, 223, 227, 245, 246, 265, 278, 288.

సారాష్ట్రం

280.

సంకీర్తనల అకారాది సూచిక.

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
అంతయు సతని	గుండక్రియ	273
అంతర్యామి వో	లలిత	169
అందాఁకా వైష్ణవ మట	గుండక్రియ	21
అందితిని బొందితి	ధన్నాసి	104
అక్కటా రావణబ్రహ్మహత్య	దేసాళం	204
అక్కడ నెక్కడినరకము	ధన్నాసి	51
అఖలలోకై కవంద్య	రామక్రియ	233
అట మీఁద శరణాటి	భైరవి	209
అణుమాత్రపుదేహి సంతే	సామంతం	58
అతడే పరబ్రహ్మ	లలిత	181
అతని నమ్మ లే	వసంతవరాళి	244
అతనిలోనే యణఁగె	వరాళి	279
అదివో నీప్రతాపము	సాళంగనాట	211
అనిశము దలఁచరో	సామంతం	231
అన్నిటికి నారదాదులదివో	లలిత	142
అన్నిటిమూలం బతఁడు	రామక్రియ	202
అన్నియుఁ జదివితెఁగా	సామంతం	65
అన్నియు నాయందే	మాళవి	90
అభయదాయకుడ	జాళిరామక్రియ	131
అరసి నిన్ను గాచి	లలిత	85
అరిగాపులము నేము	వరాళి	267
అల్ల నాఁడే యి దెరఁగ	దేసాళి	110
అవధారు రఘుపతి	లలిత	203

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
లవధారు సకలలోక్త కనాథ	ముఖారి	215
అడుతా బాడుతా	లలిత	101
ఆతఁడు నేనేచేత	రామక్రియ	2
ఆతఁడే బ్రాహ్మణ్యదై న	దేసాళం	69
ఆదిమపురుషుఁడు	సాళ, గనాట	218
అనందనిలయ ప్రహ్లాద	జాళి	213
ఇంకనై న హరిఁ జేరు	సామంతం	42
ఇంకనై నా గోయ గాదా	దేవగాంధారి	45
ఇంక మాబొట్ల కేది	జాళి	264
ఇంకా నేలా తిర్కవాదములు	జాళి	64
ఇంతగా మన్నించి నన్ను	దేసాళం	30
ఇంతగాల మాయ నన్ను	లలిత	34
ఇంతగాల మాయను	రాయగౌళ	55
ఇంతటఁ గావఁ గదె	సామంతం	154
ఇంతటి దైవము లేఁడు	రామక్రియ	122
ఇంతలోనే యెచ్చరేది	జాళి	60
ఇందునే తుదిపద	తెలుగుకాంబోది	259
ఇతనికింటే మరి దైవము	సామంతం	81
ఇతని నుఱచితమి	గుజరి	17
ఇతరుల నడుగము	లలిత	287
ఇది గా దది గా దిన్నియు	గుండక్రియ	23
ఇది నమ్మలేఁడు	మంగళకాళిక	86
ఇది యెరిగినవారే	దేసాళి	235
ఇదె చాలదా మమ్ము	వరాళి	201
ఇదె చిక్కితి విఠ	జాళి	108
ఇన్నిటా శ్రీహరిభక్తి	లలిత	136
ఇన్నిటిమూలం బిశ్వరు	మలహరి	7

	రాగము	సంక్తిరససంఖ్య
ఇవ్వల వెదకితేనే	లలిత	19
ఇహపరములకును	సామంతం	256
ఇహపరములు	సాళంగనాట	91
ఈతని నెఱంగకుంటే	లలిత	247
ఎంతగాల మెనాను	రామక్రియ	147
ఎంత విచారించుకొన్నా	ముఖారి	80
ఎందరు గలిగిన	సాళంగనాట	265
ఎందుకు బని గొందము	ధన్నాసి	8
ఎందు వెదక నేల	శుద్ధవసంతం	161
ఎక్కడఁ గడ చే రీ నరులు	సామంతం	6
ఎక్కడ నున్నాఁ బోదు	సామంతం	72
ఎక్కడిది వివేక మెంత	సాళంగనాట	37
ఎక్కడి పుట్టుగు లిక	లలిత	171
ఎక్కడి విరతి మాకు	శ్రీరాగం	77
ఎక్కడి ప్రద్యోగాలు	గుండక్రియ	87
ఎట్టు వలసినాఁ జేయు	బౌళి	16
ఎట్టాకో దై వమా	గుండక్రియ	258
ఎదురు లేక చరింతు	దేసాళం	112
ఎన్నఁ డిక పది	దేసాక్షి	151
ఎన్నడుఁ దీరవు	బౌళి	59
ఎన్నడుఁ దెలిసే	శంకరాభరణం	47
ఎన్ని చందముల	కన్నడశాళ	138
ఎవ్వరిఁ దూరఁగఁ జోటు	మలహరి	107
ఎవ్వరిఁ దూరఁగఁ నేల	సామంత	117
ఎవ్వరివాఁడఁ గాను	లలిత	41
ఎవ్వరుఁ గాననినాఁడు	శంకరాభరణం	27
ఎఱి పరిణామము	మాళవి	96

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
పటి విచారము	నారాయణి	271
పడే జానలు యీ	పాడి	86
పపాటి తనకర్మ మాపాటి	గుండక్రియ	163
ప పొద్దు చూచిన	దేసాక్షి	10
పమని చెప్పినో కాక	పూర్వగౌళ	5
పమని నుతింతు నేను	దేవగాంధారి	219
పమి చెప్పెడినో	పాడి	57
పమి నిద్రించేవు	భూపాలం	195
పమి సేయఁ గలఁడు	రామక్రియ	249
పమి సేయఁగల యెంతా	కన్నడగౌళ	40
పమి సేయుదును	శుద్ధవసంత	176
పల వెట్టి సేయించే	లలిత	25
పవల్ల నాఁగాము లిఁక	సామవగాధి	281
ఒకరిఁ గానఁగ నొడ	సాళంగనాట	245
ఒక్కఁ డెవ్వఁడో పుర్వికి	దేసాక్షి	44
ఒక్కఁడే దై వం	సాళంగం	274
ఒక్కమాటు శరణని	దేవగాంధారి	166
ఓహో నిలిచిన దిది	శ్రీరాగం	275
కంభమున వెడలి	నాట	217
కట్టెదుర వై కుంతము	రామక్రియ	182
కడనుండి రావు కా	గుండక్రియ	18
కడనుండే విజ్ఞానికి	శుద్ధవసంతం	78
కడవ రాదు హరి	ముఖారి	207
కడుపు నిండె నిఁక	సామంతం	114
కనుఁగొన నిది హరి	శుద్ధవసంతం	266
కన్న దేటిదో	జాధి	29
కల దందె పో	లలిత	157

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
కలదు తిరుమంత్రము	దేవగాంధారి	242
కలతోన నిట్లనే	ముఖారి	270
కలవి రెండే భూమి	దేసాక్షి	123
కలకాపురముకాడ	పాడి	232
కలిగిననాడే చుట్టకంబుల	సామంతం	68
కలిమిలేము లెల్లా	వరాలి	39
కాంతలమాన మనేటి	రామక్రియ	99
కానరునాలుగు కరముల	దేసాక్షి	80
కాను స్వతంత్రుడ	భైరవి	194
కాపులము నేము కర్తవు	పాడి	198
కొలిచినవారల కొంగు	సాళంగం	130
కొలిచినవారిపాలి	శ్రీరాగం	198
కొలుపు విరిసె నిదె	పాడి	236
కోనేటిదరులఁ గనుఁగొనరో	దేసాళం	228
గరిమల నెఁగఁగఁగాక	సామంతం	167
గోవిందాది నామోచ్చారణ	ముఖారి	43
గోవిందుదాసులమై	సామంతం	260
ఘనుఁ డాతఁడా యితఁడు	గుండక్రియ	13
చంకగుదియ యిదే	లలిత	100
చంచలము మానిశేను	వరాలి	125
చరమార్థమందు నీవు	సాళంగం	178
చవి చేసుక యిటు	శంకరాభరణం	253
చానిపిలోపలఁ జవి	శంకరాభరణం	141
చాలుఁ జాలు నీ హరియే	లలిత	82
చూడరో చూడరో నేఁడు	సాళంగనాట	228
చెప్పఁగా నెఱుఁగరా	గుజ్జరి	62

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
చేకొని కొలువరో	సాళంగనాట	278
చేరి యశోదకు	శుద్ధవసంతం	196
జననమరణములు జంతం	సామంతం	50
జయ జయ రామా	గుండక్రియ	11
జీనన్మక్తులము శ్రీపతి	సాళంగం	197
జోజో యని మీరు	దేసాళం	172
తగు మును న ఋషులు	ధన్నాసి	26
తన చిత్తముకొలది	శంకరాభరణం	283
తనిసితి మిన్నిటి తగు	లలిత	155
తనుఁ దా నేమఱక	సామవరాళి	252
తప్ప దీ యర్థ మొకటి	లలిత	106
తప్పులు వొప్పులు	దేసాక్షి	52
తప్పులెంచ కిక	దేవగాంధారి	146
తమయెఱుక తమకు	మలహరి	46
తల మొలూ నొక్కనరా	నాట	56
తా నెంత బ్రదు కెంత	సాళంగనాట	179
తీరుచు నతడే దిన	సాళంగనాట	170
తెలిసినవారి కింతా	లలిత	263
తెలిసినవారికి దేవు	శంకరాభరణం	191
తెలిసియుఁ దెలియను	భూపాలం	109
తెలుఁగ రా దిది	మాళవి	263
తొల్లిటివారికంటె	ముఖారి	200
త్రిజగముల నెరుంగు	గౌళ	234
దనుజులు గనిరి	శంకరాభరణం	240
దిక్కు లెల్లా సాధించి	మాళవి	212
దీనుఁడ నేను దేవుఁడవు	శుద్ధవసంతం	185
దేవదుందుభులతోడ	బౌళి	221

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
దేవ నీపక్షపాతమో	నారాయణి	188
దేవ నీ వేకాల మెట్టు	గుజ్జరి	189
దేవశిఖామణివి	జౌళి	129
దేవుడవు నీవు	వరాళి	226
దేవుఁ డొక్కఁడే మాకు	దేసాక్షి	243
దై వంబవు క ర్తవు	శంకరాభరణం	150
దై వమా యిందు	కన్నడగౌళ	262
దై వమా యేమి సేతు	మలహరి	73
దొరతనముతోడ తొడపై	నాట	229
ధరఁ గడపట నే జంతువు	లలిత	83
ధరలో నాజన్మనే	మాళవిగౌళ	190
ధ్రువవిభీషణాదులు	సామంతం	3
నిండిన జగము లెల్లా	శుద్ధవసంతం	248
నిండుమనసే నీపూజ	జౌళి	81
నడవే వేటికి నాటకము	కన్నడగౌళ	140
నడుమ రెంటికిని	క్రీరాగం	53
న న్నెంచఁ బని లేదు	జౌళి	160
నమితదేవం భజే	శంకరాభరణం	225
నరహరి నీదయమీఁదట	జౌళి	79
నా కేల విచారము	లలిత	95
నానాటి బదుకు	ముఖారి	287
నానాభరణముల	సామంతం	224
నారాయణ నీ నామ	మాళవిగౌళ	285
నారాయణ నే నస్వ	భూపాలు	103
నారాయణాచ్యుతానంత	మాళవి	186
నారాయణుడ నీ నామము	సామంతం	205
నాలో నున్నాడవు	లలిత	49

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
నిలిచినచోట నెల్లా	లలిత	128
నీకుఁ దొల్లే యలవాటు	సాళంగం	162
నీకు నీ సహజ మిది	ముఖారి	98
నీ కెటు వలసె నటు	మలహరి	84
నీకే శరణంటి నిన్నే	అహిరి	121
నీదాఁకా వలెనా నిచ్చలు	లలిత	184
నీమాయ లింతే కాక	పాడి	174
నీవు నట్ల నేరువు	శ్రీరాగం	156
నీ వెటు దలఁచిన	లలిత	286
నీ వెటు నేసిన	ధన్నాసి	119
నీ శరణమే గతి	వసంతం	206
నేనా గెలువ లేను	రామక్రియ	251
నే నేమి బాఁతి నీకు	ధన్నాసి	92
నే మెంత మూఁడుల మైనా	మంగళకాశిక	134
నేరువు నతఁడే నేర	దేసాళం	187
పంచేంద్రియము లనే	సాళంగనాట	35
పంచేంద్రియగుణాల	గామక్రియ	208
పంటల భాగ్యులు నీరా	దేవగాంధారి	70
పంతగాఁడు మిక్కిలి	గామక్రియ	214
పలుదెరువులు	రామక్రియ	32
పొందిన వెల్లా భాగ్యములే	దేవగాంధారి	152
పాఠేము నేము పరమాత్మ	జౌళి	178
పాపము పాపము ప్రజ	దేవగాంధారి	61
పాపముఁ బుణ్యము	భూపాలం	105
పాఠవేసినపుల్లకు	జౌళి	177
పుట్టినమొదలు నేను	లలిత	88
పుట్టుకులు నొక్కటే	జౌళి	261

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
పూణ్యమున నన్ను గాచి	ముఖారి	48
పెట్టినదైవ మెరుగు	వరాళి	24
పెద్దతెరువుండఁగాను	లలిత	94
పెరిగి పెద్దఁ గాను	రామక్రియ	28
పెఱుగఁగఁ బెఱుగఁగ	వసంతవరాళి	63
పొదలఁ బొదలఁగ	గుండక్రియ	118
బయలీదించీ నదివో	వరాళి	4
బలువుండ నాతఁడే	రామక్రియ	164
బహుకుటింబివి నీవు	లలిత	127
బాపురే వో ప్రాణి	జాళి	102
భక్తి నీపై దొకటే	శుద్ధవసంతం	38
భగవద్విభవపు	లలిత	159
భవరోగవైద్యుడవు	సాళంగనాట	67
భావములోనా బాహ్యము	దేసాక్షి	272
మించిన తలపోతలే	పాడి	74
మూఁడు మూర్తులనైన	సామంతం	111
మన సొకటి కోరికలు	లలిత	187
మరల విచారించితే	శౌరాష్ట్రం	280
మాదురితములు వాపి	జాళి	145
మానుప వశమా మాయ	శంకరాభరణం	71
మాయలఁ బొరలఁగ	దేవగాంధారి	115
మాయామోహము	దేవగాంధారి	277
మిగిలిన దే మిఁక	శంకరాభరణం	268
ముగియదు కాలము	శంకరాభరణం	98
ముద్దుగారే యశోద	సాళంగనాట	288
మునుల తపము నదే	శంకరాభరణం	188
మెచ్చుల దంపతులార	ధన్నాసి	149

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
మొక్కరో మొక్కరో	సాళంగనాట	12
కాతిరి బగ లనేటి	రామక్రియ	153
రామకృష్ణ నీవు నందే	లలిత	143
రామభద్ర రఘువీర	పాడి	15
రుచులు నే నిలు గొనని	మృణాళి	116
రెప్పల మరగ గదే	లలిత	89
వింటిమి నీకతలు	లలిత	257
వీడిగో నిలుచున్నాడు	పాళి	230
వీడివో లక్ష్మీపతి	రామక్రియ	113
వీడు గదే శేషుడు	మృణాళి	76
వేకునఁ దిరుపశచ్చి	భూపాలం	9
వద్దిక నోపము వట్టి	పాళి	105
విచ్చేయనయ్యా వెంకటాచలము	రామక్రియ	144
విజయపు టమ్ము వేసె	సామంతం	183
విడువవో మాయా	మంగళకాశిక	135
విత్తొకటి వెట్టితేను	వరాళి	189
విసరో భాగ్యము విష్ణుకథా	దేవగాంధారి	66
విశ్వ మెల్ల నీ	మలహరి	241
విశ్వరూప మిదివో	భైరవి	120
విశ్వాత్మకునికంటె	లలిత	255
విష్ణుడ వచ్యుతుడవు	మృణాళి	124
వీరు వా రనేటి	లలిత	250
వెదకవో చిత్తమా	దేవళం	126
వెదవట్టి యిక నేమి	సాళంగనాట	246
వెట్టి దెలిసి జగము	భూపాలం	54
వేదము దీర్చదు	శంకరాభరణం	276
వేసరితేనే లేదు	దేవగాంధారి	239

	రాగము	సంకీర్తనసంఖ్య
వేళ లేదు జూడ లేదు	జాళి	168
శరణు కపీశ్వర శరణం	శంకరాభరణం	182
శరణు శరణు రామచంద్ర	శ్రీరాగం	216
శ్రీపతి యొకడే	లలిత	284
శ్రీహరి నిత్య శేషగీశ	భైరవి	238
సంసారనే మేలు	సామంతం	158
సంసారికే గల సహజ మిది	లలిత	192
సకలముఁ జదివిన	మలహరి	199
సకలశాంతికరము	పాడి	88
సర్వాత్మకుండవు	జాళి	232
సాసముఖా నదె	జాళి	97
సీతాసహిత రామ	సాశంగనాట	227
సురలు సంతోషించి	దేశాళం	220
సేయరానిచేత తెల్ల	ఆహిరి	22
సేవించి చేకొన్నవారి	పాడి	222
సాముగలవాఁడు తనసాము	లలిత	148
పాముత్రిసహోదగ	పాడి	210
పూరి కృష్ణ మేలుకొను	భూపాలం	254
పూరి దగ్గరనే పున్నాఁడందాఁకా	జాళి	14
పూరి యిచ్చినవరము	సాశంగనాట	75
పూరి హరి యని వెరగండుట	రామక్రియా	175
ప్రేమము తనవాసన	ముఖారి	1

LIST OF SRI VENKATESVARA ORIENTAL INSTITUTE PUBLICATIONS

Sri Venkatesvara Oriental Series :—

Rs. A. P.

15.	Kathopanishad Bhashya of Rangaramanuja Ed. with English translation by Dr. K. C. Varadachari and Sri D. T. Tatacharya	...	5	12	0
16.	Sri Venkatesvara Laghu Kritulu Ed. by Sri V. Prabhakara Sastri	...	1	8	0
17.	Annacharya Chaitranam Ed. by Sri V. Prabhakara Sastri	...	2	8	0
18.	Tiruevugada Sthalapuranam by Madhukavi Viraraghavaswami Ed. by Sri T.P. Panimappu Pillai	...	1	8	0
19.	Alankarasavgraha by Amritananda Yogi Ed. by Sri P. Balakrishna Murthi	...	3	4	0
20.	Jubhadra Kavya (Telugu) by Tallapala Annamakk, Ed. by Sri V. Prabhakara Sastri	...	6	12	0
20a.	Sankaravilasa by Chidambaranatha Ed. by Sri T. P. Panimappu Pillai	...	3	4	0
21.	Janasrayi (Sanskrit) Ed. by Sri M. Ramakrishna Kavi	...	1	0	0
22.	Adhyatmasankirtanalu Vol. V by Tallapala Annamacharyulu (Tel.) Ed. by Sri V. Prabhakara Sastri	...	3	4	0
23.	Tiruevugada Ula (Tamil) Ed. by S. T. F. Panimappa Pillai	...	1	8	0
24.	Adhyatmasankirtanalu, Vol. VI by Tallapala Annamacharyulu (Tel.) Ed. by Sri A. V. Srinivasachari	...	2	0	0
25.	Prasnopanishad Bhashya of Rangaramanuja (Sanskrit-English) Ed. and translated by Dr. K. C. Varadachari and Sri D. T. Tatacharya	...	2	12	0
26.	Sri Venkatesvara Stutiratna Mala (Telugu) Ed. by Sri V. Prabhakara Sastri	...	1	2	0
27.	Dharmasamgraha (Sansk.) Ed. by Prof. P. V. Panimappu Pillai	(in the press)			
28.	Nipata Vyasa Samgrahiti (Sanskrit) Ed. by V. V. Pravin Sri A. Rama Varasarma	do			
29.	Adhyatmasankirtanalu, Volume VII by Tallapala Annamacharyulu (Telugu) Ed. by Sri R. Arantakrishna Sarma & Sri A. V. Srinivasachari	...	do		
30.	Bharata Kosa (Sanskrit) Ed. by Sri M. Ramakrishna Kavi	...	do		
31.	Adhyatmasankirtanalu, Volume VIII of Tallapala Annamacharyulu (Telugu) Ed. by Sri R. Arantakrishna Sarma & Sri A. V. Srinivasachari	...	do		
32.	Raghuvamsa Maha Kavyam of Kalidasa Ed. with Tamil commentary by Sri D. T. Tatacharya	...	do		

Copies can be had of :—THE DIRECTOR

S. V. ORIENTAL INSTITUTE, TIRUPATI (Chittoor Dt., S.I.)